

Complet

ALGEMEEN NEDERLANDSCH FAMILIEBLAD

TIJDSCHRIFT VOOR

Geschiedenis, Geslacht-Wapen-Zegelkunde, enz

ONDER LEIDING VAN

H. H. Vorsterman van Oyen,
MET MEDEWERKING VAN ANDEREN.

Abonnement per jaar f 8,20 franco per post.
Elke maand verschijnt een geïllustreerd
nummer van 28 bladzijden.
Alle stukken dit blad betreffende, gelieve
men vrachtfrij te zenden aan het GENEALOGISCH-HERALDISCH ARCHIEF, te Oister-
wijk (Noord-Brabant).

Advertentiën, in verband met de in dit
blad behandelde wetenschappen, per re-
gel f 0,20. Voor de abonneuten worden
de persoonlijke familieberichten alsmede
vragen, *kosteloos* geplaatst.
Afzonderlijke nummers zijn verkrijgbaar à
f 1,— voor zoolang de voorraad strekt.

No. 1 en 2.

XIde JAARGANG.

JAN. en FEBR. 1894.

INHOUD.

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794, betreffende de families van der Salm, Kevelaer en Magerus, door H. de Jager (vervolg); De oudste grafboeken der Grootte of St. Jacobskerk te 's Gravenhage, bewerkt door M. G. Wildeman (vervolg); Malburgen. Een historische bijdrage door A. J. C. Kremer: Wandeling naar Malburgen, Herinneringen, Huis, Hof, Tol en Kerk te Malburgen, Topographie, Terug over Elden; Geslacht Hatting; Alphabetische Naamlijst der Schouten en Burgemeesteren van Leiden, van 1351 tot en met 1574, met vermelding van 't jaar der aanvaarding hunner betrekking, en de jaren, in welke zij verder dit ambt hebben vervuld; Het Nijmeegsche geslacht van Rijswyck (met een plaat) Het geslacht Marcus-Doornik en aanverwante families, Historisch, Biographisch en Genealogisch overzicht door A. J. E. van der Crab; Het geslacht de Witte. (Met wapenafbeelding); Van Outshoorn door W. M. C. Regt; Geslacht Verschoor door J. G. de G. J. Jr.; Om vlevlecken uit papier te maken; Het geslacht van der Minne, medegedeeld door J. van der Minne, met bijlagen; H. K. Arkstée, door Mr. W. van de Poll; Familie Hagens door Henri J. Scharp; Aanteekeningen betreffende den Generaal Carel Diederik du Moulin en zijn geslacht, door M. G. Wildeman; Aanteekeningen omtrent het geslacht van Steelandt door Ch. J. Polvliet; Wapen Olay door V; Wapen gevraagd door H. J. S.

BAL. 7

DE „SWAN” FOUNTAIN PEN

van *MABIE, TODD & BARD, New-York.*

IS een Penhouder met Inktreservoir van voldoende inhoud om 30 uren zonder indooopen of bijvullen te kunnen schrijven en met een gewaarborgd 14-karaats gouden Pen met Iridium punt, zoo goed als onverslijtbaar.

HIJ VOORZIET DERHALVE IN
EEN WARE BEHOEFTE.

ZIET DE AANBEVELING IN DIT BLAD.

ALOM VERKRIJGBAAR

of direct bij de Agenten:

GEBROEDERS POLAK,
VLISSINGEN.

Bij P. GOUDA QUINT, te Arnhem, is verschenen

Geldersche Volks-Almanak,

ZESTIGSTE JAARGANG, 1894.

Met 2 plaatjes. — Prijs f 1.25.

C. L. VAN LANGENHUYSEN'S
BOEKHANDEL EN BINDERIJ,
Singel 434 Amsterdam.

VERSCHEENEN:

Het Geslacht OCCO

EN

Het Gebouw van Barmhartigheid te Amsterdam,

DOOR

Bern. J. M. DEBONT.

Met een Portret, Wapen en Facsimile.

Genealogie van een oud-Amsterdamsch Geslacht.

PRIJS f 3.

Geslacht ELIAS.

GEVRAAGD:

Genealogieën, handschriften, zeges, gelegenheidsgedichten e. a. betrekking hebbende op de familie ELIAS en hare leden. Aanbiedingen met prijsopgaaf worden ingewacht aan de Redactie van dit blad onder letter E.

TAXANDRIA.

De drie eerste nummers van **TAXANDRIA**, tijdschrift voor Noord-Brabantsche Geschiedenis en Volkskunde zijn verschenen en de volgende worden direct na verschijning toegezonden aan hen die voor rekening bestellen.

JAN A. G. JUTEN.

BERGEN OP ZOOM.

Iederen Zaterdag verschijnt

„DE KUNSTWERELD”

Weekblad voor Nederland en België,

GEWIJD AAN:

Letteren, Tooneel, Muziek, Schilder-, Bouw- en Beeldhouwkunst.

„DE KUNSTWERELD” is het eenige blad in Nederland, dat zich op het geheele gebied der kunst beweegt; telt de voornaamste Letterkundigen en Kunstenaars tot zijne medewerkers; heeft Correspondenten in de voornaamste steden van Europa en kost bij abonnement slechts /1.50 per 3 maanden, franco per post /1.65.

BUREAU:

UTRECHTSCHESTRAAT, HOEK REMBRANDTPLEIN,

AMSTERDAM.

Verlag der Königlichen Hofbuchhandlung

E. S. MITTLER & SHON, Berlin S. W. 12.

Handbuch des Preussischen Adels.

HERAUSGEGEBEN

UNTER FÖRDERUNG DES

Königlichen Heroldsamtes.

Preis à Band M. 10,- elegant gebunden M. 12.

Das Handbuch enthält den gesammten blühenden Adel des Königreichs Preussen, soweit derselbe nicht bereits auf Grund höherer Standestitel durch die Gothaischen Taschenbücher veröffentlicht war. Bisher erschienen 2 Bände. Zu beziehen durch das Genealogisch und Heraldisch Archiv in Oisterwijk (Noord-Brabant).

De Brielsche Vroedschap in de jaren 1618—1794.

(*Vervolg.*)

Theunis, gedoopt 3 Julij 1701, getuigen: Maria Kleijnenbergh, Maertje van der Salm.

Willemtje, gedoopt 8 October 1702, getuigen: Stijntje Appels, Maertijntje van der Salm.

Barendt, gedoopt 28 November 1704, getuige: Neeltje van der Salm,

Willemina, gedoopt 2 December 1707, getuige: Barber Jans.

Vier kinderen van L. Appel werden begraven 16 Julij 1696, 11 November 1700, 1 Augustus 1701 en 12 October 1702. In de aantekening van 1 Augustus 1701 staat achter zijnen naam „schuifvoerder”. Hij werd 5 Mei 1713, zijne weduwe Maria Barents 4 Julij 1716 begraven (1).

Gelijktijdig met, en ook vroeger dan de vermelde, leefden nog andere personen van denzelfden naam. Ik ontmoette nog de volgende naamgenooten.

Den 24sten April 1623 werd te Brielle begraven Jacob Pouwelsze van der Salm (Zalm). De Rekening van den voor 1625 geconsenteerden 200sten penning vermeldt fol. 20 de weduwe van Jacob Pouwelsze van der Salm. Bij Res. Vroedsch. van 14 Augustus 1625 werd een erf geaccordeerd aan Jan Andriesze, „naersaet van Jacob Pouwelsze van der Salm”. In eene akte van 20 Julij 1632 is sprake van Wouter Lambrechtsze van Groenewegen, administreerenden voogd van de „naergelaten weskinderen” van Jacob Pouwelsze van der Salm.

Eene attestatie van 4 Junij 1654 houdt in, dat Pouwels Jacobsze van der Salm, geboren te Brielle, „voor matroos gevaren heeft op het schip van wijlen den heer L. Admiraal Tromp” en in den „laesten zeeslach jegens de Eijngelschen voor Schevelijngh seer swaerlijcken gequest” is. Misschien is dezelfde man bedoeld, als men leest, dat 26 Mei 1682 begraven werd eene dochter van „Pouwels Jacobsze stierman”.

Domis (Donijs, Doemis, Deonijs) Jacobsze van der Salm j. m. is 10 December 1641 te Brielle getrouwd met Ariaentje Claes j. d. Het echtpaar won:

Een ongenoemd kind, gedoopt 1 Augustus 1651, getuigen: Pieter Thijssen en Jacobie Jacobs.

Claes, gedoopt 11 Junij 1654, getuigen: Willem Groenevelt en Jannetje Cornelis.

Maertge, gedoopt 20 November 1657, getuigen: Joris Jacobsze, Ariaentje Jacobs, Maertge Claes.

Een ongenoemd kind, gedoopt 8 Maart 1661, getuigen: Joris Jacobsze, Ariaentje Jacobs.

Den 13^{den} December 1657 en den 28sten December 1659 werd een kind van Doemis Jacobsze begraven (1). Eene attestatie van 28 April 1666 gewaagt niet alleen van Ariaentje Claes, weduwe van Domis Jacobsze van der Salm, maar ook van eene huwbare dochter Ariaentje Domis. Domis Jacobsze was voerman of vrachtrijder (2). Den 25sten Januarij 1653 benoemden de Magistraten hem tot dekenmeester van het voermansgilde. — Jacob Domisze van der Salm was mede voerman. Als j. m. trouwde hij met attestatie dd. 20 Mei buiten Brielle met Marijtte Pieters j. d., na aldaar 29 April 1668 ondertrouwd te zijn. Het echtpaar won: Jannetje, gedoopt 27 April 1669; Jannetje, gedoopt 31 Januarij 1673; Jaapje, gedoopt 12 Februarij 1676, getuige: Neeltje van der Salm. Den 6^{den} Julij 1679 werd een kind van Jacob Deumis voerman begraven. Jannetje Jacobs van der Salm j. d. is 13 Mei 1696 te Brielle getrouwd met Jan Willemsze Krijgsman j. m. en dit echtpaar won: Pieter, gedoopt 16 Februarij 1698, getuige: Aeltje Jans; Ariaentje, gedoopt 25 April 1700, getuige: Maertje Cornelis; Willem, gedoopt 4 October 1701, getuige: Pietertje Hessels; Pieter, gedoopt 25 Julij 1704, getuige: Aeltje Jans. De huisvrouw van Jan Krijgsman werd 21 September 1708 begraven en de weduwnaar is 20 Augustus 1709 hertrouwd met Neeltje Willems Roobol, j. d. geboren te Ouwerschie. Drie kinderen van Jan Willemsze Krijgsman werden begraven 26 October 1707, 5 April 1714, 31 Julij 1716. — Eene dochter van Domis Jacobsze van der Salm zal geweest zijn Neeltje Donijs van der Salm, die, als weduwe van Arij Willemsze Wijngert, 18 Januarij 1686 te Brielle trouwde met Michiel Leendertsze Wijngert j. m. Den 22sten Januarij 1687 werd gedoopt Leendert, zoon van Michiel Leendertsze Wijngaert en Aeltje Deumis, waarbij getuige was Stijntje Leenderts Wijngaert. In plaats van Aeltje Deumis zal men Neeltje hebben te lezen. Den 17^{den} April 1693 werd begraven een kind van Michiel van Wijngaerde, den 3^{den} November 1693 de huisvrouw van Miggiel van Wijngaerde. Hier is Michiel Leendertsze Wijngaert bedoeld. Den 18^{den} Januarij 1696 is Michiel Leendertsze van Wijngaerden, wedr. van Neeltje Deumis, getrouwd met Trijntje Jans, weduwe van Cornelis de Zeeuw. — Den 19^{den} Junij 1685 zijn te Brielle getrouwd Cornelis Coorenaer, j. m. van Gouda, en Maertje van der Salm j. d. Deze Maertje zal geweest zijn de 20 November 1657 gedoopte dochter van Domis Jacobsze van der Salm. Den 18^{den} Septem-

(1) Zooals in art. XII vermeld is, werd 25 April 1664 gedoopt Maertge, dochter van Joris Jacobsze van der Kudde en Ariaentje Claes dr., en waren daarbij getuigen Maertge Arnts en Thonis van der Salm. Vermoedelijk zal deze getuige Domis van der Salm zijn geweest.

(2) Zie Res. Mag. 17 Febr. 1653; Rek. St. Cath. Kerk over 1659—1660, blz. 30.

(1) Vgl. Res. Mag. 15 Febr. en 1 Julij 1716.

ber 1704 werd te Brielle begraven „t kint van Cornelia Koornaar”, en 11 Februarij 1716 „Cornelis Korenair”.

Andries Jacobsze van der Salm komt in eene aanteekening van 13 Januarij 1649 voor als getuige bij den doop van een kind, welks vader en moeder niet genoemd zijn. Misschien is dezelfde Andries bedoeld, als men in een Trouwregister vindt, dat 27 Mei 1657 te Brielle ondertrouwd en met attestatie dd. 23 Junij te Oostvoorne getrouwd zijn Andries Jacobsze j. m. in de „langestraet” te Brielle en Maertje Claes, weduwe van Willem Gillisze.

Den 2^{den} September 1646 zijn te Brielle ondertrouwd en met attestatie dd. 16 September naar Heenvliet gegaan om te trouwen Pieter Thijsze j. m. en Jacomijntge Jacobs j. d. „in de langhestraet”. Het echtpaar won:

Matthis, gedoopt 26 Junij 1648, getuigen: Louwis Tisse en Derckje Tisse. In de aanteekening van dezen doop heeten de ouders Pouwels Tissen en Jacomina Jacobs. In plaats van Pouwels moet gelezen worden Pieter.

Een ongenoemd kind, gedoopt 18 April 1650, getuige: Willemtje Tijss. In de aanteekening van dezen doop heet de moeder Jaepje Jacobs.

Jacob, gedoopt 21 Januarij 1653, getuigen: Donijs Jacobsze van der Salm en Ariaentje Claes.

Maria, gedoopt 6 April 1654, getuigen: Andries Jacobsze en Lijdia Hendrix. In de aanteekening van dezen doop heet de moeder Jacobie Jacobs.

Daar Pieter Thijssen voorkomt als getuige bij den doop van een kind van Domis Jacobsze van der Salm en Domis Jacobsze van der Salm getuige was bij den doop van een kind van den echtgenoot van genoemde Jacomijntje Jacobs, zal deze vrouw wel eene zuster van Domis Jacobsze geweest zijn. Den 19^{den} September 1655 is Pieter Matijsze, weduwnaar, getrouwd met Leentje Dirx j. d.

Blijkens eene akte van 1 October 1657 woonde toen te Nieuwenhoorn Cornelis Jansze van der Salm. In 1661 kocht hij een huis te Brielle (Bodtboeck, begonnen 1660, pag. 50 verso) en hij vestigde zich aldaar. Eene akte van 18 November 1664 zegt ons dat hij toen bakker te Brielle en 60 jaren oud was.

Den 16^{den} November 1721 zijn te Brielle getrouwd Neeltje van der Salm j. d. en Jan Rijswijk j. m. De naam van dezen man is ook Rijzik en Rijsik gespeld (1). Het echtpaar won: Jakob, gedoopt 1 Junij 1723, getuige:

(1) De Acta van 20 Oct. 1720 vermelden de aanneming van Jan Rijzik op belijdenis. De Acta van 22 April 1781 berichten hetzelfde van Neeltje van der Salm.

Krijntje Gouwentak; Imand, gedoopt 26 Junij 1725, getuige: Katharina Ruijtenburg. Den 19^{den} December 1736 werd Neeltje van der Salm, huisvrouw van Jan Rijzick, begraven. Ik vermoed, dat deze Neeltje van der Salm eene dochter is geweest van Willem Barentsze van der Salm en Leentjen Teunis, die in 1705 met kerkelijke attestatie van Rotterdam te Brielle terugkeerden. Hunne 17 Dec. 1692 gedoopte dochter Neeltje moet dan gestorven en te Rotterdam door eene andere dochter van dien naam vervangen zijn.

Den 24sten April 1774 zijn met attestatie van Schiedam dd. 22 April te Brielle ondertrouwd Bruno van der Salm, weduwnaar, en Trijntje Neef j. d. geboren te Brielle. Beiden woonden te Schiedam en gingen derwaarts om te trouwen met attestatie dd. 9 Mei. In October 1797 is Bruno van der Salm, oud 80 jaren, te Brielle begraven.

Cornelis van der Salm j. m., geboren en wonende te Rossum, is 14 Aug. 1791 te Brielle ondertrouwd met Adriana van der Loo j. d., geboren te Sprang en mede wonende te Rossum, waarheen zij gingen om te trouwen met attestatie van 30 Augustus. Kort vóór hun huwelijk woonden beiden te Brielle.

Evenals Neeltje van der Salm, die met Jan Rijswijk in den echt trad, zullen wel meer van de genoemde personen behoord hebben tot het geslacht van de Vroedschappen Van der Salm.

LXXXIII.

KEVELAER.

In eene aanteekening van 1580 (Bodtboeck, begonnen 1577, pag. 76 verso) leest men van een huis, „voor d'een helft” toebehoorende aan Bastiaen Bellaert, voor „d'ander” helft aan de erfgenamen van Adriane Kevelaers, en door de eigenaars verkocht.

Misschien heeft tot die erfgenamen behoord Maerten Claesze Kevelaer, schipper, die 5 April 1597 door de Brielsche Regeering gekozen werd tot „capl. op een schip van oorlooge, twelck binnen deser stede tot defencie van de groote visscherie geequijpeert” zou worden.

Een zoon van dezen Maerten zal geweest zijn Pieter Maertensze Kevelaer, die als j. m., wonende te Brielle aan de zuidzijde van „t Maerlandt”, aldaar 14 September 1632 trouwde met Jannetje Claes van Kerckom (Kerchum) j. d. In 1651 werd Pieter aangesteld tot dekenmeester van het Kuipersgilde (Res. Mag. 27 Mei 1651). Blijkens eene akte van 20 December 1653 was Gerrit Claesze van Kerchum een zwager van Pieter en leefde Pieter toen nog; maar weldra stierf hij. Bij Res. Mag. van 27 December 1653 werd Willem Beuckelaer

„gestelt tot ondermajoor van de burgerwacht in plaetse van Pieter Maertensze Kevelaer, die overleden es." In de Rekening der St. Catharina-kerk over 1653—1654 vindt men den post: »Van de wede, ende erfgenamen van Pieter Maertensze poortier, die opten 25^{en} (December 1653) in de kercke begraven is voort recht van de kercke . . . 6 pond." Den 24sten Januarij 1654 werden tot »curateurs in den boedel, naergelaten bij Pieter Maertensze Kevelaer", gesteld Gerrit Claesze van Kerchum en Cornelis van der Wijel. Eene akte van 24 Oct. 1665 begint aldus: „Compareerde... d'Heeren Weesmeesteren deser stede als oppervooghden van de onmondige weeskinderen, soo van Maertje Claes geprocureert bij Arij Phillipsze Emmerseel, als van Pieter Maertensze Kevelaer geprocureert bij Jannetje Claes, te samen erfgenaemen ab intestato van zal. Jannetje Claes van Rossum, naergelaeten ende overleden weeskint van Jannetje Claes, geprocureert bij Claes Aensze van Rossum". — Eene akte van 3 October 1665 vangt aldus aan: „Compareerde... Arij Phillipsze Emmersael ende Maerten Pietersze Kevelaer, beide burgers deser stede, dewelcke verclaerden haerselven te constitueren tot borgen voor de gemeene erfgenaemen van Annetje Claes van Rossum, overleden weeskint van zal. Annetje Claes, geprocureert bij Claes Aensze van Rossum". Deze Maerten Pietersze zal vermoedelijk wel bedoeld zijn, als men Maerten Kevelaer in eene aantekening van 1668 (Bodtboeck, 1660, pag. 361) aantreft als kooper van een huis, laatstelijk in bezit van Nijclaus Ambrosius van Kerchem, en als men in een Trouwregister vermeld vindt, dat 18 December 1667 te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 8 Januarij 1668 te Nieuwenhoorn getrouwd zijn Maerten Kevelaer j. m. en Marij Pauwels, j. d. uit Nieuwenhoorn, wonende te Brielle. Den 26sten Mei 1668 werd de bode Joris Hoogwerff „gestelt tot curateur in den boedel van Maerten Kevelaer backer".

Aan de vermelde Adriane Kevelaers zal ook wel verwant zijn geweest Maerten Dirckze Kevelaer, vermeld pag. 11 verso van de Rekening van den burgemeesterthesaurier over 1558—1559.

Dirrick Maertsze Kevelaer vond ik als verkooper van een huis genoemd in eene aantekening van 1592 (Bodtboeck, beg. 1577, p. 322). Een kind van Dirrick Maertsze Keveler werd 10 November 1586 te Brielle begraven.

In plaats van Domis Cornelisze werd den 29sten Mei 1632 Maerten Dirksze Kevelaer „gestelt tot bouchouder vant oude vrouwenhuijs". Akten van 12 October 1626 en 15 Junij 1629 noemen dezen Maerten „brouwer int roode paert" en in de eerste akte is sprake van zijn huisvrouw. Misschien is hij bedoeld in het Trouw-

register, hetwelk bericht, dat 25 Februarij 1601 te Brielle getrouwd zijn Maerten Dirrixze j. m. en Magdaleentge Cornelis j. d., welk echtpaar won: Daentgien, gedoopt 26 November 1606, getuigen: Cornelis Hubrechtsze, Neeltgien Martens en Neeltge Willems. Blijkens eene akte van 18 Junij 1632 was Maerten toen 56 jaren oud (1). In het Bodtboeck, begonnen 1641, pag. 86, vindt men eene aantekening van 1642, vermeldende den verkoop van het huis, waarin Maerten woonde (2) en dat gelegen was „in de Nieustadt in den Rijetbrouck". Die aantekening luidt: „Alsulcken huijs . . . als Jacob Bonstoe, woonende tot Schijedam, nomine uxoris, als erfgenaem van Maerten Dirrixze Kevelaer t'selve lest gepossiedeert heeft etc." Dat Maerten toen gestorven was, zegt ons ook de Thes. Rekening over 1642—1643, welke onder de „uitgeven van renten" fol. 27 den post heeft: »Maerten Dirckze Kevelaer, quondam Neeltgen Mathijs, die gefurneert heeft etc.", terwijl boven den naam van Maerten door eene andere hand is geschreven: „nu de kinderen van Cornelis Warrebol."

Er was niet alleen een Maerten Dirksze Kevelaer, maar ook een Dirck Dircksze Kevelaer. De Rekening van den voor 1625 geconsenteerden 200sten penning noemt fol. 22 „de dochter van Dirck Dirckze Kevelaer." Eene akte van 6 April 1626 spreekt van Dirckge Dirck dr. »naergelaten weese van Lijsbeth Gerrits dr. (3), geprocureert bij Dirck Dirckze Kevelaer." Den 23sten Januarij 1629 zijn te Brielle getrouwd «Abraham Stofelsze van Bedaf, woonende in Sommelsdijck", en Pleuntje Ijsbrants dr., weduwe van Dirck Dirckze Kevelaer, wonende te Brielle. In de Rekening der St. Cath. Kerk over 1653—1654 staat fol. 8 deze post: „Van Pleuntjen Ijsbrants, die opten 17 Febr. 1654 haer soon Cornelis Kevelaer begraven heeft etc."

Dirckje Dirks Kevelaer trouwde als j. d. den 7^{den} April 1630 te Brielle met Jacob de Vogel j. m. Wiens zoon deze Jacob was, zegt ons eene aantekening van 1656 (Bodtboeck, beg. 1641, pag. 628), luidende: »Al-

(1) In die akte is vervat de verklaring van Maerten Dirksze Kevelaer en Jan Fransze Santvoort, brouwers en burgers te Brielle, dat zij zijn «rechte bloetvrunden van Thonis van Acxsele »en dat" Willem Thonisze van Acxsele, wonende tot Danswijck, es een wettige ende natuierlijke soone van genoemden Thonis Gerritsze van Acxsele, in wettigen huwelijcke geprocureert bij Tanneken Pouwels van Wachteren binnen de stadt ende baronie van Breda."

(2) Zie Rekening van den in 1625 geconsenteerden 200sten penn., fol. 33 verso.

(3) Dat deze Lijsbeth eene zuster was van den vroedschap Gerrit van der Mast, is mij gebleken uit een post, in de Rekening van den in 1643 geconsenteerden 200sten penning, luidende: «Cornelis de Jongh, als getrouwt hebbende de weduwe van Jacob Jansze de Vogel, met haer weeskinderen, ende noch als medeerfgenaem van haer oom Gerrit van der Mast etc."

„sulcken huijs ende erve . . . als Jan Adriaensze de Vogel daer bij coope aengecomen is ende lest beseten heeft . . . ende soodanich als de kinderen van Jacob de Vogel, als medeerfgenamen van den voorsz. Jan Adriaensze de Vogel, haren grootvader, daer bij erfenis sijn aengecomen etc.” Als weduwe van Jacob de Vogel is Dirkje 11 Aug. 1643 te Brielle getrouwd met Cornelis Leendertsze de Jongh j. m. Als weduwe van dezen De Jongh is Dirkje 10 April 1681 te Brielle begraven (1). In de Rekening van den voor 1665 geconsenteerden 200sten penning komen fol. 15 en volgg. deze posten voor:

„Dirrickje Dirricx dr., weduwe van Cornelis de Jongh, met hare kinderen, sijnde 4 in getalle, geprocreert bij Jacobus de Vogel, als met namen Johan, Jacobus, Elisabeth ende Gerrit de Vogel, voor haer capitael tsamen getaxeert op 12000 pond; dan alsoo de voorsz. kinderen hiernaer elcx apart werden gestelt etc.”

„Johan de Vogel, een van de voorsz. kinderen, gestelt op 1500 pond; dan alsoo denselven insolvent ende gelast met vele schulden overleden es etc.” (2).

„Jacob de Vogel, mede een van de voorsz. kinderen, mede gestelt op 1500 pond; dan alsoo denselven es woonachtich in Vranckrijck, ende al sijnne goederen heeft medegenomen etc.”

„Maerten Prickman, als getrouwt hebbende Elijsabeth de Vogel etc.”

„Gerrit de Vogel etc.” (3).

Eene Magistraatsresolutie van 24 December 1633 luidt: „Is Jacob Jansze de Vogel ordonnantie geacordeert van 43 pond over geleverd loot aen de stad”. In de Rekening der St. Cath. kerk over 1637—1638 leest men den post: „Betaelt Jacob Jansze de Vogel over gehaelt loot”.

Welke betrekking de 2de man van Dirkje bekleedde, zegt ons eene akte van 7 Augustus 1645, welke aldus aanvangt: „Compareerde Cornelis Dircksze Kevelaer, dewelcke verclaerde te hebben getransporteert aen handen van Cornelis de Jongh, secretaris van Rockaingien, sijn comparants swager, alsulcke erffnisse als hem, comparant, door doode van Dirck Dircksze

Cevelaer, sijn comparants vader, es aenbestorven volgens seeckere testamentaire dispositie van den voorn. Dirck Dirckse Kevelaer, gepasseert in den jaere 1626; alsmede noch een legaet, hem, comparant, aengecomen ende gemaect bij Maerten Dircksze Cevelaer, sijnen oom etc.”

Bij eene Magistraatsresolutie van 6 November 1651 werd aan Cornelis Claesze Keijser, veerman tusschen Den Briel en »Maeslantsche sluijs”, toegestaan »hetselve veer te mogen overgeven aen Cornelis Dirricxze Kevelaer”. Akten van 7 November 1651 en 24 November 1653 gewagen van Cornelis Dirksze Kevelaer veerman. Eene akte van 4 Mei 1654 begint aldus: „Compareerde Cornelis Cornelisze de Geest, veerman van deser stede op Maessluijs, dewelcke bekende schuldich te wesen aen Dirck Kevelaer, woonende alhier, de somme van 1200 car. guldens, hercomende ende sijnde per reste van een somme van 1500 car. guldens, die bij eenen St. Nijcolaes Dirricxze, Cornelis Dirricxze Cevelaer, sijn comparants predecesseur, een broeder van den voorsz. Dirck Kevelaer, in betaling vant selve veer voor desen was geleent ende nu bij denselven Nicolaes Dirricxze in eijgendomme gegeven is aen den voorsz. Dirck Kevelaer etc.”

De Kerkeradsacta van 30 Junij 1650 vermelden de overkomst van Dirck Kevelaer en Catharina van den Bos, echtelieden, met kerkelijke attestatie uit Den Haag. Van dit echtpaar werd te Brielle 7 Mei 1651 gedoopt Tobias, en getuigen waren bij die plechtigheid, volgens de opgave in het Doopregister: Derck Kevelaer, Jacobus de la Rore, Maria Baes en Geertrut van den Bos. Dirck Kevelaer wedr. is 27 Junij 1655 te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 11 Julij te Oostvoorne getrouwd met Cornelia Potael, weduwe van Cornelis Kouter (1). Den 1sten April 1669 zijn te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 14 April te Heenvliet getrouwd Dirck Kevelaer wedr. en Maria de Jong, weduwe van Leenaerd Warrebol. Bij deze vrouw won Dirck:

Andries, gedoopt November 1670, getuigen: Simon van der Poth, Petronella de Rota, Amerencia . . . (?)

Apollonia, gedoopt 27 Maart 1672, getuigen: Petronella Rota en Anna van Bedaff (2).

Anthonette, gedoopt 16 April 1673, getuigen: Simon van der Poth, Petronella Rota.

Cornelia, gedoopt 5 Augustus 1674, getuige: Constantia de Kock, huisvrouw van Const. l'Empereur.

Eene dochter van Dirck Kevelaer werd begraven te Brielle 19 September 1680, hij zelf 24 November 1679.

(1) In eene akte van 9 Junij 1653 komt Dirkje Kevelaers, weduwe van Cornelis de Jongh, voor als «administreerende voochdesse van de twee weeskinderen van Cornelia Jans van Cleijburch en David van der Heul. De Thes. Rek. over 1 Oct. 1651—30 Sept. 1652 gewaagt nog van rente, betaald aan Cornelis de Jongh.

(2) Joan de Vogel werd 21 Dec. 1660 te Brielle begraven. Bij Res. Vroedsch. 6 Dec. 1655 werd Jan de Vogel, nagelaten zoon van Jacob de Vogel, «geacordeert voorschrijvens omme te mogen becomen veniam aetatis.”

(3) Eene akte van 1 Junij 1652 spreekt van Gerrit de Vogel, minderjarigen zoon van Jacobus de Vogel. In het Kohier van den voor 1669 geconsenteerden 200sten penn. staat de post: Gerrit de Vogels erffgenamen, soo voor sijn vaderlijke als grootvaderlijke erffnisse etc.”

(1) Zie betreffende deze vrouw eene noot over Potael in artikel XVIII.

(2) Den 7ten April 1660, bij den doop van een kind van Gillis de jonck (te lezen de Jongh), waren getuigen Derck Kevelaer en Hester Abrams Bedaff.

Onderscheiden resoluties en akten (1) noemen Dirck Kevelaer herbergier of waard in „De Toelast”, in „de Nobelstraet” (Res. Mag. 16 Julij 1672) of in de „Capoenstraet” en „achter uitcomende in de St. Anthonij straet” (2). Dat in die herberg door aanzienlijke personen vertoefd werd, blijkt o. a. uit Res. Mag. van 2 Sept. 1651, luidende: »Es Dirrick Kevelaer, waert in den Toelast, geacordeert ordonnantie op seeckere sijnne overgeleverde declaratie van 243 pd. 16 sc. opten Burgemeester Aelmonde ter somme van 220 pd. in voldoeninghe van deselve declaratie, ter saecke van t' gene bij sijn Ex.^{tie} van Brederoede ende andere Gedeputeerde uut de Vergaderinge van de Ed: Groot Mo: Heeren Staten van Hollant ende Westvrijeslant t' sijnnen huijse es verteert”. Zooals uit he-artikel over Gallas—Sandra blijkt, werd na Dirck Kevelaer Jan Gallas waard in »De Toelast” (3). In 1672 werd Dirck Kevelaer raad in de Vroedschap; zijn naam vindt men op de Naamlijst sub. n° 104. In 1673 en 1678 werd hij gekozen tot schepen, in 1672 en 1677 tot raad in het College der Magistraten. Een tijd lang fungeerde hij als penningmeester van de groote visscherij (zie Res. Mag. 6 Mei 1679 en Rekening van den burgemeester—thesaurier over 1678—1679 p. 4) en den 9^{den} November 1678 werd hij door de Vroedschap „gecommitteert in de Kamer van auditie van des gemeenelants Rekeningen van Holland, op Meije 1679 te becleden.”

Anthouette Kevelaer, in 1694 met kerkelijke attestatie van Rotterdam te Brielle gekomen (Acta van 28 Januarij 1694), is aldaar 7 Augustus 1695 als j. d. ondertrouwd en vervolgens met attestatie dd. 21 Augustus buiten Brielle getrouwd met Leonard Ackershoek j. m. (4). Het echtpaar won:

Maria, gedoopt 11 Nov. 1696, getuige: Cornelia Kevelaer.

Elisabet, gedoopt 4 Maart 1698, getuigen: Adriaen Akkershouk (5), Margarieta Akkershouk.

(1) Res. Mag. 30 Julij 1650, 3 Junij 1651, 12 Oct. 1652, 18 April 1654, Acte van 5 Jan. 1663.

(2) Aldus leest men in 't Bodtb., beg. 1641, blz. 410 en 733. In 1650 werd de herberg door Frans de Pottere aan Dirck Kevelaer verkocht.

(3) Aan hetgeen aldaar over A. J. Sandra gezegd is, kan nog toegevoegd worden, dat hij te Hellevoetsluis den 27sten April 1783 is gestorven in den ouderdom van 56 jaar. De betrekking van leenman van Voorne bekleedde hij tot aan zijn dood.

(4) Leendert Ackershoek in 1701 te Brielle op belijdenis aangenomen (Acta van 28 Januarij 1701). — Den 20sten Augustus 1690 zijn te Brielle ondertrouwd en daarna buiten Brielle getrouwd Nicasia Hanneman j. m., wonende te 's-Gravenhage, en Clara Akkershouk j. d., wonende te Brielle. De Acta van 26 October 1687 vermelden Clara Ackershouk, met attestatie gekomen van Maassluis.

(5) Adriaen Ackershouk, commissaris, werd in 1676 lid en was van 1679—1683 en van 1689—1695 ouderling bij de Waalsche Gemeente te

Cornelis, gedoopt 16 Julij 1700, getuigen: Daniël Cahoen, Petronelle Warrebol.

Elisa, gedoopt 17 Maart 1702, getuigen: Arije en Johanna Akkershoek.

Dirk, gedoopt 16 Mei 1704 (1), getuigen: Petronella Warrebol, Lambert Akkershoek (2).

Margarita, gedoopt 26 Maart 1706, getuige: Johanna Akkershoek.

Margarita, gedoopt 26 April 1707, getuige: Johanna Ackershoek (3).

Cornelis, gedoopt 25 Augustus 1711, getuige: Petronella Warbol.

Vier kinderen van Leendert Akkershoek werden begraven 14 Augustus 1699, 2 Oct. 1703, 26 Mei 1706 en 12 Mei 1709. Hij zelf werd begraven te Brielle 25 December 1711. In 't bericht dier begrafenis heet hij, evenals in eene aantekening van 1709, majoor. Antonetta Kevelaer werd als weduwe van Leendert 4 April 1732 begraven.

Maria Akkershoek, j. d. geboren te Brielle, is 6 Januarij 1732 aldaar getrouwd met Jakob Vermeer j. m. geboren te Biert. Het echtpaar won:

Antonetta, gedoopt 18 April 1734 (4), getuige: Margrijta Akkershoek.

Arij, gedoopt 14 Julij 1737, getuige: Margarita Akkershoek.

Den 20sten Februarij 1731 zijn te Brielle getrouwd Nikolaas Heinsbergen j. m. (5) en Margarita Akkershoek j. d. (6), beiden geboren en wonende te Brielle. Het echtpaar won:

Dirk, gedoopt 20 December 1731, getuige: Geertje Langstraat.

Leonardus, gedoopt 15 Januarij 1734, getuige: Maria Akkershoek.

Den 8sten Augustus 1730 zijn te Brielle getrouwd Dirk Akkershoek, j. m. geboren aldaar, en Leentje

Brielle. Een Res. Mag. 8 December 1712 luidt: »Is den Secretaris gelast te schrijven aan Adriaan Ackershouk tot Nimwegen ten einde deselve ordere sal hebben te stellen, dat desselfs schulden alhier werden betaalt”.

(1) In de aantekening van dezen doop heet de vader verkeerd Lambert Akkershoek.

(2) De Acta van 31 October 1688 berichten de overkomst van Lambertus Ackershoek, met attestatie van Maassluis.

(3) Den 2^{den} Augustus 1710 werd te Brielle begraven juffr. Johanna Akkershouk.

(4) In de aantekening van dezen doop heet de vader *Voormeer*.

(5) Nicolaas Heinsbergen, in 1720 op belijdenis aangenomen (Acta van 26 April 1720), werd in 1733 diaken bij de Herv. Gemeente.

(6) De Acta van 22 April 1731 vermelden de overkomst van Margarita Akkershoek met attestatie van Rotterdam. In 1736 werd eene naamgenote, Margrietje Akkershoek, te Brielle op belijdenis aangenomen.

Langendoen j. d. geboren te Oostvoorne. Het echtpaar won :

Leendert, gedoopt 22 Mei 1731, getuige : Antonette Kevelaar.

Geertrui, gedoopt 22 Maart 1735.

Nalatende 2 kinderen, werd Dirck Ackershhoek 11 April 1736 begraven. Eén dier kinderen werd 4 December 1736, Leendert Ackershhoek 25 Februarij 1740 begraven.

Cornelia Kevelaar j. d. is 21 Mei 1697 te Brielle getrouwd met Daniel Kahoen j. m. (1). Het echtpaar won :

Jacob, gedoopt 5 Februarij 1698, getuigen: Jacob en Rachel Cahoen.

Dirk, gedoopt 23 Augustus 1699, getuige : Antonette Kevelaar.

Den 25sten Maart 1698 werd een kind van D. Cahoen begraven, den 8sten December 1699 zijne huisvrouw, en hij hertrouwde met Bartha Gallas (2); zie art. II.

LXXXIV.

MAGERUS.

Van 1585—1616 was Den Briel verpand aan de Engelsche kroon en had dientengevolge Engelsch garnizoen. In eene akte van indemniteit, door mij medegedeeld in Fruins Bijdragen, Reeks III. D. II, blz. 180 en volgg., was door de Algemeene Staten beloofd dat binnen Den Briel „voor de Engelsche Garnisoenen tot coste van de geunieerde provincien een kercke gerepareert ende geaccommodeert” zoude worden. Aan die belofte werd voldaan en in de gerestaureerde kerk van het voormalige St. Jacobs Gasthuis, nog bestaande en de kleine kerk genoemd, trad een Engelsch predikant op, wiens naam ik 't eerst vermeld vond in eene aanteekening van 1591, inhoudende dat „Mr. Michiel Saroy eyngelse predicant” aan het „maerlantsche kerckhoff int raes” een huis (3) kocht (Bodtboeck, beg. 1577, blz. 304 verso). Zijn naam is in die aanteekening verkeerd gespeld. De naam des predikants moet Serojien, Seroiën of Seroeijen worden geschreven (4). Uit eene Res. Mag. van 25 October 1603 mogen wij besluiten, dat hij als predikant weinig te doen had. Zij luidt :

(1) Beiden werden in 1695 op belijdenis aangenomen (Acta van 27 Januarij 1695).

(2) Over den boedel, dien zij naliet, zie men Res. Mag. 8 September 1717.

(3) In 1593 werd dat huis van hem gekocht door de Stedelijke Regeering, Res. 21 Januarij 1593.

(4) Volgens de kerkeradsacta van 9 Januarij 1601 werd „van nieuws totten avontsmael toegelaten Nicolaus Seroyen, broeder van Mr. Michiel, engels predicant”.

„Op huijden soe hebben mijn heeren Burgemeesters ende Regierders der stede van den Brielle geconsenteert Mr. Michiel Seroeijen, eijngelsch predicant, de burgerije, soe binnen deser stede als daerbuijten, als doctor te dienen ende de medicamenten te bereijden voor dengenen daarvan hij sal werden versocht, sonder dat yemant vermoegen zal hem daerinne eenige verhinderinge ofte belet te doen”. In 1606 werd den predikant wederom een dienst gedaan. Eene Res. Vroedsch. van 24 November 1606 luidt : „Upt versouck van Mr. Michiel Seroeijen, predicant van de Engelsche Garnisoenen, ende de recommandatie, gedaen bij den lieutenant gouverneur, van den persoon van den voorsz. Mr. Michiels soon, genaempt Jan Seroeijen, omme, soe wanneer den tijt van Niclaes Groen int Collegie theol. tot Leijden sal zijn geexpiereert,.... in zijne plaetse aldaer te werden gestelt : es ten aensien van de goede correspondentie, die den voorsz. Mr. Michiel Seroeijen althoos met den Magistraet heeft gehouden, den dienst bij hem de stadt gedaen, ende dat zijnnen soon alhier es gebooren, ende in faueur van den voorsz. heere Lieutenant Gouverneur, hem tselve geaccordeert” (1). In het Bodtboeck, begonnen 1616, komt blz. 185 verso eene aanteekening uit het jaar 1624 voor, welke het volgende inhoudt : „Alsulcken halven huijs ende erve als Claes Pietersze timmerman voor hem selven ende procuratie hebbende van de erfgenamen int generael van sijn huijsvrouwen vader, sa : mr. Michel Serroije, ende perticuliere procuratie van Thomas Seroeij, ende voorts in aller manieren als derffgenamen van den voorn. Serroeij tselve lest beseten ende gepossideert hebben, staende ende leggende int noorteijnde. Cooper mr. David van der Heul, raet ter admiraliteyt tot Rotterdam”. I. m. staat : „Gifte gegeven bij Claes Pietersze timmerman den 1^{en} Junij 1624”.

Uit deze aanteekening blijkt niet alleen dat Mr. Michiel gestorven was (2), maar ook dat hij een schoonzoon had. Den 13^{den} Januarij 1608 is genoemde timmerman te Brielle getrouwd met Jannetje Serojien j. d. Het echtpaar won :

Wouter, gedoopt 20 Mei 1618, getuigen : Jan Ariensze, Maritjen Benoits van Gijssenburg (3) en Jonge Mari.

(1) Wat deze alumnus van Den Briel geworden is, is mij gebleken uit de kerkeradsacta van 25 September 1620, welke gewagen van Johannes Seroyen, predikant te „Schoonderwoerd in de classe van Buijren”.

(2) Reeds de Rekening van den Heiligen Geest over 1619—1620 spreekt op blz. 2 van de weduwe van Mr. Michiel Seroyen.

(3) Den 6^{den} Augustus 1606 zijn te Brielle getrouwd Wouter Serroijen, med. dr., j. m., en Maritgien Gijssenburchs j. d., ook wel genoemd Maria, Majken en Maertge Beroijs. In 1611 was Dr. Wouter nog in leven (Bodtboeck, beg. 1609, p. 34 verso), maar niet meer in 1617. In dat jaar werd besloten Michiel Seroeij, nagelaten weeskind

Niclaes (1), gedoopt 7 April 1620, getuige: Catarina Seroijen.

Johannes, gedoopt 29 Mei 1622, getuigen: Maertie Benoit en Michil Serojen.

Het echtpaar kreeg meer kinderen dan de genoemde en Claes Pietersze heette Mager of Magerus. Eene Magistraatsresolutie van 7 December 1626 luidt: „Is de soón van Claes Pietersze timmerman, genaemt Petrus Magerus, in plaetse van Michael Seroeijen, geadmitteert tot deser stede alumnus". En eene Mag. Res. van 20 November 1632: „Compareerde in de vergaderinge van de Magistraet Do. Petrus Magerus, soone van Claes Pietersze Mager, soo voor hem selven als in desen vervangende sijne onmondige broeders ende susters, te kennen gevende dat, alsoo den boedel van sijnnen voorn. vader was geïnvolveert met verscheijden schulden, hij oversulcx verclaerde den voors. boedel te abandonneren etc." Dat Claes Pietersze kort te voren was overleden, zegt ons eene Res. Mag. van 25 September 1632: „Is Arijen Cornelisze Copper, schrijnwercker, gecommiteert tot poortsluiter ofte substituijt van den majoor, in plaetse van Claes Pietersze Mager, die overleden is". Den 11^{den} Mei 1632 was Claes Pietersze Mager door de Magistraten „gestelt tot poortsluiter". De Rekening der St. Cath. kerk over 1632—1633 heeft dezen post: „Ontfangen over de sepulture van de weduwe van Claes Pietersze timmerman, die begraven es den 12 November 1632 etc."

1°. Petrus Magerus, waarschijnlijk 's mans oudste zoon, een alumnus van Den Briel (2), kwam in 1630 als student met attestatie uit Leiden te Brielle (Acta-

van Dr. Woulter Seroeij, te besteden bij den rector der latijnsche school (Res. Mag. 18 en 25 November 1617). In eene aantekening van 1659 is nog sprake van Maeijcke Benoijs, weduwe van Wouter Seroeijen (Bodtboeck, begonnen 1641, p. 706). Haar genoemde zoon Michiel werd een alumnus van Den Briel (Res. Vroedsch. 16 November 1619, 4 November 1622, 5 April 1623, 6 en 7 December 1626, Res. Mag. 13 Mei 1623, 14 September 1624, 16 Mei 1626). In 1632 werd Michiel rector te Brielle. Den 7^{den} Maart 1642 koos de Brielsche Vroedschap wegens het overlijden van Seroeijen een' anderen rector. Den 17^{den} Augustus 1632 is Michael Seroeijen, rector te Brielle, getrouwd met Lijsbeth Tobias j. d. Beiden werden te Brielle op belijdenis aangenomen, hij in 1627, zij in 1637 (Acta van 1 Julij 1627 en 31 December 1637). De Acta van 28 Februarij 1630 berichten zijn overkomst met attestatie uit Wijk bij Duurstede. Eene Res. Mag. van 21 Junij 1642 spreekt van het weeskind van den gestorven rector Michiel Seroeijen. — Over Maijke of Maria Seroyen zie men het artikel over Gellinckhuijsen. — Over Jannetje Seroeijen, in 1634 op belijdenis aangenomen (Acta van 2 November 1634), en in 1660 weduwe van Hendrick Govertsze Taerlingh (Bodtboeck, begonnen 1660, pag. 3), zie men art. XII. — De Kerkeeraadsacta van 4 Julij 1619 vermelden de komst van Michiel Seroeijen, met attestatie, uit O. Indië.

(1) Misschien is deze Niclaes bedoeld in de Kerkeeraadsacta van 4 Maart 1661, vermeldende dat op belijdenis werd aangenomen Nicolaus Magerus j. m.

(2) Res. Mag. 24 April 1627, 12 October 1630.

van 31 October 1630) en werd den 4^{den} Mei 1631 be-roepen tot predikant in de gemeente Vier Polders, genaamd „het Nieuwelant" of „het Brielsche Nieuwland". De Brielsche Vroedschap accordeerde hem als predikant dier gemeente den 4^{den} September 1632 een „jaerlijcx huijshuijre van 42 pd.", en den 18^{den} Mei 1637 voegde zij hem „voor de dedicatie van seecker boucxken, op rijm gemaect, geintituleert: *De stemme Petri op den pinxterdach*, de somme van 30 car. guldens" toe. In plaats van den gestorven Michael Seroeijen verkoos de Vroedschap op den 7^{den} Maart 1642 Petrus Magerus tot rector der latijnsche school en hij nam die betrekking tegelijk met zijn predikantsbetrekking waar tot aan zijn dood, in 1653 (1). Den 18^{den} April 1634 is hij te Brielle getrouwd met Gerritje Joris j. d. Den 7^{den} Mei 1641 is hij hertrouwd met Elisabeth van der Wercken j. d. van Dordrecht, wonende te Leiden, en bij die vrouw won hij:

Elisabeth, gedoopt 29 December 1649, getuigen: Maria van Gellinckhuijsen, D. Johannes van Noije, Gijsbrecht van den Oven.

Jannetie, gedoopt 21 Februarij 1651, getuigen: Claes Claesze Mager, Cornelia Seroien (2).

In eene akte van 15 Maart 1654 is sprake van Elisabeth van de Wercken, weduwe van Ds. Petrus Magerus, „jegenwoordich woonende" te Brielle, en van „haere kinderen".

Blijkens eene akte van 6 Mei 1645 bleven Petrus Magerus en de Vroedschap Pieter van den Berge (die in 1632 trouwde met Maertjen Joris) borg voor Michiel Mager, secretaris van de gemeente Vier Polders of „het Nieuwelant" (3).

2°. De 2de zoon van Claes Pietersze Mager zal geweest zijn Michiel Mager (4), die, als j. m. in de „Capoenstrae" te Brielle, aldaar 22 October 1641 getrouwd is met Jannetje van Lelijvelt j. d. Het echtpaar won:

Een ongenoemd kind, gedoopt 16 September 1646, getuigen: Françoijs de Pottere en Maijke Benoijs.

Maria (5), gedoopt 10 Mei 1648, getuigen: Catrina van der Burgh en Gerrit Mager.

(1) Res. Vroedsch. 29 Junij 1653.

(2) In de Rekening der St. Cath. kerk over 1650—1651 staat fol. 13 de post: „Van de erfgenamen van Cornelia Seroeijen, die op dito (22 Augustus 1651) in de kercke begraven is etc."

(3) De Kerkeeraadsacta van 24 October 1671 vermelden Michiel Mager, met attestatie gekomen van Rotterdam. Hier zal wel niet bedoeld zijn de man, die in 1645 secretaris van Vier Polders was.

(4) De Acta van 28 Februarij 1636 noemen onder de op belijdenis aangenomen personen Michiel Claesze Mager.

(5) Misschien is deze Maria bedoeld in de Kerkeeraadsacta van 22 April 1666, vermeldende dat op belijdenis werd aangenomen Maria Magerus. De Acta van 22 Januarij 1671 noemen Maritje Magerus j. d. met attestatie gekomen van Rotterdam.

Claes, gedoopt 7 December 1650, getuigen: Claes Mager, Simon van der Poth, Maria Seroijen, Maria Nouts.

Bij Resolutie van den Magistraat van 28 September 1647 werd Michiel Mager „gestelt tot den ontfanck van een parcente van de innecomende ende een half parcente van de uitgaende goederen binnen deser stede (Brielle)”. Uit Res. Mag. 27 Februarij 1655 en Res. Vroedschap 13 Februarij 1661 blijkt, dat Michiel Mager „inner ende boelhuijsmeester” werd. Eene akte van 1 Februarij 1669 spreekt van „Jannetje van Lelievelt, weduwe van Michiel Mager, gewesene inster”. Den 10^{den} November 1680 werd de weduwe van Michiel Magerus begraven. Zie voorts op Lelievelt,

3°. Wouter Mager, 20 Mei 1618 gedoopte zoon van Claes Pietersze Mager, zal bedoeld zijn, als men in de Kerkeradsacta van 1 Januarij 1654 onder de met attestatie ingekomen personen vermeld vindt Wouter Mager met zijne huisvrouw, van Delft. Die huisvrouw heette Trintie Ambrosius en van het echtpaar werd 19 Mei 1655 een kind gedoopt, Pieter, waarbij getuigen waren Mighiel Mager en Elisabeth van de Wercken. Den 30sten Junij 1654 werd een kind van Wouter Mager begraven. Eene akte van 1 Februarij 1669 noemt Wouter Mager „rouper op de boelhuijsen deser stede Briel”. Den 29sten Mei 1655 was Wouter Mager getuige bij den doop van een kind van Jesse Framerij; 15 Maart 1661 bij den doop van een kind van Jan Claessen Suijtlant en Lijsbet Hendrix; 30 April 1668 waren Wouter Mager en Catrina Ambrosius getuigen bij den doop van een kind van Hendrick Jansze en Aeltje Jacobs.

Zonder min of meer gegronde vermoedens te opperen omtrent het vaderschap, vermeld ik nog de volgende personen, Mager of Magerus genoemd.

Nicolaus Magerus, als student met attestatie van Leiden te Brielle gekomen in 1661 (Acta van 29 December 1661), werd, te Brielle proponent zijnde, 18 Augustus 1663 als predikant beroepen te Middelharnis. Als j. m. is hij 17 Augustus 1664 te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 31 Augustus te Sommelsdijk getrouwd met Barbara Flore j. d. te Sommelsdijk. Als predikant van Middelharnis gestorven zijnde, werd 25 Mei 1719 een ander in zijne plaats beroepen.

Michaël Magerus, proponent te Brielle, werd den 10^{den} Junij 1667 beroepen als predikant te Oostvoorne, waar hij werkzaam bleef tot aan zijn dood in 1680.

Nicolaus Mager, te Brielle in 1664 op belijdenis aangenomen (Acta van 24 Januarij 1664), is als j. m., toen hij gerechtbode was en woonde in de „Capoenstraet”, 17 April 1667 te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 6 Mei buiten Den Briel getrouwd met Geertje Backers j. d. Als kinderen van dit echtpaar staan geboekt:

Margriet, gedoopt 2 November 1667, getuigen: Wouter Mager en Catrina Ambrosius.

Joannes, gedoopt 26 Februarij 1669, getuigen als voren.

Johannes, gedoopt 19 November 1670, getuigen: Wouter Mager, Jannetje Magerus.

Nicolaes Magerus, die 19 Mei 1680 op verzoek als bode ontslagen werd, werd begraven 16 November 1696; Nicolaes Magers weduwe 16 April 1702.

Jannetje (Janneken) Magers (1), j. d. wonende in de „Capoenstraet”, is 26 Julij 1671 te Brielle ondertrouwd en met attestatie van 9 Augustus buiten Den Briel getrouwd met Cornelis van der Schildt (Schildt) j. m.

Het echtpaar won:

Joris, gedoopt 8 Junij 1672, getuigen: Huibrecht van der Schildt, Maria Magerus.

Catharina, gedoopt 6 Augustus 1673, getuigen: Michael Magerus, Maria Magerus.

Wouter, gedoopt 28 Augustus 1674, getuigen: Nicolaes Magerus, Geertje Magerus (2).

Loonie, gedoopt 1 April 1676, getuigen: Huibrecht van der Schildt, Willemtje van der Vecht.

Een kind van Cornelis van der Schilt (3) werd begraven 26 Julij 1686; den 22sten April 1682 werd begraven Cornelis van der Schilt „boode op den Haegh” (4). Den 10^{den} Julij 1701 werd begraven Jannetje Magerus, weduwe van Van der Schilt. Aldus leest men in het doodenregister. Intusschen leest men in een trouwregister, dat 17 November 1683 te Brielle getrouwd zijn Janneken Magerus wed. en Carel Moeraal j. m. Zijn de aantekeningen juist, dan zijn er twee personen geweest met den naam Jannetje Magerus.

Maria Magerus, j. d. in de „Capoenstraet”, is 9 Mei 1674 te Brielle getrouwd met Hendrick van Os (Osch) j. m. Het echtpaar won:

Wouter, gedoopt 5 Junij 1675 (5), getuigen: Nicolaes Mager, Janneken Mager.

Wouter, gedoopt 16 Augustus 1676, getuigen: Nicolaus Magerus, Jannetje Magerus.

Margaretha Josina, gedoopt 30 Maart 1678, getuigen: juffrouw Geertruijd Brasser, Nicolaes Magerus.

Hendrik van Osch is 27 Februarij 1680 hertrouwd met Maria Durry j. d. Den 25sten Julij 1681 is hij begraven en het bericht daarvan noemt hem „coster”.

(1) In 1665 werd op belijdenis aangenomen Jannetje Magers, Acta van 22 Januarij 1665.

(2) In 1700 werd Wouter van der Schildt op belijdenis aangenomen, Acta van 22 Julij 1700.

(3) Cornelis van der Schildt werd in 1670 op belijdenis aangenomen, Acta van 24 April 1670.

(4) Zie Res. Mag. 1 Februarij 1681.

(5) In de aantekening van dezen doop heet de moeder Mager.

(Wordt vervolgd).

**De oudste grafboeken der Grootte of St. Jacobskerk
te 's-Gravenhage.**

BEWERKT DOOR
M. G. WILDEMAN.
(Vervolg).

Reg. I. 't II° Grafft behoort Andries
Stijnen, waert in den Burcht
ende sijnnen erven.

Geopent den XVIII° October A^o 1634 voor den so-
liciteur Bonsert.

Den 5° April 1636 geopent voor den solliciteur
Bonsers soon. Ende nu bij coope, de weduwe ende
erffgenamen van Abraham Bonser volgende het bescheyt
de heren kercmrn. daer van vertoont.

Dit graff is naerhant bij de voorss. wede van Abra-
ham bonser vcoft aen juffrouw Marya Couslant wed.
van zal. Cornelis van der burg, costerinne van dese
kercke volgens acte van coop in date den VII Junij
1682 ten comptoyre geexhibeert. Dit graff comt jegen-
woordich toe den heere colonel onno ferens, gouver-
neur van Sas, als het selve hebben gekoft van voorss.
Marya Couslant op den 29 December 1683 volgens
vklaringen van voorsz. kosterinne voor de heeren
kerckmrs. gedaen. 't Bovenstaande grafft op den 1
Maart XVII° derthien (behoudens een ijder sijn recht)
verboekt ten name van Pieter van Hogh broodbakker
in de vette hen over het selve hebbende verkregen bij
coop van Vrouwe Anna Juliana Ferens, Douariere de
Langeval, Catharina Ferens, Sophia Ferens, Douariere
van Boetselaar en Johanna Ferens, volgens derselver
ondergeteekende verklaringe in dato den 10 April 1712
ten comptoyre geexhibeert. Ende is het recht de kerk
competerende ter somma van 25 gld. op den 14 Maart
XVII° derthien door de gemelte Pieter van Hogh vol-
daan.

Reg. II. Tweede graf is een kelder be-
hoort Pieter van Hogh en
Maria Koppe desselfs Huys-
vrouw.

Den 29sten Augustus 1730 een kint van Pieter van
Hogh.

Den 7^{den} Augustus 1739 Monsr Pieter van Hogh.

Den 10^{den} November 1758 overgeboekt op de naam
van den heer en mr. Johan Testus van Breugel als het
selve gekogt hebbende van Jacobus Fauvel in desselfs
qualiteit volgens acte van koop in dato den 8 October
1757.

Den 9^{den} Julij 1763 geopend voor wijle de heer
advocaat mr. Johan Testus van Breugel.

Den 16^{den} Junij 1764 overgeboekt op den naam van
vrouwe Eva Maria van Breugel, geboren Burman, voor
rekening van haar Ed. gesamentlijke kinderen.

Den 24sten Februari 1769 geopend voor wijle de
heer Weesmeester Mr. Johannes van Breugel.

Den 11^{den} Augustus 1769 geopend voor een ongedoopt
kind van de heer Mr. Martin Harting de Champreut.

Den 25sten Julij 1803 overgeboekt op den naam van
de heer Mr. Caspar van Breugel advocaat.

Reg. VI. 't tweede graf is een kelder
gedekt met een zark.

Den 17^{den} December 1821 overgeboekt ten name
van den WelEd.Gestr. heer en Mr. Casper van Breugel
blijkens acte van overboeking in dato 25 July 1805.

Den 16^{den} Februari 1837 is deze kelder digt ge-
welft, enz.

Reg. I. 't III° Graff behoort toe de
voorss. Andries Stijnen ende
sijnnen erven.

Ende nu bij cope, Johan van Geesdorp, volgende
het bescheijt als boven.

Geopent den XVI Februarij A^o 1631 voor Jacob
Steijnen.

Dit bovestaande grafft is op den 13 Februarij 1700
(behoudens een ijder sijn recht) verkocht op de naam
van P. H. V: Maaswijk, Rector der latijnsche schole
alhier als 't selve hebbende verkregen bij transport van
Lambert Pijsel, namentlijk drie vierde parten wegens
desselfs huysvrouw als voor de voorsz. drie vierde parten
erffgenaam van Johan van Geesdorp ende nogh gelijke
vierde part, uijt de naam de verdere erffgenamen {van
voorn. Johan van Geesdorp, in gevolge van de speciale
procuratie op den 6 Augusti 1693 voor den nots.
Hermanus Berkhout op den selven Pijsel gepasseert
ende alhier ten comptoyre geexhibeert; ende is het
recht van verboeking de kerk competerende door ge-
melte Hr. Maaswijk ter somma van vijff en twintig
guldens betaalt.

Reg. II. 't Derde graf is een kelder,
behoort de heer Pieter P.
H. V: Maswijck.

Den 29sten November 1766 geopend voor wijle de
heer Johannes van Maeswijck.

Den 22sten December 1766 overgeboekt [op den
naam van den heer Simon van Maeswijk.

Den 22sten September 1784 overgeboekt van den
WelEd.Gest. Heer mr. Pieter van de Poel, burgemees-
ter van 's Haage; hebbende deze Gratkelder in publike
vyling op den Doele gekogt den 5 Februarij 1784.

Den 26sten Meij 1786 geopend voor een kind ge-
naamd Petronella Agatha van de Poel.

Den 13^{den} December 1788 geopend voor een onge-
doopte zoon van den WelEdelen Heer mr. Jan Louis
van de Poel.

Den 9^{den} Meij 1807 geopend voor Vrouwe Maria

Cornelia Boxel, huisvrouw van mr. Johan Louis van de Poel.

Den 12^{den} Februarij 1819 geopend voor den heer en mr. Johan Louis van de Poel zedert den jaare 1774 Rentmeester en Inspecteur der kerken en kerkelijke gebouwen, &c.

Den 18^{den} April 1821 overgeboekt ten name van de HoogWelgeb. heer Frederik Adriaan Grave van der Goltz blijkens acte van koop.

Den 21sten April 1821 geopend voor Cornelia Jacoba Steengracht, Douariere van de Graaf Bernhard Wilhelm van der Goltz.

Reg. VI. 't derde graf is een kelder gedekt met een zark.

Den 18^{den} April 1821 overgeboekt ten namen van den HoogWelGeboren heer Frederik Adriaan Grave van der Goltz blijkens acte van koop.

Den 21sten April 1821 geopend voor Cornelia Jacoba Steengracht, Douariere van den Graaf Bernhard Wilhelm van der Goltz oud 69 jaren.

Den 20sten September 1822 geopend voor Arend Jacob Diederik Baron de Perponcher de Sednitky oud 58 jaren.

Den 2^{den} Junij 1833 is deze kelder digt gewelft.

Reg. I. 't III° Graff behoort toe de Erffgenamen van Anthonis Nicasius van Flory ende Catharina van Amerongen.

Ende nu J^{re} Agatha de Gruijtere weduwe ende geïnstitueerde Erffgename van sa. Gillis van Flory, bij cessie ende transporte van Antonis van Flory cum suis, van den 9° Junij 1636 kerckm^{rn}. verdoont.

Dit bovenstaende Graff weder overgebouck op de naam van Juffrou Apolonia van Flory (volgens appointment van d'heeren kerckm^{rs}. van dato den 19 December 1675) sijnde d'eenige dochter en erffgenaem van Anthonis Nicasius van Flory, behoudens nochtans een ijder sijn recht; betaelt de somme van 25 gl.

Reg. II. 't Vierde graf is een kelder behoort Juffr. Aplonia van Flory.

Den 2^{den} Februarij 1740 begraaven de heer Johan van Rooijen, soon van den controlleur van Rooijen.

Geopent den 19 Januarij 1741 voor Juffrouw Maria van de Cappelle, huisvr. van monsr. van Enteren.

Geopent den 6^{den} Maart 1744 voor een kind gen. Richard van de Capelle.

Den 18^{den} April 1748 dit Graff verkogt aan vrouwe Susanna Ignata van Schinne, wede wijle de heer Johan C. Rademacher voor de somme van 250 gls.

Den 19^{den} April 1748 geopent voor wijle de heer Johan Cornelis Rademacher.

Dit graff behoort de kerk ingevolge gedaane adver-

tentien in de couranten van 1789 en 1790 niemand opgekoomen zijnde uit dien hoofde vervallen aan de kerk.

Den 16^{den} December 1801 is dit graff verkogt aan de WelEd.Gestr. Heer Maartens van der Goes, Secretaris van Staat tot de buitenlandsche zaaken etc. zijnde deeze grafkelder gekocht voor gemeene reekening door de kinderen van wijle de WelEd.Geb. Heer mr. Adriaan van der Goes, burgemeester van Shaage en met eenparig goedvinden gesteld op naam van de WelEd.Geb. Heer Maarten van der Goes, Secretaris van Staat, etc.

Den 19^{den} December 1803 geopend voor Vrouwe Geertrujda Franciska de Eerens, huisvr. van de WelEd.Gestr. Heer Maarten van der Goes, Secretaris van Staat tot de buitenlandsche zaaken, etc.

Den 12^{den} October 1805 geopend voor Louisa Charlotta Amelia van der Goes, oud 4 maanden en 6 dagen.

Den 9^{den} April 1807 geopend voor Jonkvrouwe Anna van der Goes.

Reg. VI. 't Vierde graf is een kelder gedekt met een zark.

Den 28sten Februarij 1822 overgeboekt ten name van de HoogWelGeb. heer Baron Maarten van der Goes van Dirxland, lid der Eerste Kamer der Staaten Generaal, blijkens acte van koop in dato 16 December 1803.

Den 30 Julij 1826 begraven Maarten Baron van der Goes, oud 75 jaren.

Den 22sten September 1826 overgeboekt ten name van den WelEdGeb. heer Louis Napoleon van der Goes, blijkens acte van cedatie in dato 20 Augustus 1826.

Den 28sten Februarij 1836 is deze kelder digt gewelft, enz.

Reg. I. 't V^o Graff behoort toe Henrick Jansse eertijts Cypier te Hove, ende sijnnen erven.

Reg. II. 't Vijfde graf is een sandgraf en is gevoeght aen het vijfde graff in den volgenden Regel, behorende Jonkvr. Philippo van Steelandt.

Reg. VI. 't Vijfde graf is zand en gevoegd bij het 5° graf in den volgenden regel.

Reg. I. 't VI° Graff behoort de kerck. (mankeert).

Reg. II. (id.) De XII° Regel int voors: noortpant.

Reg. VI. 't Eerste Graff behoort de kerck.

Reg. I. Ende nu de weduwe Vre ende erffgenamen van de here Raetheer Rochus van Honaert bij vercopinge van de heeren Kerckm^{rn} van den lesten January 1638.

Na. Dit ende 't naervolgende Graff syn bij de Copers tot eene kelder gemaect.

Den 27sten February 1675 gestelt op de naem van Rochus van den Honaert, advocaet

Den 27sten December 1626 geopent voor een frans cornet.

Geopent den 8sten Augusti 1630 voor den luytenant Vos.

't II° graff behoort toe de (dezelfde aant. als boven) en:

Geopent den 25sten Augusty 1660 voor de weduwe van den Secretaris Buys.

Geopent den 3de December 1630 voor de weduwe van Casper Hoeffman.

Den 4de February 1638 voor den Raetsheer van den Honaert.

Reg. II.

Den twaalfden Regel int noortpand van noorden aen.

't eerste en tweede graf is een dubbelde kelder behoort de Hr. en meest. Rochus van den Honaert.

Dit graf behoort de kerk ingevolge gedane advertentien in de couranten van 1789 en 1790 niemand opgekomen zijnde, uit dien hoofde vervallen aan de kerk.

Den 23sten Februari 1811 is dit graf verkogt aan de HoogWelGebore en Gestrenge heer Pieter in de Betou, generaal majoor in dienst van zijn majesteit den koning der Nederlanden.

Den 24sten Februari 1818 geopend voor Maria Anna Piper, oud 49 jaare huisvr. van Pieter in de Betou.

Reg. VI.

Den twaalfden Regel in het Noordpand van noorden aen.

't Eerste en tweede graf is een dubbelde kelder gedekt met tegels.

Den 10^{den} Januarij 1822 overgeboekt ten name van de WelEd.Geb. en Gestr. Heer Pieter in de Betou Generaal-Majoor in dienst van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, blijkens acte van koop in dato den 25 Februarij 1818.

Den 29sten Januarij 1824 geopend voor Pieter In de Betou, oud 61 jaren.

Den 1^{en} Meij 1824 overgeboekt ten name van den WelEd.Gestr. Heer Jan Koenraad Hendrik In de Betou, 1° Luit. der Artillerie. Den 16^{den} April 1834 is deze kelder digt gewelft, enz.

Reg. I.

't III° Graff behoort Doctor Thomas Erpenius, professor in de Griexsche tale in de universiteit tot Leijden.

Reg. II.

't Derde graf is een kelder, behoort Thomas Elpenius.

Den 2^{den} Maij 1653 is dit Graft verkoogt aan de Raadsheer Pieter Meerman voor de somme van f250.

Den 3^{den} Maij 1753 geopent voor een kind gen. Pieter Meerman.

Den 31sten December 1761 geopent voor wijle Jonkvrouwe Maria Johanna Meerman.

Den 3^{den} Julij 1762 geopend voor wijle de Heer Raadsheer mr. Pieter Meerman, heer van Piershil.

Overgeboekt op den naam van Vrouwe van Schoonhoven, wed. wijle de heer Raadsheer Pieter Meerman op den 12 Julij 1762.

Den 14^{den} Februarij 1769 geopend voor een kind gen. Dirk Cornelis van der Staal.

Den 7^{den} Julij 1781 geopend voor een kind gen. Johan Wilhelm van der Staal, zijnde van de Buitenplaats Voorlinden, gelegen onder Wassenaer herwaards getransporteerd.

Den 17^{den} Januarij 1785 geopend voor wijle de Hooggeboore Jonkvrouwe Catharina Justina Elisabeth du Tour.

Den 24sten Januarij 1794 geopend voor wijle Vrouwe Jacoba Catharina van Schoonhoven, wed. wijle de heer Raadsheer Meerman.

Den 7^{den} November 1801 geopend voor een dood geb. kind van de heer van der Staal.

Den 3^{den} November 1803 geopend voor een kind oud elf maanden, genaamd Claudina Hillegonda Petronella van der Staal.

Den 3^{den} November 1804 geopend voor een kind oud anderhalf jaar gen. Louis Jaques van Heeckeren.

Den 5^{den} Augustus 1807 Gerrit Willem Johan van Broeckhuisen.

Den 13^{den} Meij 1811 overgeboekt op de naam van Jacoba Catharina van Heeckeren, geb. du Tour.

Den 29^{den} Januarij 1812 geopend voor den H.W.G. Heer Daniël Pompejus du Tour.

Den 17 Februarij 1817 geopend voor Vrouwe Jeanette Jaqueline Pompee Sloet van Oldruitenborg geboren Baronesse van Heeckeren tot de Cluese, oud 22 jaren.

Den 3^{den} Meij 1817 geopend voor Jan Jacob Antonia Pompeus Sloet van Oldruitenborg oud 3 maanden.

Reg. VI.

't Derde graf is een kelder gedekt met een zark, die het niet beslaat.

Overgeboekt op den naam van den Baron W. Sloet van Toutenburg.

Den 1° Maart 1836 is deze kelder digt gewelft.

Reg. I.

't III° Graff behoort toe de kerck.

Reg. II.

't Vierde graf is een kelder, behoort de wed. van Jonk^r. Stelandt.

Den 10^{den} Julij 1781 overgeboekt op de naam van de WelEd.Gestr. Heer mr. Pieter van de Poel, burgemeester van 's Hage als in huw. hebbende Vrouwe Agatha Johanna van Steelant.

Den 3^{den} Januarij 1782 geopend voor wijle de Wel Ed.Geb. Vrouwe Agatha Johanna van de Poel, geboore van Steelant.

Den 27sten October 1787 geopend voor wijle de WelEd.Gestr. Heer mr. Pieter van de Poel, burgemeester van 's Haage en gedurende den tijd van 46 jaaren Rentmeester geweest deezer kerk.

Den 18^{den} Maart 1794 geopend voor een kind oud 15 m., gen. Theresia Antonia Hasselman.

Den 1sten Meij 1813 geopend voor de WelEd. Heer Pieter van de Poel gepensioneerd kapitein en luitenant der departementaale reserve-compagnie.

Den 22sten Meij 1813 geopend voor Antonia van de Poel, huisvrouw van de heer med. doctor Hasselman.
Reg. VI. 't Vierde graf is een kelder gedeckt met een zark.

Den 23sten Augustus 1822 overgeboekt ten name van den WelEd.Gestr. Heer Hendrik Gidion Adolf van de Poel, zo voor zig als verdere afstammelingen van wijlen den burgemeester Pieter van de Poel.

Den 24sten Augustus 1822 geopend voor een kind oud 2 m., genaamd Elisabeth Johanna Louisa Walland.

Den 10^{den} December geopend voor Didericus Hasselman, oud 80 j., sedert 1768 med. doctor alhier.

Reg. I. 't V^o graff behoort toe de wed. Jonr. Stelant ende haren erven.

Geopent den 22ste Augusti 1639 voor de Dochter van den Heere Marlot van Beauvais.

Reg. II. 't vijfde graf is een santgraf en gevoeght aen 't vijfde graf in den voorgaenden Regel en behoort Jonk. Philippo van Stelandt.

Reg. VI. 't vijfde graf is een sandgraf; dit graf met het vorige in den 3de regel maakt één graf uit.

Den 23ste Augustus 1822 overgeboekt ten name van den WelEd.Gestr. heer Heinrich Gidion Adolf Pieter van de Poel, soo voor zig als verdere afstammelingen van wijlen den Burgemeester Pieter van de Poel.

Den 1ste Maart 1838 is deze kelder digt gewelft.

Reg. I. 't VI° graff behoort de kerk.

Dit graff behoort nu toe Jr. Philipo van Steelant, heere in Grijsenoort, lieutenant colonel ende drossaert van Bueren als 't selve den VI^{en} Augusti 1645 van de heeren kerckm. gecoft hebbende.

Den 15^{den} Februarij 1627 geopent voor den schoenvader van Rokus Nieuwland, blijft aen de kerck.

Geopent den 13^{den} November 1629 voor de clerck van mijn heer de Bye.

Reg. II. (mankeert).

Reg. VI. (id.)

In Reg. I volgt nu het Zuidpand. Reg. II echter vermeldt hierna nog :

In het oostpandt aghter de tombe van Obdam ten Oosten van de twee pilaeren, ten eynden den twaelfden regel in het noortpant leggen twee regels, daer van de eerste heeft vijf graven ende tweede seve graven.

We zullen ons dus eenigen tijd met Reg. II alleen bezighouden, beginnende met :

Den eersten Reegel van Noorden aen.

't Eerste graf beginnende voor de pilaer van noorden aen, is onbequaem.

Tweede graf is een kelder behoort juffr. Sophia Cunes. Nu Catharina de Vos huisvrouw van d'Hr en Mr. Scheltus.

Den 14^{den} April 1730 juffr. Jacoba de Vos.

Geopent den 26sten Februarij 1740 voor de heer Paulus Scheltus.

Geopent den 26sten September 1746 voor de heer Vroedschap Leonard Scheltus.

Den 14^{den} April 1742 juffr. Jacoba Maria Scheltus.

Den 19^{den} November 1752 geopend voor wijle vrouwe Catharina de Vos, wed. wijle d'Hr en Mr. Paulus Scheltus.

Den 31sten Januarij overgeboekt op den naam van Margaretha Eduardina Scheltus, voor rekening zoo voor haar zelve als voor hare twee zusters en broeder Jacoba Adriana Scheltus, Barbara Maria Scheltus en Eduard Leonard Scheltus.

Den 22sten April 1773 geopend voor wijle mejuffr. Maria Cornelia Bouquet.

Den 6^{den} 1784 geopend voor wijle mejuffr. Jacoba Adriana Scheltus.

Den 6^{den} October 1795 geopend voor wijle de WelEerwaarde en ZeerGeleerde heer Petrus Nieuwland 37 jaaren predikant bij de Gemeente van 's Gravenhaage.

N^a. de huisvr. begr. in het 4° graff in de 2° regel in de noordkapel.

Den 4^{den} Januarij 1806 geopend voor wijle de heer Eduard Leonard Scheltus, van Aalburg bij Heusden alhier getransporteerd.

Reg. VI. (geen inschrijvingen).

't Derde graf is een kelder, behoort de erfgename van

zalgr. Vrouwe Margareta Rosa wed. van de heer Hendrik Fagel.

Den 4^{den} December 1739 begraven Vrouwe Maria Fagel, vrouw van Groeneveldt.

Den 25sten October 1745 vrouwe Elisabet Dierquens, huisvr. van de Raadsheer Fagel.

Den 27sten Junij 1746 voor de heer Raadsheer Cornelis Gerrit Fagel.

Den 10^{den} October 1746 wijle de heer Griffier van haar Ho: Mo: Francois Fagel.

Den 29sten Julij 1750 William Thomas Lord Davey, soon van Robert Grave van Holderness, minister plenipotentiaris van Sijn Majt. den Coning van Engelandt bij Haar Ho: Mo:.

Den 2^{den} September 1773 geopend voor wijle den heer mr. François Fagel, Griffier van de Hoog Moog. Heeren Staten Generael der Vereenigde Nederlanden.

Den 10sten Februarij 1783 geopend voor wijle de WelEd.Geb. Vrouwe Anna Catharina Fagel, geb. Sluijsken.

Den 22sten Februarij 1783 is dit graf overgeboekt op den naam van den HoogEd.Gestr. Heer mr. Hendrik Fagel, griffier van de Ho: Mo: Heeren Staaten Generaal der Vereenigde Nederlanden.
Reg. VI.

't Derde graf is een kelder, gedekt met een zark die in 3 stukken is.

Den 6^{den} Maart 1822 overgeboekt ten name van Zijne Excellentie den heer en mr. Hendrik Fagel, blijkens acte van overboeking in dato den 22 Februarij 1783.

Deze kelder is den 1° September 1833 digt gewelft, enz.

't Vierde graf is een kelder, behoort de wed. van Joost van Rijn.

Den 23sten Junij 1741 geopent voor den heer Laurentius Lamoraldus de Haas in sijn Ed. leven M: Doctor en praeceptor van de Latijnsche scholen alhier in den Hage.

Den 14^{den} Julij 1741 is dit graff verkoogt aan den heer procureur Johannes Jacobus van Reenen, schoonzoon van de nevensgen. heer de Haas voor de somme van 375 gl. behalven het regt van overboeken.

Den 6^{den} Meij 1756 wijle Juffr. Pieterella Outshoorn wed. wijle voorn. heer de Heer de Haas.

Den 3^{den} September 1758 een kind dat dood ter wereld is gekoomen van de huisvr. van den Heer van Reenen.

Den 16^{den} October 1761 een onvoldraage kind van Mevrouw Rebecca Henrietta van Reenen, geboren van Massau.

Den 29sten April 1765 geopend voor wijle Mejuffr. Maria Margareta de Haas, huisvrouw van de heer procureur Johannes Jacobus van Reenen.

Den 13^{den} October 1766 geopend voor wijle Mejuffr. Adriana Maria van Reenen.

Den 25sten September 1794 overgeboekt op de namen van mr. Laurens Lamoraal van Reenen en Mejuffr. Theodora Martina van Reenen, kinderen van wijle de heer Joannes Jacobus van Reenen.

Den 8sten Maart 1800 geopend voor den heer mr. Laurens Lamoraal van Reenen, oud griffier van de geweze Hooge krijgsraad.

Den 1^{en} Julij 1803 geopend voor wijle Vrouwe Rebecca Henrietta van Massau, wed. de heer Laurens Lamoraal van Reenen.

Reg. VI. 't Vierde en vijfde graf is eene dubbelde kelder gedekt met een zark.

Den 22^{en} Januarij 1825 begraven Johannes van Reenen.

Den 24^{en} Maart 1826 overgeboekt ten name van den WelEd.Geb. Heer Jacobus Hendricus van Reenen, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, zo voor zig zelve als voor verdere erfgenamen van wijlen mr. Gerlach Cornelis van Reenen.

Den 25^{en} Augustus 1829 begraven Aart Adriaan van der Goes, 66 (of 44) jaren.

Den 10^{den} Janurij 1831 is deze kelder overwelst.

't Vijfde graf behoort de kerk is een santgraf (vide boven).

Den 20^{en} September 1779 geopend voor wijle de heer procureur Johannes Jacobus van Reenen.

Den 14^{en} Januarij 1780 geopend voor wijle Mejuffr. Adriana van Reenen.

Den 23^{en} Junij 1780 geopend voor een kind gen. Laurens Hendrik Lamoraal Meerman van der Goes, oud 5 weken.

Den 19^{den} Junij 1784 geopend voor wijle Mejuffr. Theodora Martina van Reenen.

Den 23^{en} December 1788 geopend voor wijle de WelEdGestr. Heer mr. George Jacob Adriaan van Reenen, Secretaris der stad Schiedam.

Den 1^{en} Maj 1798 geopend voor wijle Vrouwe Johanna Elisabeth Bergman, huisvr. van d'hr. Laurens Hendrik Lamoraal van Reenen, vóór de Revolutie van 1795 majoor effectiff onder de artillerie.

Den 3^{en} October 1805 overgeboekt op de naam van den heer mr. Gerlach Cornelis Johannes van Rheenen, oud scheepen der stad Amsterdam.

Den 19^{den} Januarij 1816 begraven Maria Anna van Reenen, wed. Alexander Schuijlenburg,
Reg. VI. (vermeldt niets).

Den tweeden Regel in 't oostpant van noorden aen.

't Eerste graf is een kelder, behoort de heer Constantijn Huijgens, heer van Zuijlichem.

Den 30^{en} April 1737 de heer Paulus Huijgens van Zuijlichem.

Den 20^{en} Augusty 1739 de heer Constantijn Huijgens van Zeelhem.

Den 29^{en} April 1773 overgeboekt op den naam van Vrouwe Susanna Louise Huijgens, douairière van Was-senaer.

Reg. VI. 't Eerste graf is een kelder.

Den 29^{en} April 1773 overgeboekt ten name van Vrouwe Susanna Louisa Huijgens, douariere van Was-senaer. Volgens resolutie DHr. Leden der kerkelijke commissie in dato den . . . . . 1817 moet deze kelder ten eeuwigen dagen gesloten blijven als zijnde daar-voor aan de kerk gelegateerd eene somma van . . . . .

Tweede graff is een kelder, behoort Catharina Adriaen Dircks wijf.

Den 20^{en} Januarij 1740 is dit graff verkoogt aan de heer Elandus van Staveren, bedienaar des Goddelijken woords alhier in den Hage, voor de somme van 138 gld.

Geopent den 15 September 1750 voor wijle de heer Frederik Boucquet.

Den 29^{en} Meij 1772 geopend voor wijle Vrouwe Cornelia Margaretha van Staveren geboore van Nieuwenhoven, zijnde van Rotterdam herwaards getransp.

Den 2^{en} Junij 1772 een ongedoopt kind van de heer Reinier Frederik van Staveren regeerend scheepen der stad Rotterdam zijnde van daar herwaards getransp.

Den 20^{en} October 1774 geopend voor wijle de Wel Eerw. Heer Elandus van Staveren, Emeritus predikant van 's Hage.

Den 21^{en} Januarij 1780 geopend voor wijle Vrouwe Catharina van Roijen, wed. van Staveren.

Den 3^{den} Februarij 1790 overgeboekt op de naam van den WelEd.Gestr. Heer mr. Reinier Frederik van Staveren, raad en vroedschap en hoofdofficier der stad Rotterdam.

Den 24^{en} Januarij 1799 geopend voor Vrouwe Maria van Roijen, wed. Beels.

Den 6^{den} Maart 1799 is dit lijk van 24 Januarij 1799 begraven uit deeze kelder genomen en getransporteerd naar den Briel.

Den 10^{den} November 1803 geopend voor den heer mr. Cornelis Braams, oud raadsheer in den raad van Brabant.

Den 24^{en} Maart 1807 geopend voor een kind gen. Theodoor Eland Braams.

't Tweede graf is een kelder, gedekt met een zark.

Den 22^{en} October 1821 overgeboekt ten name van Vrouwe Helena van Staveren wed. mr. Cornelis Braams, blijkens acte van overboeking in dato 25 Maart 1811.

Den 15^{den} Februarij 1823 geopend voor mr. Johan Cornelis Braams van Koukerk alhier gebracht.

Den 1^{en} December 1826 begraven Catharina Maria Theodora van Staveren, echtgenoot van Otto Paulus Groeninx van Zoelen van Ridderkerk, oud 56 jaren (1).

Den 25^{en} October 1828 begraven Helena van Staveren, wed. mr. Cornelis Braams, oud 84 jaren.

Den 10^{den} Maart 1832 overgeboekt ten name van den WelEd.Geb. Heer R. F. Braams.

Den 12^{den} Maart 1832 is deze kelder dicht gewulft.

't Derde graf is een kelder, behoort Leijsbeth Claesse de Wilde (doorgehaald); thans aan de kerk.

Den 29^{en} November 1780 is deeze Grafkelder door heeren kerkmeesteren verkogt aan de WelEd.Gestr. Heer Johan Frederik van Martfeldt, generaal majoor van de infanterie en colonel en chef van het corps artillerie voor een somma van 250 gld., behalve het overboeken zijnde onder de koop begrepen, dat de heer Martfeldt in deze kelder mag laten transporteeren, de lijken van deszelfs dogter en twee kinderen, zonder daarvoor eenig kerkrecht te betaalen.

Den 29^{en} November 1780 bijgezet het lijk van wijle Vrouwe Johanna Cornelia Gerbaden geboore van Martfeldt: beneevens een kistje, waarin de beenderen van twee kinderen dewelke alle begraven zijn geweest in de oude kerk te Delft en van daar getransporteerd.

Den 1^{en} December 1780 begraven een kind gen. Josephus Augustus Gerbaden.

Den 9^{en} April 1781 geopend voor wijle Vrouwe Johanna van Martfeldt geboore de Jong.

Den 5^{en} Januarij 1785 voor wijle de HoogEd.Gestr. Heer Johan Fredrik van Martfeldt, generaal majoor van de infanterie en colonel en chef van het corps artillerie.

Den 13^{en} April 1785 is op dit graf gelegd een zark met het wapen, de naam en titels van wijle den heer generaal van Martfeldt

Den 27^{en} Meij 1785 is dit graf overgeboekt op de naamen van de beide Jonkvrouwen Maria Françoise van Martfeldt en Johanna Frederica Gerbade, dogter en kleindogter van wijle de heer generaal van Martfeldt.

Den 26^{en} November 1803 geopend voor Frederik Augustus van Winter, oud 18 jaar 10 m, kadet bij 't 2° bataljon artillerie.

Den 13^{den} Augustus 1819 geopend voor Maria Françoise van Martfeldt.

(1) Volgens opgeplakt briefje werd haar lijk den 22 September 1825 vervoerd naar Ridderkerk. W.

Reg. VI.

't Derde graf is een kelder, gedekt met een zark.

Den 21^{en} Augustus overgeboekt ten name van Vrouwe Johanna Frederika Gerbaden, volgens acte van overboeking in dato den 28 Meij 1785.

Den 16^{den} November 1822 overgeboekt ten name van den WelEd. Gestr. Heer Engelbert de Gijselaar, blijkens acte van afstand geteekend te Venlo den 5 Mei 1822.

Den 14^{den} Januarij 1831 is deze kelder digt gewulft.

't Vierde en vijfde graff is een dubbelde kelder, behoort de heer van Pietershoeck.

Nu de heer procureur Victor Brey 1739.

Den 1^{en} Maart 1729 geopent voor Juffr. Cornelia Hester Brey.

Den 31^{en} Januarij 1743 voor Juffr. Anna Elisabeth Otten, wed. Brey.

Den 22^{en} Maart 1748 voor wijle de heer Pr. Victor Brey.

Den 20^{en} September 1751 wijle Juffr. Anna Beukelaar, wed. wijle de heer Victor Brey.

Den 8^{en} Augustus 1761 overgeboekt op de naam van Vrouwe Anna Elisabeth Brey, wed. wijle d'heer Hendrik Gales, woonagtig te Amsterdam.

Den 22^{en} November 1779 overgeboekt op de naamen voor 1/3 van mr. Gale Isaac Gales en voor 2/3 van Christina Elisabeth Gales, Anna Catharina Gales en Louise Victoire Gales, alle woonende te Amsterdam.

Reg. VI.

't Vierde graf en het vijfde is een dubbelde kelder, gedekt met tegels en een zark.

Den 26^{en} Maart 1824 is deze kelder overgeboekt op den naam van den WelEd. Heer Adrianus van Diemen, inspecteur der Nederduitsche Hervormde kerken en kerkelijke gebouwen blijkens acte van koop in dato den 20 Maart 1824 geteekend te Rotterdam en te Amsterdam 24 Maart 1824.

Den 14^{en} Maart 1826 overgeboekt ten name van den HoogWelGeb. Heer Jonkheer Johan Willem Huijssen van Kattendijke, kamerheer en secretaris van het kabinet van Z. M. den Koning der Nederlanden, blijkens acte van koop gepasseerd te 's-Gravenhage den 16 Maart 1826.

Den 18^{en} Maart 1826 is op verzoek van den eigenaar en met consent van den inspecteur der kerken in dit graf overgebracht uit het graf onder het kantoor de lijken van Maria Stephanie Huijssen oud 9 md., begraven 14 Meij 1821 onder n° 14, en dat van Karel August Huijssen oud 2 jaren, begraven den 11 Meij 1822, onder n° 8.

Den 24^{en} Meij 1826 begraven Willem Jacob Huijssen

van Kattendijke, oud 68 jaren.

Den 14^{den} Julij 1826 begraven Maria Stephania van Nellesteijn, echtgenoot van Johan Willem Huijssen van Kattendijke, oud 40 jaren.

Den 10^{den} Maart 1827 begraven Hugo Hendrik Huijssen van Kattendijke, oud 1 1/2 jaar.

Den 14^{den} November 1828 Adriaan Huijssen, oud 2 maanden.

Deze kelder is den 27sten Maart 1834 digt gewulft.

't Sesde graf is een kelder, behoort Pieter Plumes kinderen.

Geopent 31 Augustus 1742 voor de heer van Oorschot.

Geopent den 10^{den} September 1743 voor de heer penningmr. Johannes van Oorschot.

Den 24sten September 1742 is dit graft sijnde een kelder verkoopt aan de heer Adrianus Crans voor de somma van 400 gld.

Geopent den 6^{den} Augustus 1741 voor de heer Adrianus Crans.

Den 29sten October 1750 geopent voor wijle de heer Cornelis Krans.

Den 27sten December 1753 Cornelia Oorschot.

Den 16^{den} Februarij 1756 overgeboekt op de naam van Johannes van Weerden als hetselve gekogt hebbende bij publieke verkooping den 25 Augustus 1655 volgens opdracht daarvan sijnde, en is het r. van overboeken betaalt ter somme van 12 gld.

Den 13^{den} April 1756 een ongedoopt kind van den heer Heer Hendrik van Goor.

Den 22sten October 1757 verkoopt aan den heer Hendrik van Goor, clerq ter Griffie en camerbewaarder van Haar Ho: Mo:.

Den 25sten October 1757 een ongedoopt kind van den heer Hendrik van Goor.

Den 18^{den} Maart 1766 geopend voor wijle Juffr. Pieterella Havius.

Den 30sten Junij 1769 geopend voor wijle den heer Hendrik van Goor.

Den 21sten September 1769 overgeboekt op den naam van Vrouwe Meglina Johanna Veugeding, wed. van H. van Goor.

Den 13^{den} September 1809 overgeboekt op den naam van Mejuffr. Petronella Prangan, huisvrouw van den predikant Rutgerus Keer te Woerden als administratrice.

Reg. VI.

(vermeldt niets).

't Sevende graff is een kelder, behoort Adriaen Matthijsse Beninx.

Den 29sten October 1756 hebben heeren kerkmrs. dit graft verkoopt aan Johanna van Coetsveldt voor een somme van 200 gld.

Den eersten November 1756 geopent voor wijle den heer Reinier Kroonenburg.

Den 8sten April 1762 geopend voor wijle Mejuffr. Elsje van Coesfelt, hujsvrouw van d'Hr. Jan Wessel van der Pol.

Den 2^{den} December 1768 geopend voor wijle Vrouwe Johanna van Coesveldt, wed. van Slingelandt.

Den 8sten November 1769 overgeboekt (ongeprejud. enz.) op den naam van Juffr. Cornelia Eleonora Hollefernus.

Den 28sten November 1777 overgeboekt op den naam van den heer Jan Wessel van der Pol.

Den 27sten Januarij 1784 geopend voor wijle den heer Jan Wessel van der Pol, solliciteur van de vijf compagnien Invalides.

Den 29sten December overgeboekt op den naam van den heer Salomon Adriaan van de Werve, commis ten comptoire-generaal van Holland.

Den 29sten October 1791 geopend voor wijle den heer Salomon Adriaan van de Werve, commis ten comptoire generaal van Holland.

Den 5^{den} October 1792 overgeboekt op den naam van Juffr. Debora van de Werve als hetzelfde bij erfennisse verkreegen hebbende van wijle haar broeder Salomon van de Werve.

Den 17^{den} Junij 1793 geopend voor een kind oud 8 maanden, gen. Johannes Arnoldus van de Werve van Delft herwaarts gebragt.

Den 15^{den} Februarij 1797 geopend voor een kind oud . . . . . gen. Debora van de Werve van Delft herwaarts gebragt.

Den 4^{den} Junij 1806 geopend voor Juffr. Debora van de Werve.

Den 29sten Junij 1820 overgeboekt op den naam van den heer Johannes Arnoldus van de Werve als hetzelfde bij erfennisse verkreegen hebbende van zijn tante Debora van de Werve.

Reg. VI. 't Zevende graf is een kelder, gedekt met een zark.

Den 20sten November 1821 overgeboekt ten name van den heer Johannes Arnoldus van de Werve, blijkens acte van overboeking in dato 29 Junij 1820.

Reg. I. De Graven int Suytpant. In den ommeganck aan de zuytzijde vant Chour beginnende int St. Jacobs Aultaer van noorden aen.

't 1° Graff behoort Coppiers kinderen.

Geopent den XI° Maert 1629 voor den heer Raetsheer Martiny.

Den 10^{den} Augusti 1639 voor Capiteyn Calslagen. 't II° Graff behoort Jacob Coppiers kinderen voors.

Reg. II.

De graven in den ommegangh van chour van oudts genaemt het zuydtpant beginnende voor de zuydtpapel. Den eersten Regel van noorden aen. 't eersteen(doorgehaald)tweede graf is een dubbelde (doorgehaald) kelder en behoort Jacob Coppiers kinderen.

Den 18^{den} Junij 1751 is dit Graff verkoogt aan de Heer Jan van Heemskerk voor een somme van 150 gls.

Den 22sten Junij 1751 begraaven wijle Juffr. Catharina Dusart, hujsvrouw van de heer Jan van Heemskerk.

Den 12^{den} Maart 1770 geopend voor wijle de heer Jan van Heemskerk.

Den 30sten Maart 1770 overgeb. op den naam van de heer Jan Brouwer Willemsz., als hetzelfde bij erfennisse verkreegen hebbende van wijle de heer Jan van Heemskerk.

Den 17^{den} October 1775 geopend voor wijle de heer Jan Brouwer.

Den 12^{den} December 1775 overgeb. op den naam van de heer Pieter Brouwer Willemsz.

Den 29sten Julij 1797 is deeze kelder verkogt en getransporteerd door heeren kerkmeesteren aan de heer Mr. Jean Jeremie Vassière, advocaat voor den Hoove van Justitie, etc.

Den 2sten Julij 1797 begr. een kind gen. Adrienne Julie Octavie Vaissière oud, 2 1/2 jaar.

Den 7^{den} Augustus 1797 begr. een kind gen. Georgette Amedée Vaissière, oud . . . . .

Den 19^{den} December 1817 begr. Jean Jurrien Gerard Chrétien Huysman van Dueren, oud 2 m.

Reg. VI. Vermeldt alleen de overb. in dato 10 December 1821 op den naam van Jonkheer Izak van Schinne.

Reg. I. 't III° graff behoort Antonis Matthijsse Wisselaer ende sijnen erven.

Geopent den 12^{den} Maart 1681 voor Joncker Joost van Borselen van der Hooge.

Dit Graff gecomen van Anthonis Mathijse Wisselaer etc. is op den 15^{den} Februarij 1683 overgebouck op de naem van Vrouwe Cornelia van Borselen van der Hooge, hujsvrouw van d'Heer Huibrecht Schimmelpeningh van der Oijen, uijt den hoofde van haer moeder Anna de Jongh, wiens moeder was Anna van der Meer, en haer moeder Anna Duick, dochter van d'Hr. Adriaen Duick, heer van Out Caspel en secretaris van haer Ed. Groot Mog. wiens vader Gijsbrecht Duick getroudt is geweest met de dochter van Anthonis Mathijse Wisselaer; behoudens ijder sijn recht; Ende hier van betaelt het recht de kerck competeerende. (Wordt vervolgd).

MALBURGEN.

Eene historische bijdrage door A. J. C. KREMER.

Wandeling naar Malburgen.

Het is geen aangename weg van Arnhem naar Malburgen. Van de Marktstraat den Westervoortschen dijk opgaande, krijgt men gedurende eene wijl al weinig moois te zien van natuur en niets van kunst. Rechts eerst, dadelijk over de sluis, de houtzagerij van den heer de Jongh Luneau, waar tegenover men, als door een groot venster, over de Arnhemsche broek een laatsten blik kan werpen op de heuvelen van den Veluwzoom, met zijne villas en bosschen, tot men komt aan de Broekstraat.

Terstond na den afweg van deze volgt de gasfabriek met hare kolossale gazometers en gebouwen, en daartegenover, hare inrichtingen tot andere producten uit steenkool. Gelukkig heeft men nu aan dien kant open terrein. De Rijn stroomt bijna onmiddellijk langs den dijk, en over die rivier ziet men Malburgen bevallig voor zich liggen. Gelukkig, zeiden wij, want pas is men de gasfabriek voorbij, of de reukorganen worden zeer onaangenaam aangedaan door de compostfabriek; reden genoeg om het hoofd af te wenden naar den frisschen rivierkant. Daarop volgt, aan de landzijde, eene rei arbeiderswoningen en ten slotte de watertrafiek.

Die naar Malburgen wil, gaat daar links den dijk af naar het Veer. Hier kan hij in den regel tamelijk lang op den kant staan wachten, tot het den veerman behaagt, met zijne pont over te komen. Bij slecht weder of fellen zonneschijn, kan men schuilen in een houten wachthuisje dat niet al te zindelijk is, en waarin meer lastige insecten den bezoeker gezelschap leveren, dan hem aangenaam zijn kan.

Is de pont over, dan bestaat gelegenheid daarin plaats te nemen, des verkiezende op een smal, hard bankje ofte wel staan wachten, totdat de veerknecht denkt zooveel pasagiers te hebben, dat het de moeite waard is de pont los te maken. Kalm drijft men nu gedurende eenige minuten op de wateren van den ouden vader Rijn, die hier, gedurende tal van eeuwen, ontelbare maken zich eene andere bedding gekozen heeft, tot hij eindelijk deze verkreeg.

De pont is aan wal, de brug wordt nedergelaten. Van den oever komt men door eene opening in het polder dijkje, welke bij hoog water door schotdeuren kan gesloten worden, in den Malburgschen veerpolder. Rechts ligt het fraaie veerhuis (1) met een kleinen aanleg en een paar tentjes er voor. Links, over een rijweg aan den voet van het dijkje of een voetpad over den kruin, naar verkiezing, kan men

(1) 't Was in het begin van September 1870, dat een der redacteuren van dit blad, de ondergeteekende, daar gekantonneerd was als detachements-commandant en gedurende 14 dagen met een twintigtal soldaten de wacht had bij het veer. Kalm waren daar die dagen, ofschoon het in 't oosten van Frankrijk alles behalve kalm was. — Menig belangrijk werk uit de Arnhemse boekery, door beleefdheid van wijlen Ds. Sannes, den toenmaligen bibliothecaris verstrekt, werd daar in die rustige woning met vrucht gebruikt. Ook van af dien tijd, dagteekent de vriendschap met den steller van dit belangrijk artikel.

A. A. V. v. O.

de reis voortzetten naar den Malburgschen polder, die een 800 schreden zuidelijk van het veer begint.

Het uitzicht van het dijkje is, links over de rivier, op den overliggenden oever en op Huissen schilderachtig; het is treffend schoon, als men omgekeerd van Malburgen naar het veer gaat. Links, van daar komende, ligt de steenoven van den heer C. J. Sleyster.

Zoodra men dezen voorbij is, vindt men aan dien kant een dijkje, landwaarts in. Dat dijkje was in oude tijden, toen de Veerpolder nog niet bestond, de grens van het vaste land. Aan de Westzijde staan eenige huisjes, ieder met een put, waaruit het water door opwinding verkregen wordt. Een paar mannen, die daar woonden, wisten ons niets omtrent Malburgen te vertellen, dan dat de Rijn, vroeger, daar in de nabijheid hunner woningen geloopt had, en het tegenover die huizen nog heette: de oude Rijn. — Wij gingen verder het dijkje op en kwamen zoo aan het laatste huis, dat op eenigen afstand der vorige staat. 't Is het fraaie en ruime waardmans-huis van den heer H. E. Scheidius. Eene dochter van den waardsman, van Maanen, wees ons een stukje land ten noorden van dat huis, waar, naar men haar verteld had, vroeger de kerk van Malburgen stond. Onmiddellijk voorbij dat huis buigt het dijkje in westelijke richting en verloopt in den polder. Daar begint of eindigt de Malburgsche straat. Het meisje wees ons, hoe wij van het huis op die straat konden komen.

Deze straat is thans eene zeer lange, tamelijk breede weide. Den kant van Arnhem op ziende, zagen wij Hulkestein liggen in de as van die ongetwijfeld zeer oude heerbaan. — Wij gingen haar op in de richting van Malburg, waar zij uitloopt op het Malburgsche straatje. Die uitloop is een tamelijk groote driehoekige weide met de basis tegen het straatje. Dit begint op het punt waar de beide dijkjes aan den rivierkant aan elkander sluiten. Het is hard gemaakt, en loopt zuidelijk weder uit op het dijkje, waarmede het ongetwijfeld eens den ring-weg of de hetter vormde, door welke het kerspel of dorpje omgeven was. Er staan aan het straatje een paar boerenhuizen; — verscheidere kleine woningen aan het dijkje tusschen de beide verbindingspunten met het straatje. In een daarvan een woont Stuverberg, bij wien nog een paar vaandels berusten, afkomstig van de oude Malburgsche schutterij. (Op fol. 55 en 148 van het Hypotheekboek van Malburg vindt men vermeld een schuttenplaats groot 6 morgen, die met de Dell toebehoorde aan Ph. De Smeth.)

Met genoegen deden wij in het begin van Augustus van dit jaar (1893) die wandeling. Toen bezochten wij Malburgen ten behoeve van het opstel, dat wij nu zullen laten volgen.

Herinneringen.

Malburgen is eene buurtschap der gemeente Huissen in de Bovenbetuwe, ze ligt ongeveer 3/4 uur ten noorden van de hoofdplaats. Er is eene steenbakkerij en een pontveer over den Rijn. Er staan thans ongeveer twintig huizen (1).

(1) Malburgen bestaat uit twee polders. De Malburgsche polder groot B. 458.61,10, en de Veerpolder groot B. 47.59,90. Laatstgenoemde polder werd vroeger verdeeld in de Buitenlanden en de Margaretewaard. Zie Bn. Sloet van de Beele, Bijdragen III. § 65 en 67.

Vroeger vormde Malburgen eene bijzondere gemeente of kerspel, later dorp. Ten Oosten en Noorden was het kerspel begrensd door den Rijn; ten Zuiden en Westen door Huissen en de Malburgsche weteringen. Thans is Malburgen bepaald, ten Noorden door de Arnheemsche stadswaarden en den Rijn, ten Oosten door den Rijn, de Huissensche waarden en het amt Huissen, en dat wel door het Hoevensche veld. Voor het overige is de wetering grens gebleven van den polder en de gemeente Elst.

Malburgen, of, zooals het ook wel voorkomt, Malbergen, Malburg of Malberg, was vroeger eene plaats van eenigszins meer beteekenis dan thans.

In 1662 werd te Malburgen een altaar ontdekt (1), met een latijnsch opschrift waaruit blijkt, dat Ulpus Lupius en Ulpia Amava, met intentie voor hunne kinderen, volgens belofte in een of andere omstandigheid gedaan, dat altaar hebben opgericht, ter eere van Hercules Macusanus en Haeva. Naar de oprichters kan men gissen, nooit zal men weten wie of wat ze waren.

Daar Huissen in het laatst van den Romeinschen tijd Castra Herculis heette, is Hercules met den bijnaam Macusanus vermoedelijk de Hercules geweest, die te Huissen vereerd werd. De plaatsnaam zelve, die men in 814 of 815 (Sloet, Oorkonden n. 27) Hosenheim en in 854 Huassenheim gespeld vindt (Sloet n°. 43), schijnt nog eene herinnering aan den Macusanus te bewaren.

Te Huissen wordt St. Gangulphus als stadspatroon vereerd. In het leven van dien Heilige vindt men trekken, welke herinneren aan eenige, aan den Heidenschen Hercules toegeschreven daden en lotgevallen. Dit is eene aanwijzing, die bij Malburgen zal te stade komen.

Want te Malburgen stond in de Middeleeuwen een kerk of kerkje, gewijd aan St. Margaretha, die als patrones van den regen algemeen bekend is.

Mr. L. Ph. C. van den Bergh vraagt in zijne „Proeve van een kritisch woordenboek der Nederlandsche Mythologie“. Zou Haeva de godin der zee kunnen geweest zijn? Nergens elders vindt men van deze godin eenige melding. Zegt die geleerde.

Het was de gewoonte ten tijde der bekeering onzer voorouderen, als de Christen predikers een heidenschen tempel in een christelijk bedehuis veranderden, voor patroon daarvan een heilige te kiezen, dien den heidenschen god in de dezen toegedichte eigenschappen behoorlijk kon vervangen. Hierdoor ontnam men de zwakgeloovige nieuwe christenen een reden om zich, in geval van nood, tot den vroeger vereerden te wenden, die men als specialiteit in dat geval beschouwde. Zoo velde Bonifacius te Geismar, bij Maden in Hessen, een aan Donnar gewijde heilige eik en bouwde uit het hout een oratorium, dat hij aan St. Petrus wijdde. St. Petrus verving Donnar (Jupiter) en St. Paulus Wodan of Woeden (Mercurius); Maria Mag-

(1) Een paar jaren geleden werden achter het huis van J. Witjes, bij opgraving in eene weide, in eene „del“, (laagte) een paar urnen gevonden waarin asch en in een dezer kruiken nog een gave tand. Die urnen zijn, naar men ons zeide, voor zeer veel geld verkocht. Waar zij gebleven zijn wist men niet. Wie weet het — wie weet er meer van?

dalena, Freija (Venus); Irmgardis, Iduna (Pomona); St. Walburgis, vermoedelijk Nehalennia (Diana) enz.

Mr. van den Bergh hield, op taalkundige gronden, Haeva voor eene zeegodin (1). Hij bracht het vinden van een aan haar gewijd altaar te Malburgen niet in verband met de vindplaats, maar uitte het vermoeden, dat de geloftebetalers dien steen opgericht hebben, uit dankbaarheid, dat hunne zonen op zee en in veldslagen behouden waren gebleven. De omstandigheid dat de kerk te Malburgen, gewijd was aan St. Margaretha, die ook den draagt van Marina (2), bevestigt het vermoeden, dat Haeva in betrekking stond tot het water. Zoo ook Hercules en Gangulphus, die de een de bedding van een rivier veranderde, de ander eene bron uit de vlakten van Champagne overbracht naar zijn kasteel op een berg (3). Maar in stede te denken, dat de kinderen uit zeegevaar gered waren, vinden wij het waarschijnlijker dat zij gered waren bij gelegenheid van eene overstroming.

Mogelijk droeg Malburgen toen het altaar werd opgericht, reeds zijn naam. Over het algemeen is het gevaarlijk zich op het gebied van afleiding van plaatsnamen te wagen. Die van Malburgen is echter zeker.

Nationale middelpunten heetten bij de Germanen Mal-lum, Malstatt, Malberg, Ding, Dingstad, Gericht, Gerichtstâthe, Ring en Tie; in het latijn placitum, judicium, concilium, etc. Te Malburgen of Malbergen bestond, dat kan men als zeker aannemen, eenmaal een begraasde heuvel of hooggelegen veld, waarop, in de open lucht, door den koning of zijne plaatsvervangers recht werd gesproken tusschen edelen en vrijen. Het kan zijn, dat dit reeds ten tijde der Batavieren te Malburgen geschiedde, en in dat geval is die plaats al wel een paar duizend jaren onder dien naam bekend geweest. Mogelijk dagteekent de rechtsplaats aldaar iets later, uit het begin van den Frankischen tijd maar dan nog kan zij bogen op eene eerbiedwaardige oudheid.

Wanneer de rechtsplaats te Malburgen opgehouden heeft te bestaan, daar voor het laatst recht werd gesproken onder den blooten hemel op een groene plaats en bij een steen of paal met een zwaard of kruis, is onbekend.

Adolf van Gelre richtte een blokhuis op te Malburgen, tegenover den kop van den IJssel, welke rivier toen begon tegenover het tegenwoordige veerhuis. Daarvan is niets overgeschoten.

(1) IJsl. *haf*, Deensch *hav*, Hoogd. *haff*, oud Friesch *hef*, doch altijd neutrum . . . Het woord zelf zou men misschien met de Noordsche *Geffon* kunnen vergelijken en het A. S. geofon zee, even als het IJsl. *gimle* ons hemel is. V. d. Bergh. — Js. Haeva soms eene andere spelling voor Hebe — *Haibai*? Hebe werd door Jupiter aan Hercules na diens apotheose tot vrouw gegeven. Van Hebe is bekend, dat zij eens Jupiter den beker willende reiken viel, en daardoor den inhoud van desen uitstortte, waardoor zij het amt van schenkster van den vader der Goden en menschen verloor.

(2) Zie Acta Sanctorum 13 Juli. Van haar vindt men vele legenden verspreid, die niet in de Acta zijn opgenomen.

(3) Zie Acta Sanctorum op 9 Mei. Bij W. van Waldbrühl und Montanus, Die Vorzeit I. 263, vindt men eene legende betreffende Gangulphus, die niet in de Acta is opgenomen.

In den regel werd, bij de invoering van het Christendom, het tempelgoed domein. Het werd kroongoed. De Pepyns schonken vele dier goederen aan kloosters, of stichtten kloosters op deze. Later, toen de graven van ambtenaren vorsten werden, kwamen de meeste der in hunne graafschappen gelegen nog overgebleven kroongooderen, in hun bezit. Of iets dergelijks te Malburgen bestond en zoo ja, hoe het met het tempelgoed gegaan is onbekend.

In de Betuwe vond men van ouds zeer vele hoven, die niet aan den leenplicht onderworpen waren, allodiale bezittingen van edelen en vrijen. De aanzienlijkste dier goederen, de hoofdhoven zijn, op den duur, bijna alle in leengoederen veranderd. Op het einde der elfde eeuw bezaten de broeders Diederik graaf van Kleef en Gerhard III van Wassenberg, vader van Gerhard I graaf van Gelre, beiden eigendommen in de Betuwe, die bijna alle in den loop der tijden aan Gelre gekomen zijn. Huissen en Malburgen in Overbetuwe hebben daarop eene uitzondering gemaakt; althans mist men bewijs, dat deze plaatsen ooit aan den graaf van Gelre behoord hebben (1).

Te Malburgen vond men in den oudsten tijd, tot welke men met rechtsgeldig bewijs kan opklimmen: een adelijk huis, het huis te Malburg, ook De Borch genaamd; zeker eene curtis, of hof te Malburg; eene havezate Jammerlo en nog eene curtis: de Koppel. Later verschijnt Malburgen als een dorp met kerk. Wanneer de geërfden zelf deze gebouwd hadden, waren zij ook patroons der kerk. Ons onbekend is of dit geschied is, dan of de kerk gesticht is door de oude heeren van Malburgen, die in dat geval kerkpatroons zullen geweest zijn, dan wel of het kerkpatronaat aan St. Marie behoorde, alzoo tot de curtis.

Onder de hertogen van Kleef bezat het kerspel of dorp Malburgen een eigen dingbank onder den ambtman van Huissen, en dat is vermoedelijk ook al het geval geweest ten tijde Kleef nog onder graven stond. De protocollen van Malburgen klimmen niet hooger op dan tot het begin der vorige eeuw en dat is ook het geval met het hypotheekboek. Andere stukken vindt men niet in het archief van Malburgen.

Deze beide boeken, en het Archief der commanderie van St. Jan te Arnhem, van welke de Rijkschartermeester aldaar, mr. J. J. S. baron Sloet, een voorbeeldig voortreffelijke inventaris gemaakt heeft, zijn de voornaamste bronnen geweest voor dit opstel. Dan volgen het Oorkondenboek van Ba Sloet van den Beele en de Urkunden Sammlung van Lacomblet. In de archieven van Kleef zal ongetwijfeld nog wel wat te vinden zijn, ook mogelijk in die van St. Marie te Utrecht. Wij hebben daarvan echter geen gebruik kunnen maken, behalve van het Liber pilosus van het kapittel van St. Marie te Utrecht, dat uitgegeven is door den heer Dodt van Flensburg.

Huis te Malburgen.

Van Paan zegt, in zijne Inleiding, dat Malburgen vroeger

(1) Van Spaen O. Inl. III. bladz. 365, zegt den Huessen altijd kleefsch is geweest.

een hof (curtis) was 'twelk aan het kapittel van St. Marie te Utrecht behoorde, en noemt eenige heeren, die hem als edelheeren van Malburgen bekend waren. Hij begint met Arnoldus de Malburg in 1093. Wij vonden dezen niet terug. Verder geeft het Oorkondenboek van Bn. Sloet, van 1126 tot 1200 onder de edele heeren: Riquin van Malberg; Otto en Riquin; Riquin en Otto, junior, en Willem van Malberg.

Cuno de Malberge teekent intusschen in November 1165 een vergunningsbrief van Keizer Frederik I, op het verzoek van Hendrik, graaf van Gelre, om eene waterleiding door de Neude (bij Wageningen) te mogen graven (Sloet N° 313). Mogelijk was hij dezelfde als Cuno van Maelberg, die in 1156 mede den Stichtingsbrief teekende van het klooster van Arnstein, en in 1158 na Gerlachus Comes de Veltense en voor Walterus de Husen eene ruiling van het Castrum en de curtis de Nassauwe tegen bezittingen in Partinchen. Beide stukken zijn te vinden bij Hontheim, Hist. Trev. en overgedrukt in het tweede deel der Origo Nassoicarum van J. M. Kremer.

Henricus, miles de Malberge teekende 14 September 1274.

Lacomblet geeft eene oorkonde van 29 Juni 1290, waarin Johannes dominus de Malberge genoemd wordt: „dilectus nepos" van Johan heer van Reiferscheid.

Het is niet zeker, dat de laatstgenoemde twee tot hetzelfde geslacht behoorden als de edele heeren, boven vermeld. Ook blijkt niet uit de stukken, dat die vorige edelen heeren waren van Malburgen in Overbetuwe, hoewel er wel niet aan te twijfelen valt, vooral omdat Cuno in 1158 onmiddellijk gevolgd door een Walterus de Husen.

Een ander Malberg ligt niet ver van Echternach, aan die plaats zal Brunicho de Malberg wel zijn naam ontleend hebben, die in de Acta super negotio permutationis Castri Nassau et Abbatia Epternacensis, te vinden in de Collectio amplissima van Martene, genoemd wordt. Hij bezat, blijkens dat stuk, ten tijde van keizer Hendrik V (1169—1198) het Castrum Bettinga in leen van Echternach. Bettingen ligt in het Groothertogdom Luxemburg.

Merkwaardig is, dat in 1294 vermeld wordt Henricus, miles de Malberge, zoodat deze niet geweest is een edel heer maar een burggraaf, slotvoogd of zoo iets, een ambtenaar. Ongetwijfeld behoorde hij te huis in ons Malburgen, omdat hij voorkomt in eene Arnheemsche oorkonde.

Dit — dat hij geen edel heer, maar een ambtenaar was, — geeft aanleiding te denken, dat toen de eigendommen van de edele Heeren van Malburgen, die de hooge en lage jurisdictie bezaten, reeds waren overgegaan op den graaf van Kleef, die ze niet weder in leen had gegeven, maar een miles in hunne plaats aangesteld. Zeer zeker behoorde het dorp Malburgen in 1348 tot de bezittingen van den graaf van Kleef want, toen Jan, graaf van Kleef, 21 Februari van dat jaar, een weduwaargeld aan zijne gemalin Mechteld van Gelre verzekerde, gelijk men bij Lacomblet en Nijhoff vinden kan, noemt hij Malburgen zijn dorp.

De graaf van Kleef was in dien tijd zonder eenigen twijfel ook eigenaar van het huis te Malburg, en dit duidt aan, dat de edele heeren van Malburgen gezeteld hebben op het huis, en niet op de aldaar ook bestaande

curtis van Malburgen, welke aan St. Marie te Utrecht behoorde en van welke niet blijkt, dat daaraan eenige jurisdictie over het kerspel of dorp verbonden was.

Voor de hand ligt het derhalve, wegens het voorgaande, aan te nemen, dat de graaf van Kleef, nadat hij het huis met de heerlijkheid Malburgen, welke vroeger aan zelfstandige dynasten behoorde, verkregen had, aldaar een miles aanstelde, na wiens dood hij het huis als een tinsgoed uitgaf, en de jurisdictie van Malburgen, als van een ambtsdorp, bracht onder zijn ambtman te Huissen.

Wanneer het huis te Malburgen aan de Commanderie van St. Jan te Arnhem gekomen is, blijkt uit het archief van dat klooster evenmin, als hoe dat geschied is. In dat archief wordt de eerste melding van dat huis gemaakt in 1358.

Den 1sten Februari 1358 werd door den commandeur Gerrit van Eijck aan Dideric van Cleve (mogelijk een bastaard, maar waarschijnlijker een zoon van een bastaard) en diens vrouw en zonen, voor den tijd van 25 jaren en tegen drie kleine ponden 's jaars, verpacht het Huis te Malburgen, geheten „die Borgh”. De graaf van Kleef zou ieder jaar hebben 28 hoenders uit het huis en 2 kapoenen uit het voorgeborgte. (Invent. Arch. van St. Jan n°. 77^a).

Intusschen moet hier vermeld worden, hoe de commanderie eenige andere goederen te Malburgen verkreeg.

Hendrik, dictus Hazart van Huessen en Fie zijne huisvrouw en Gerard Pinnekyn met Hadewig zijne vrouw, hadden 13 Maart 1316 aan Hendrik van Zelenbach, commandeur en de broeders van het hospitaal van St. Jan, al hunne goederen te Malburgen opgedragen. Uit de oorkonde blijkt niet welke die goederen waren, en 19 Juni 1332 werden door Johan van Arde, poorter te Arnhem, vier morgen weideland te Malburgen aan de commanderie verkocht.

Het is mogelijk, dat het eerstgemelde transport de overdracht betrof van het door Hazard c. s. bezeten huis met toebehooren, dat toen door hen als tinsgoed bezeten werd. Mogelijk waren Fie en Hadewig dochters van Hendrik miles van Malburg. Doch hier is veel te gissen, niets te beslissen.

Huis en voorhof zijn ongetwijfeld verwoest in de veelvuldige vernielingen, die het gevolg waren der twisten tusschen hertog Reinoud en zijn broeder Eduard, welke als die der Heeckerens en Bronkhorsten bekend zijn, en waarin de graaf van Kleef nu en dan gemengd was. Wij zagen toch, dat deze gebouwen nog bestonden in 1358: twintig jaren later waren beiden verdwenen, en zij zijn nooit weder opgebouwd.

Den 4e Juli van 1379 verklaarde Frederik van Ambe, rentmeester van de hertogin van Gelre te Huissen over Malburgen, jaarlijks, van wege de commanderie van St. Jan te Arnhem ontvangen te hebben, 28 hoenders en 2 kapoenen uit een stuk land te Malburgen geheten „die borgh”. (Invent. Arch. v. St. Jan no. 77^b).

Deze hertogin van Gelre was Mathildis, dezelfde van welke boven reeds melding is gemaakt.

Zij was dochter van hertog Reinoud II van Gelre en Sophia van Mechelen en zelf weduwe, eerst van Godfried van Heinsbergen en, na 9 November 1368, van Jan, graaf van Kleef.

Het is vermeld, dat graaf Jan haar in 1348 van een weduwgeld voorzien had en haar dat verzekerd uit de opbrengsten. o. a. van zijn dorp Malburgen. Tot die opbrengsten behoorden ook de kippen en kapoenen.

Vreemd schijnt het te vinden, dat Huissen en Malburgen haar door haren halven broeder Eduard geschonken werd. Men zou daaruit kunnen besluiten, dat op beide plaatsen door dezen werd aanspraak gemaakt naar erfrecht, en dat is ook geschied, maar ten onrechte (1).

Het recht van Eduard hertog van Gelre op beide plaatsen, blijkt uit eene oorkonde van 25 November 1368.

Met den dood van Jan, graaf van Kleef, stierf de mannelijke lijn dier graven uit en ontstond, gelijk bijna altijd in dergelijke gevallen, twist over het graafschap tusschen verschillende pretendentes. Hertog Eduard begunstigde Adolf van der Marck, die ook graaf van Kleef geworden is, en om hem daarvoor te beloonen, stond Adolf aan Eduard af stad en huis te Huessen, met de renten en tolleren met hare toebehooren, aan Eduard en zijne mannelijke erven. Stierf hij zonder zulke na te laten, dan zou dat goed weder aan Kleef komen, gelijk ook geschied is. De afstand geschiedde 25 November 1368, — en Eduard gaf, 27 November daaropvolgende, dat alles in vruchtgebruik aan zijne zuster Mechteld, die volgens bepaling van wijlen Jan van Kleef, reeds vruchtgebruikster was.

Na den dood van graaf Jan woonde Mechteld te Huissen. Toen nu haar broeder Eduard kinderloos overleed, (24 Augustus 1371) trachtte zij, als oudste dochter van hertog Reinoud I, en bij gebrek aan een mannelijke afstameling van hare beide broeders, Reinoud II en Eduard, zich in het bezit van het hertogdom Gelre en de graafschap Zutphen te stellen, en trad, om zich steun en geld te verschaffen, ten derden male, 14 Februari 1372, te Arnhem in het huwelijk met Jan van Chatillon, graaf van Blois, heer van Schoonhoven, die haar echter, reeds voor 11 Augustus van dat jaar, verliet.

Tot het einde van het volgende jaar, handhaafde zij nog eenigszins hare regeering als hertogin, tegen Willem hertog van Gulik, als vader en voogd van zijn zoon Willem, gewonnen bij Mechteld jongere zuster, Maria. De keizer bevestigde echter ten punste van haar neef.

Door haar echtgenoot en bijna alle Gelderschen verlaten,

(1) In het register op Slichtenhorst leest men »Huessen eertijds Gelders bladz. 113.” Bijna bij alle latere schrijvers vindt men dien ten gevolge, dat Eduard, en reeds vroeger hertog Reinoud, het kasteel te Huissen hebben bezeten. Intusschen zegt hij bladz. 113, heel wat anders op het jaar 1315.

»Ten dien tijde heeft Reynold met Herman Monick, burger van Huissen een bestek gemaect, ende hem beleend in seekere zijne huizinge aldaer, staende bij de Minnebroeders, mids dat Monick en syne erven den Grave of sijne na-zaten aldaer vertuckende met stallen voor de paerden, als ook met helders, kameren, bedden en lijnwaet voor zijn geselschap zouden verzorgen, ende het huis gelas, wand en waeter dicht onderhouden.”

Dat huis was alzoo niet het kasteel van Huessen. Het stond op den hoek der markt en Vierakkerstraat, tegenover het tegenwoordige gemeentehuis.

sloot zij een verdrag met Willem van Gulik, waarbij zij, ten voordeele van diens zoon, afstand deed van de regeering. Zij begaf zich uit Tiel, waar zij een vroolijk leventje geleid had, in 1379, met schulden overladen, naar Huissen. Daar eindigde zij haar leven, volgens R. H. Graadt Jonkers (Huissen, eene stad des Vredes. 1856) op het kasteel. Volgens eene overlevering echter in het hoekhuis van de Vierakkerstraat en Groote straat, tegenover het gemeentehuis. Ditmaal heeft de overlevering eens gelijk.

Van 1379 tot 1515 ontbreken berichten omtrent „den borch”, te Malburgen, tot welken wij thans terugkeeren.

In laatstgemeld jaar werd *al het goed*, ’twelk de commanderie te Malburgen bezat, verpacht aan aan Wolter Engelen. In de voorwaarden worden de hoenders vermeld.

In 1544 is pachtster Aleid, weduwe van Wolter Engelen, wel dezelfde die in 1554 genoemd wordt: „Nael met haar zoon Jan Engelen.

Wolter Engelen was wel de kleinzoon van een Jan Engelen, die op de hofstad der commanderie eene hofstede met katerstede getimmerd had. Hij deed dat voor eigen rekening. Die gebouwen behoorden niet in eigendom aan de commanderie. (Invent. Arch. van St. Jan N° 225).

Den 25 Januari 1556, ontving Jan Engelen (zoon van Wolter) en Foeils zijne vrouw en Wolter hunne dochter, voor drie lijven het goed „de borch” in het kerspel van Malburgen, waarvan zij een appelen- en peerenboomgaard zouden maken. (Arch. v. St. Jan N° 77) en voorts een morgen land genaamd de Heeren Hofstede, waarop een Jan Engelen getimmerd heeft. Zij zullen den tins der hoenderen betalen. De gebouwen van Jan Engelen stonden derhalve niet op de plaats, waar het huis gestaan had.

Uit dezelfde acte blijkt, dat die goederen vroeger in pacht bezeten waren door een Jan Engelen en Acke zijne vrouw; daarna door hun zoon Engel Engelen, wiens zoon ongetwijfeld is de Wolter Engelen, met zijne vrouw reeds in 1534 vermeld. De eerste drie als pachters bekende Engelen’s zijn derhalve geweest: Jan, Engel en Wolter. Met diens zoon Jan begon eene nieuwe serie van drie lijven welke zal geeindigd zijn in 1601.

Het is, gelijk wij opgaven, aannemelijk, dat de eerste Jan Engelen timmerde. Het jaar waarin hij pachter werd „voor drie lijven” is onbekend. Men mag, aannemen, dat de familie Engelen een paar honderd jaren lang pachters van „den borch,” geweest zijn, doch niet altijd voor al het goed der commanderie.

Voor, of kort na 1565, werd dat goed gesplitst.

De commandeur Theodericus van Rozenberg verpachtte in dat jaar aan Pauwel Sluisken, alles wat de commanderie te Malburgen bezat, met 15 paar hoenders, gaande uit het goed van Jan Engelen en vier hont land. Jan Engelen schijnt toen onderpachter geworden te zijn van een gedeelte.

Intusschen was, door verandering van stroom in den Rijn, bij Malburgen een zand ontstaan, ook grenzende aan den grond der commanderie buiten dijks. Deze maakte aanspraak op dien aanwas. Het duurde tot 1621 voor den twist daarover beslist werd. Onder de stukken daarover bevindt zich ook een schetskaartje.

In 1574 (?) vindt men Arnt van Brien en Pouwel

Sluisken, zijn zwager, als pachters van al het goed, behalve dat van Jan Engelen en vier hont land, zij moesten zorgen, dat de 15 paar hoenders (de 2 kapoenen waren toen al hoeders geworden) door dezen betaald werden. Zij zelf moesten aan den drost te Huissen opbrengen, een pond peper en een pond gember. Dan volgen 1572 Jan van Brien, zoon van Arnt, en 1599 Arnt en Jan van Brien.

In 1609 werd al het goed, zooals zijn vader dat bezeten had, in pand gegeven aan Johan van Brien, burger van Huissen, en Luith Kreijenfengers. Aan hen werd niet verpand het pitantie-goed, met den last der hoenders. Het blijkt niet wie daarvan pachters waren.

Jan van Brien en Luith (of Lutgera) Kreijenfengers woonden te Huissen in het huis waarin voor ettelijke jaren de kostschool van den heer H. J. Wansink gevestigd was en dat thans postkantoor is. Hunne wapens zijn vermoedelijk nog wel op een gevelsteen te zien, die, door de zorgen en op kosten van genoemden heer, in der tijd gerestaureerd werd.

Zoon van Jan en Luith was Reinier van Brien.

De Engelen bezaten echter in 1609 niet meer, „den borch”, want 24 Mei 1601, werd het goed, bestaande uit drie deelen boomgaard, door den Commandeur van St. Jan te Arnhem, verpacht aan Margaretha Holmans, weduwe van Jan Bouwmeester, voor den tijd van negen jaren, tegen 13 daalders per jaar en een zak goede winter-appelen. Zij zal een kampken naast den boomgaard gebruiken en daarvan geven 15 paar hoenders aan den drost van Huissen, die uit den boomgaard geheten „Bricht” gaan. (Invent. Arch. van St. Jan n°. 77d).

Alzoo het pachtgoed der Engelen aan haar gekomen was.

Als pachters daarvan komen nog voor in 1609 en 1620, Cornelis Jacobsen en, in 1626, Willem Cornelissen.

In 1628 ontstond verschil tusschen den drost van Huissen en den commandeur van St. Jan te Arnhem, over de 30 hoenders. De helft der geleverde hoenders waren door den drost afgekeurd, omdat ze te klein, slechts kiekens waren. Het gericht te Huissen stelde den commandeur in het ongelijk. Deze protesteerde, maar werd op nieuw veroordeeld. Ten slotte kreeg de drost vergunning tot executie en liet, 28 Mei 1629, pijnden op al het goed der commanderie in het kerspel Malburgen.

Verder vindt men in het archief van St. Jan niets meer wat op dit goed betrekking heeft.

Op het einde der vorige eeuw ging het huis der Orde van St. Jan te Arnhem voor deze geheel verloren. Trouwens, er was toen al heel weinig meer overgebleven van de oude glorie. Alles was vervallen, verwaarloosd of vernield. De laatste commandeur te Arnhem was Carel Philip, prins van Hohenlohe Schillingsfurst, (1773—1784). Na hem was administrateur de heer J. P. de Nerée, opgevolgd door zijn zoon, den heer François de Nerée. De goederen werden eindelijk door de Fransche republiek aangeslagen en, 5 Januari 1800, aan de Bataafsche afgestaan. De bezittingen der commanderie buiten Arnhem werden, voor zooverre ze nog aanwezig waren, overgebracht bij de administratie der domeinen, en zijn sedert bij gedeelten verkocht.

In het Hypotheekboek van Malburgen vindt men ten name der Commanderie, in het midden der vorige eeuw nog vermeld ongeveer 10 morgen land, doch geen enkel huis, en dat (fol. 139) de Koning van Pruissen, van de vroegere bezitting van deze te Malburgen, bezat 13 morgen 70 roeden weide.

Van een huis, of kasteel te Malburgen, noch van een hofstad van St. Jan is in het hypotheekboek, evenmin iets te vinden als van een stuk land of boomgaard geheeten „de Borcht” of iets wat daarop gelijk, zoodat die namen op het einde der 17^e eeuw reeds verdwenen waren.

Hof en tol te Malburgen.

In het jaar 1216 gaven Hendrik van Smithuizen en zijne vrouw Mechtildis, met toestemming van hun zoon Hendrik, aan het klooster Mariënweerd vrijheid van den tol te Smithuizen, die hen erfelijk behoorde (Sloet O. n°. 444).

Betreffende den tol te Smithuizen vonden wij niet veel. Bij Heda, bladz. 140 ziet men een brief uit welken blijkt dat in 1085 tusschen Anselmus, proost van St. Jan te Utrecht en bisschop Koenraad een ruiling gesloten werd, door welke de bisschop, tegen afstand van andere goederen, verkreeg den tol te Smithuizen met twee mansus en vijf mancipii, en een bosch in de plaats genoemd Wanleco.

Teschenmacher in zijne Ann. Cliv. zegt: het schijnt dat keizer Hendrik IV den tol te Smithuizen in 1085 aan St. Jan te Utrecht heeft gegeven, tegen welke gift de graaf van Kleef zich zonder twijfel heeft verzet; hetwelk hem echter niet baatte, daar de bisschop de machtigste was. Dat is alles slechts gissing. Zeker is, dat, in 1085, in het 16^e jaar der regeering van keizer Hendrik IV, St. Jan te Utrecht reeds in het bezit was van den tol te Smithuizen, want toen stond dat capittel dien tol, met twee mansus en een bosch, af aan den Utrechtschen bisschop.

Die brief bij Heda is moeilijk in overeenstemming te brengen met de voorgaande oorkonde van 1216.

Intusschen blijkt kort daarna, in 1219 (Sloet O. n°. 455), het capittel van St. Marie te Utrecht in het bezit, want toen gaf dat aan Mechtildis, vrouw van Hendrik van Smithuizen en hare dochter Olalda, vrouw van Folbert, gedurende haar leven in pacht: den tol te Smithuizen met de curtes Ewyk en Malberge. Genoemde Folbert was Folbertus de Lecka, die mede de oorkonde teekende. Dat blijkt uit eene andere van 1228.

Hun zoon was Hendrik van de Leck, die den tol enz. in 1255 in pacht ontving. Diens zoon Hendrik, had in 1274 verschil over den tol en de curtes Ewic en Malberge, met het capittel.

In het liber pilosus van St. Marie vindt men het vervolg. Uit eenige der aantekeningen in dat boek blijkt, dat de Tol te Smithuizen en de curtes Ewyk en Malberge een geheel uitmaakten.

Boven is twijfel te kennen gegeven, of de edele heeren te Malburgen wel op de curtis aldaar zetelden. Door het voorgaande is wel zeker, dat die vraag outkenend moet worden beantwoord.

Het klooster te Lauresham trok o. a. in de elfde eeuw (Sloet O. n°. 163) uit Smithusen een solidus en uit Mal-

berg XX denarij. Deze bezittingen schijnen van Lauresham aan het kapittel van St. Jan, daarna aan den bisschop van Utrecht, en doordezen aan St. Marie gekomen te zijn (1)

Den 27 November 1360 werden de bovenvermelde goederen, de tol en de beide curtes, verpacht aan Johan van Culemborg, na doode zijner moeder Jutte (2).

Twee en twintig September 1423 werd Jan, heer van Culenborch, weder beleend met de erfpacht van den tol te Smithuizen en de daartoe behoorende curtes Ewyk en Malbergen. Den 22 October deed heer Jan van de erfpacht afstand, ten voordeele van zijn zoon Gerard van Culenborch, die daarmede weder beleend werd. Verder is in het liber pilorus van deze zaken niets te vinden.

Het schijnt, dat men bij de hier voorkomende eigendomsrechten van den tol te Smithuizen, moet aannemen niet dat van den geheelen tol — van de som der opbrengsten, — maar aan aandeelen. Zoodat, in het begin der 13^e eeuw, Hendrik van Smithuizen een aandeel bezat en ook St. Marie te Utrecht een, tot welk laatste de curtes van Ewyk en Malburgen behoorden. Maar er was nog een derde.

Reeds in 1279 (Sloet O. n°. 1006) maakte de graaf van Kleef aanspraak op den tol te Smithuizen en werd bij verdrag, tusschen Siegfried aartsbisschop van Keulen, Johan hertog van Brabant, Reinold graaf van Gelre en Theoderich graaf van Kleef bepaald, dat Henricus de Lecka, als gij eenig recht had op den tol van Smithuizen, daarmede tevreden zal zijn en aldaar verder niets zal ontvangen. Alzoo St. Maria niet eens genoemd wordt; toch zagen wij deze als eigenares tot het midden der 15^e eeuw. De verwarring is nog grooter. Reinoud II graaf van Gelre beloofde, 22 Maart 1319, de stad Duisburg te zullen handhaven in hare rechten betreffende den tol te Smithuizen (Lacomblet U. S. n°. 738), zoodat ook deze toen rechten op dien tol heeft doen gelden.

Later, na langdurig proces kwam de geheele tol en ook de curtis van St. Marie te Malburgen in het bezit van den Koning van Pruissen.

Uit het hypotheekboek van Malburgen blijkt (fol. 140),

(1) Behalve de curtis bezat St. Marie te Malburgen nog land. In 1551, feria tertia post festum Nat. V. M. (11 Sept.) bekende Otto Hassia van St. Marie in erfpacht ontvangen te hebben 18 morgen land in de parochie van Malburgen. (Lib. pilorus) Op 12 en 13 Mei 1447 draagt Otto van Hessen op, voor richter en schepenen van Malburch, ten behoeve van de vicarissen der St. Walburgkerk te Arnhem een jaarrente van drie vlaamsche guldens, uit eene hofstede onder Malburch en nog een oud schild 's jaars uit een stuk land, geheten Rijswyks kamp.

Invent. van het v. het oud Archief der Gem. Arnhem, bladz. 100.

(2) Huibert van Culenborch was gehuwd met de eenige dochter van den heer van der Lecke, leest men in de Kerkel. Historie van H. v. H. en H. v. R. uitgegeven door Frans van Mieris in 1726. Men verneemt hier, dat die dochter Jutte heette. Huibert sneuvelde bij Hasselt (Belgie) in 1307. Hij liet na drie zoons en zes dochters. Zijn oudste zoon en opvolger, Jan, stierf in 1317. Maar terwijl in die Historie diens opvolger Gerrit, genoemd wordt tweede zoon van Huibert, blijkt, dat deze geweest is kleinzoon van Huibert en zoon van Jan. Gerrit van Culemborg stierf in 1395.

dat het Hof te Malburgen, bestaande uit huis, en het veer, en het land achter het huis buitendijks, groot 14 morgen, met het recht 12 kalveren te weiden op de Malburgsche straat tot 29 zomermaand 1809 behoorde aan Z. K. Majesteit den Koning van Pruisen, als hertog van Kleef, die het toen verkocht aan Rudolf Vermeulen voor 18,000 gulden. Den volgenden dag werd Ph. de Smeth eigenaar voor f. 14.000.

Met betrekking tot het tolnuis vindt men in gemeld hypotheekboek fol. 150, dat een morgen, 307 roeden land, hof en boomgaard van het gewezen tolnuis te Huissen door den gemelden Koning, 31 Louwmaand (Januari) 1810, verkocht werd aan den rentmeester W. H. Roelofsen.

De koning van Pruisen was in het bezit der vorige eeuw eigenaar van wel alles wat vroeger tot de curtis heeft behoort, en ook van veel wat in het bezit geweest was de commanderie van St. Jan. De herkomst dier verschillende goederen is niet in het hypotheekboek opgeteekend, behalve van een paar nummers.

Kerk te Malburgen.

Reeds is gezegd, dat de kerk te Malburg gewijd was aan St. Margriet. Men verneemt dat uit eene rekening van 1396, te vinden en van Hasselts Geld. Oudheden I. bl. 468, en ook dat toen, Donderdags na St. Victorisdag (3 Augustus), Catharina van Holland (van Beijeren), gemalin van hertog Willem, aldaar te bedevaart ging, zij in het veerhuis dineerde.

Twee priesters dier kerk worden in den Inventaris van St. Jan vermeld. Theodericus Palmaert, plebaan, die van Theodericus de Weda en Aleidis zijne vrouw, 31 December 1398 (1309), eene hofstede kocht, en Albert Goemans, pastoor. Deze gaf, 10 Juni 1554, met Johan Engelen Wolterszn, en Alberti Henricx, kerkmeesters en schepenen van Malburgen, in erfpacht aan Johan Beltgen, commandeur te Nijmegen, enz. en zijne erven, een stukje land en erfenis, gelegen tusschen het land van St. Jan, het land van het convent te Huissen, de gemeene straat en den Rijn.

De kerk te Malbergen wordt vermeld in de Breve van Paus Pius IV van 1560. Zij werd daarbij ingedeeld in het dekenaat van Opheusden. In de Kerkelijke Historie vindt men, dat de kerk van Malburgen, behoorde onder de proostdij van Emmerik.

Wij vonden niet aangeteekend, wanneer de kerk aan de Hervormden is overgegaan, noch of door dezen daar ooit van is gebruik gemaakt, althans bijzonderheden waren onbekend aan den Huissenschen predikant R. H. Gerardt Jonkers, die het reeds aangehaalde: „Huissen, eene stad des vredes, schreef” Hij maakt melding van een te Malburgen gevonden steenen doopvont. Deze is door den toenmalige burgemeester van Huissen S. A. T. Pilgrim, die haar bezat, ten geschenke gegeven aan een liefhebber van antiquiteiten te Hamm in Westfalen. Deze heeft haar medegenomen. — In de Kerkelijke Historie leest men, dat, toen dat boek geschreven werd (uitgegeven 1725), te Malburgen nog „een deel muurwerk stond van de vervallen kerk.

Als eerste predikant der hervormde gemeente te Huissen vermeldt de heer Gerardt Jonckers, Petrus Wassenberg in 1611. Malburgen zal wel nooit een eigen predikant gehad hebben.

Nadat Jan Willem, hertog van Kleef, Gulik, Mark, en Berg, 31 Mei 1609 overleden was, onstond verschil over de opvolging in zijne landen. Johan Sigismond, keurvorst van Brandenburg, verkreeg Kleef en Mark, terwijl Gulik en Berg kwamen aan Palsgraaf Philip Ludwig van Neuborg. Beiden waren toen Luthersch. De keurvorst werd 1613 Calvinistisch en Wolfgang Wilhelm van Gulik in dat jaar Roomsch. Vroeger waren ongetwijfeld reeds Protestanten te Huissen woonachtig, maar aan Johan Sigismond is ongetwijfeld de stichting der Herv. Gem. aldaar te danken.

In het Hypotheekboek van Malburgen (fol. 79) vindt men, met betrekking tot de bezittingen der kerk te Malburgen, dat die „von alters her zu das reformirten Prediger Gehalt gewidmet gewesen”, en uit de Prothocollen van Malburgen blijkt, dat 25 September 1770, ten bate van den predikant te Huissen in erfpacht werd gegeven, „door het gereformeerd consistorie, het pastorale goed te Malburgen gelegen, voor eene halve boeren plaats en bestaande uit huis, achterhuis, hof, boomgaard en zoogenaamden kerkhof en het Weemke (de kleine pastorie), met omtrent 16 morgen bouw- en weideland, aan Aelbert Groen en Rijkske Buss en erven, voor f 257 's jaars en vier hoenderen, te betalen in vier termijnen aan den tijdelijken predikant.

Hiermede komen geheel overeen de aantekeningen in het Hypotheekboek, waarin men deze goederen vader vindt aangeduid door de woorden „der alte Zoll genent”. Huis, achterhuis, en boomgaard schijnen derhalve de oude, of de oudste tol vervangen te hebben, en deze door den hertog van Kleef gevoegd bij de plek, waar het kerkhof was (de kerk) en het Weemke, toen hij dat goed tot steviging, van het predikants traktement bestemde.

Topographie.

Het is niet gemakkelijk thans de plaatsen aan te wijzen waar het huis en de curtis en de kerk van Malburgen — en de hofstede van St. Jan en de tollengestaan hebben. Eene oude kaart van Malburgen hebben we niet kunnen vinden ook geen algemeene kaart, waaruit eenige gegevens zijn te halen. Wij zagen niets dan het gemelde schetskaartje uit het begin der 17^e eeuw, en een kaart van den landmeter Nicolaas Geelkerken van 1641; beiden zijn gemaakt om in waterstaatszaken te dienen.

Op het schetskaartje vindt men den ouden Rijndijk, waardoor de Malburgsche polder gescheiden werd van de aangespoelde zanden. Zij loopt dwars over het papier en wordt links gesneden door een anderen dijk, die schuin loopt naar den linker kant (heraldisch). Binnendijks beneden den Rijndijk, tusschen den bovenvermelden schuinschen dijk en de Malburgsche straat vindt men aangeteekend: Commanderie van St. Jan, en aan den anderen kant van de straat. „Jan Jordens erfenis, olim convent van Huesen, genaamd de Koj”. Buiten den Rijndijk ligt het zand.

De rivier stroomt van den linkerkant op eenigen afstand van den Rijndijk en buigt, ongeveer tegenover de straat, recht naar beneden, terwijl tusschen den hoofdstroom en den dijk in het zand een „strang” geteekend is, die tot bijna aan den schuinen dijk door het zand loopt. Dat dijke scheidt, buiten den Rijndijk, het zand van den Ruijtenburgsche rijswaard en binnen dien dijk van de Ruijtenburgsche weiden.

Op de kaart van Geelkerken ziet men loop der rivier van Huissen tot voorbij den ouden IJsselmond. Langs Huissen liep toen nog een vaarwater, maar tegenover die stad, tot de Plei, schijnen waarden gelegen te hebben, tusschen welke de Rijn een breed stroomgebied bezat. Ten oosten van den Veerpolder heeft de Rijn ongeveer denzelfden loop als thans. Buitendijks, nabij het punt waar de oude Rijndijk zich aansloot aan den dijk van het veer naar den handwijzer op den tegenwoordigen Rijndijk, ziet men iets geteekend, wat wel wat gelijkt op een paar hoopjes hooi en daarbij aangeteekend: „Kastel van Malburgen”, verder daar in de buurt een paar huisjes, binnendijks.

De tol vindt men daar aan de vaart naar Huissen, op Huissensch grondgebied. Een later tolhuis lag in den Veerpolder, aan den Rijn, tegenover den mond aan den Ouden IJssel, zooals die op de kaart van Van Vloten is aangegeven.

Naar ons een man te Malburgen vertelde, stond de kerk binnendijks bij den viersprong; daar althans waren geraamten opgegraven toen men er een woonhuis wilde zetten. De plaats, die ons gewezen werd, is op den hoek tusschen het Malburgsche straatje en het dijke van het veer naar den Handwijzer. Volgens eene acte van 10 November 1544 (Invent. Arch. v. St. Jan), stond St. Jans hofstad bij de kerk. Met „kastel”, door Geelkerken aangewezen, kan alzoo geweest zijn of St. Jans hofstad, welks laatste puin, even als dat de kerk, thans mogelijk door de rivier is weggespoeld, die in dit geval de Ruijtenburgsche waarden mede zal hebben verzwolgen. Aan die zijde moet Malburgen terrein verloren hebben.

Volgens het schetskaartje lag het goed der commanderie beoosten de Malburgsche straat. Wij herinneren aan wat wij boven hebben vermeld, betreffende de aanwijzing der plaats waar de kerk zou gestaan hebben, benoorden het waardmanshuis van den heer Scheidius, dat vroeger bekend was als „het hoge huis.” Genoemde heer vond, bij het opbouwen van dit nieuwe huis, daar in den grond drie verdiepingen van kelders, en in den benedensten eenige potjes, van welke een paar in het gemeentelijk museum te Arnhem bewaard worden. Dat huis lag, volgens het schetskaartje in het goed van de commanderie van St. Jan. Maar dat schetskaartje levert een eigenaardig bezwaar. Daar op ziet men de Malburgsche straat geteekend, loodrecht op den ouden Rijndijk, schijnbaar in de richting West en Oost terwijl wij ons overtuigden, dat de richting is Zuid-Oost-Noordwest, bijna evenwijdig aan den ouden Rijndijk, van den viersprong tot voorbij het waardmanshuis. Moet het schetskaartje in overeenstemming daarmee gedraaid worden, dan liep de twist over de aangespoelde zanden, niet over gronden in den Veerpolder

maar ten Zuid-Oosten van de tegenwoordige stadswaarden, buiten de Zeeg.

In het Provinciaal Archief van Gelderland is ook een kaart van den Rijndijk van Huissen tot Elden, door den landmeter W. Leenen geteekend in 1748. Verder bestaat eene gedrukte kaart van Beijerink van 1767; nog een van 1819, op welke de Malburgsche straat doorloopt in rechte lijn van den eenen dijk tot den anderen, en de rivier tegenover den viersprong regt tegen den dijk aanschiet. Op eene latere kaart — eene wandelkaart een paar jaren oud, — staat bij het waardmanshuis van den heer Scheidius aangeteekend: Bakenhof. Deze naam vindt men in het hypotheekboek fol. 79, vermeld „met de Praest en weide”.

Uit het hypotheekboek blijkt, dat er in het midden der vorige eeuw heeft bestaan een kaart van het amt Huissen. Zulk eene kaart bestaat nog van het amt de Lijmers, ze is zeer uitvoerig en zonder twijfel zou men, in het bezit van zulk eene, gemakkelijk de perceelen kunnen terug vinden wier ligging thans ons is onbekend gebleven. Mogelijk ook, dat op het bureau van het kadaster te Arnhem wel iets te vinden is, doch een onderzoek aldaar is zeer duur.

Schrijver dezes is dan ook thans niet in staat iets omtrent de ligging van kerk, huis en hof te Malburg, met beslissende zekerheid mede te deelen. Hij moet zich vergenoegen met de reeds bij gelegenheid vermelde aanduidingen. Mocht een der lezers daarmee niet tevreden zijn: welnu de gelegenheid tot nader onderzoek, blijft immer open.

Terug over Elden.

Het polderdijke zuidwaarts volgende, komt men, bij den handwijzer tegenover klein Holthuizen, op den Rijndijk. Hier rechts afslaande, heeft men van den hoogen dijk tot aan Elden een ruim gezicht over den Malburgschen polder en de stadswaarden op Arnhem, rechts, en vooruit op de heuvels van Boven-over, over Meinerswijk heen. Om te Arnhem te komen, moet men te Elden den Rijndijk verlaten en, rechts af, den grooten weg van Arnhem naar Nijmegen nemen.

Het is jammer, dat die weg niet, althans aan de zuidzijde bezet is met boomen. Thans is zij wel wat al te zonnig bij warm weder en altijd ongezellig. Een weg zonder boomen door eene vlakke, herinnert aan een ladder of trap zonder leuning.

Overigens is die weg, vooral des avonds, of des morgens vroeg, eene welke allezins aanbeveling verdient bij iedereen, die van fraaie landschappen houdt, ook al zijn ze niet geschilderd.

Het gezicht van de hoogte op de vlakke, is zeker zeer aangenaam, maar omgekeerd niet minder. Het eerste geeft ons een gevoel van bevredigd genot; het andere van een aangenaam verlangen. Het eerste kan trotsch zijn; het andere is opwekkend.

Wij zullen echter thans onze aandacht bepalen tot den Malburgschen polder, — want daarover hebben wij te spreken.

(Wordt vervolgd.)

Geslacht Hatting.

Onder de namen en wapenen der Edd. Achtbare Heeren Raden in de Vroedschap der Stadt Utrecht zedert den jare 1608, gedrukt t'Utrecht bij C. Kribber A^o 1745 komen voor, onder de Heeren Raden bij zijn Hoogheijt als Erf Stad Houder der provincie van Utrecht volgens het Reglement gearresteert den 16 April 1674 van tijd tot tijd aangesteld, in 1674 P. Hatting en in 1684 diens zoon F. Hatting.

Pieter Hatting werd volgens de vroedschapsnotulen den 17 April 1674 tot raad aangesteld en overleed te Utrecht 26 September 1678, Ferdinand Hatting, gedoopt te Utrecht 25 December 1659, werd 1 October 1684 lid der vroedschap, vierde zijn 50 jarig feest als raad volgens de vroedschapsnotulen van Utrecht 25 October 1734 en overleed 20 Januari 1740. De eerstgenoemde was eigenaar van een grafkelder in de Buurkerk te Utrecht, op welks sluitsteen nog wordt aange troffen het opschrift:

Dit is den inganck van de
kelder van de heer Pieter van
Hattinch, raadsheer van syn
Cheurvorstelyke doorluchtigheyt
van Brandenburgh. Anno 1652.

en daaronder een wapen, zijnde een schild van sabel met gouden keper tusschen drie leeuwenaangezichten van goud.

Als Hatting, Hattingh, van Hatting, van Hattinck, van Hattingh, van Hatingen, van Hattynge, van Hattaingh en van Attingen wordt zijn geslachtsnaam in onderscheidene stukken aangetroffen. De keurvorst van Brandenburg, wiens raadsheer hij heet, was Frederik Willem, een der voogden van Prins Willem III.

Het register, getiteld „grafs en wapen der kerken van Utrecht”, geschreven door dr. E. van Engelen, deel I, blz. 324, vermeldt, behalve het opschrift op den sluitsteen, het volgende opschrift op zijn graf, zulks zonder wapens:

Hatting	Heyman
Willerswist	Ter Laen van Lennep
Weffelberg	Kessels
Killery	Anger

Sempiterno numini et memoriae
Petri ab Hatting

Illustrissimo et celcissimo principi Electori Brandenburgico quondam a consiliis urbis Hujus Trajectinae et scabini et consiliiarii probus omnis amavit, admiratus est, qui stemmatis nobilitate Killery eminens morum sua vita eminentior pietate auger, candidaque animi sinceritate eminentissimus cunctis vero apparuit quique postquam septuagesimum aetatis annum explevisset vitae suae cursum implevit sexto supra vigesimum Sep-

tembr: die anno Dei hominis CI^oIOCLXXVIII vidua dolorosa, maestissimique filii monumentum H. P.

Hij was een der negen kinderen uit het huwelijk door Steffan Hattingh (Steven van Hatting) in 1598 gesloten met Margaretha Heyman (overleden 18 Maart 1626 of 27 Juni 1633), dochter van Coenraed Heyman (overleden 4 Mei 1583) en Christina Therlaen van Lennep (overleden te Keulen 16 Augustus 1591). Hij trouwde te Middelburg 6 Januari 1644 als Pieter van Hatingen, jongman van Ceulen, met Maria van der Gracht, jonge dochter van Middelburg, dochter van Albert van der Gracht en Susanna Becker en werd 16 November 1646 diaken bij de Hervormde gemeente te Middelburg (1): zijne vrouw werd 11 September 1646 in de Choorkerk aldaar begraven; zijnde uit hun huwelijk twee kinderen geboren, op wie de volgende doopaanteekeningen betrekking hebben:

21 Sept. 1644. Albert, fs. Pieter van Hatingen en Maria van de Gracht. Testes Susanna Becker en de heer Jan van Hattinge.

27 Juni 1646. Pieter, fs. Pieter van Hatting en Maria van der Gragt. Test. Jan van Hattinge en Maria Becker.

De oudste dezer twee kinderen overleed 20 December en werd als Albrecht Hattinge in de Choorkerk te Middelburg begraven 23 December 1644; over den tweede vergelijkte men mijn opstel: Pieter van Hatting, raadsheer in den provincialen raad over Vlaanderen (2)

Den 3^{en} November 1649 hertrouwde Pieter van Hattingh van Ceulen, als weduwnaar, te Middelburg met Catheryna Wynckelmans van der Tholen, sedert 2^{1/2} jaar weduwe van Isaac Godyn, met wien zij 25 Mei 1643 te Middelburg getrouwd was. Zij was eene dochter van Jacob Winckelman, kapitein en commandeur van de stad en het land ter Tholen en van Anna de Rycke en overleed te Utrecht 13 November 1704; zijnde volgens voormeld register van dr. van Engelen hare kwartieren:

Winkelman.	De Rycke.
Chantraines dit Broucsaut.	Van de Varent.
Reyvaert.	Eyman.
De l'Ecluse.	De Bevere.

Zij liet als eenige erfgenen twee zoons na: Anthony Godin, heer van Cockengen, gedoopt te Middelburg 28 Augustus 1645 en Ferdinand van Hatting, heer van Stoetwegen, zooals blijkt uit den sommieren staat op den inventaris van haren boedel, opgenomen blz. 56 der liste généalogique de la maison de Godin.

(1) Nagtglas. De Algem. Kerkeraad der Ned. Herv. gemeente te Middelburg van 1574—1860, bl. 155.

(2) Familieblad IV, 212.

Uit dit huwelijk van Pieter Hatting zijn zes kinderen geboren, te weten:

1. Rudolphus, gedoopt te Utrecht 28 Febr. 1651 en aldaar overleden 17 Maart 1651; de doopaanteekening noemt hem zoon van Pieter Hattingh, raetzheer van den cheurvorst van Brandenborgh en Catarina Winckelena en vermeldt als getuige Jo^r Hans Rudolph Reetraet tot Smithuzen (1).

2. Herman, overleden te Utrecht 17 October 1653.

3. Ferdinandus, gedoopt te Utrecht 26 Januari 1654 overleden aldaar 18 Augustus 1654; de doopaanteekening noemt hem zoon van Pieter van Hattingh, raed ende commissaris van syn Ceurvorstel. Doorl. van Brandenborgh en vermeldt als getuigen Jo^r. Hans Rudolph van Reetraet, heer tot Smithuysen (1) en joff. Margreta van Hattingh (2), wed. wijlen de heer Peter Becker.

4. Anna Margareta, gedoopt te Utrecht 12 November 1656; de doopaanteekening noemt haar dochter van Peter van Hattingh en Catharina Winckelman en vermeldt als getuigen Doctor François Moens en joffr. Maria Beckers, huisvrouw van den heer Johan van Hattingh (3).

5. Anna Margrita, gedoopt te Utrecht 25 October 1657, overleden aldaar 3 October 1659; de doopaanteekening noemt haar dochter van Pieter van Hattinghs en Catharina Winckelmans en vermeldt als getuigen Werner Wilhelm Blaespeil, geheymraad van den Ceurforst van Brandenborch, Johan Vireyn, joffr. Anneta van Hattinghs (4) en Isebeau Winckelmans.

6. Ferdinandus, gedoopt te Utrecht 25 December 1659 als zoon van Peter van Hattingh en Catharina Winckelman, waarbij getuigen waren Anthoni van Hilten, Steven Becker en joffr. Margareta Hattingh (2), weduwe van den heer Peter Becker.

Op 17 Juni 1675 nam Pieter van Hattinck, volgens het register van lijfrenten gehouden ter rekenkamer van Zeeland, „eene lijfrente ten lijve van Jonkheer Ferdinandus van Hattinck, out vijftien jaren, soon van den „voors. heer Pieter van Hattingh ende Catharina Winckelman”; aan de zijde waarvan aangeteekend staat dat hij 20 Januari 1740 overleed. Van het overlijden van Ferdinand Hatting wordt 8 Februari 1740 mededeeling gedaan volgens de vroedschapsnotulen van Utrecht.

Hij was 27 April 1690 als Ferdinandus van Hatting ten huwelijk ingeschreven en 13 Mei 1690 in de Catharina-kerk te Utrecht getrouwd met Mechteld Maria

(1) Zwager van den vader, als zijnde met diens zuster Christina gehuwd.

(2) Zuster van den vader.

(3) Broeder van den vader.

(4) Vermoedelijk dezelfde als Agneta van Hattingh, overleden te Utrecht 8 Maart 1658 als weduwe van Gerardt Maechs.

Hamel, dochter van Nicolaas Hamel en Helena Rixen.

In onderscheidene charters, o. a. van 7 April 1724 komt hij als „heer van Stoetwegen” voor, met welke aan het Sticht van Utrecht leenroerige ambachtsheerlijkheid in 1741 beleend werd Margaretha van Suchtelen, vrouw van Hendrik Assuerus Wttewaal, dochter van Mr. Nicolaas van Suchtelen en Catharina van Bredenhof (1)

Broers en zusters van vollen bedde van Pieter Hatting zijn:

1. Coenraad, luitenant in dienst der Vereenigde Nederlanden, overleden te Wesel 1 Augustus 1636.

2. Caspar, overleden te Wesel 4 Juli 1635, getrouwd met Marie van Gisen; uit welk huwelijk vermoedelijk geboren is Maria Elisabeth van Hattingh, overleden te Utrecht 14 November 1653.

3. Christina, overleden te Wesel 1 Juli 1662, getrouwd met 1. Johan van der Knippenberch, overleden te Wesel 3 Januari 1641 en 2. Hans Rudolph van Reetraed, heer van Smitshuysen.

4. Johan, getrouwd met Maria Becker, welke als weduwe van Johan van Hattingh (2) 11 November 1669 te Utrecht overleed en te Amsterdam in de Westerkerk begraven is.

5. Margareta, overleden te Utrecht 29 Maart 1684, getrouwd te Amsterdam met Pieter Becker, verdronken op Walcheren 26 Juli 1645, zoon van Everard Becker en Maria Sohier, met wien zij als Margrieta Hattingh, j. d. van Ceulen 7 Maart 1637 te Middelburg werd aangeteekend. Zij maakten 3 Febr. 1644 te Middelburg testament voor den notaris L. d'Outreleau, waarbij zij o. a. tot voogden hunner kinderen stelden den langstlevenden hunner en voorts Steven Becker, regeerend burgemeester te Middelburg Joan en Pieter van Hattingh, hunne broeders en zwagers; haar naam komt in de notarieele acte van superscriptie voor als Margarita van Attingen: bij haar overlijden was van hare kinderen alleen in leven Everardus Becker, die als lid van den Hove Provinciaal van Utrecht 7 October 1699 overleed.

6. Catharina, overleden te Wesel 22 Mei 1639.

7. Abraham, overleden te Amsterdam 10 Juli 1637.

8. Arnoldus, wiens vrouw vermoedelijk 28 September 1675 te Utrecht overleed.

Broeder van halven bedde van Pieter Hatting uit het eerder huwelijk van zijn vader met Anna Brukman, dochter van N. Brukman en N. Kramer, is Gotthard Hatting, overleden Augustus 1644, die te Bamberg

(1) v. Doorninck. Gecommitteerden ten landdage van Overijssel blz. 487.

(2) Jan van Batingh komt in 1639 voor op de lijst van de denkwaardige teyckeninge op de peper. Familieblad III, blz. 93.

of Duisburg 13 Juni 1614 trouwde met Catharina Heyman, dochter van N. Heyman en N. Rink, kleindochter van de voornoemde C. Heyman en C. Terlaen van Lennep en van N. Rink en N. Thiebis, met wier moei Margaretha Heyman zijn vader in 1598 hertrouwd was.

Uit het huwelijk van Gotthard Hatting en Catharina Heyman zijn o. a. geboren:

1. Jan Casper Hatting, geboren 2 Januari 1618, directeur van den Levantschen handel te Amsterdam, overleden Mei 1680, die, als 30 jaar oud, van Ceulen herkomstig en geadsisteerd door zijn zwager Poulus Godin den 2^{en} Juni 1650 te Amsterdam ingeteekend werd met Jacoba Becker, geboren 18 November 1624, overleden Juni 1694, dochter van Samuel Becker, bewindvoerder der W. I. Compagnie uit diens op 14 Sept. 1604 gesloten huwelijk met Jacomina van Baerle.

2. Barbara Hatting, overleden te Utrecht 10 Februari 1667.

3. Catharina Hatting, getrouwd met Paulus Godin voornoemd, zoon van Daniel Godin en Sara Dragon (1); zij waren 19 December 1649 getuigen bij den doop te Middelburg van eene dochter zijner zuster Sara, gehuwd met Henri Godin.

Zij bewoonden te Amsterdam het derde huis op de Heerengracht van af de Vijzelstraat gerekend; met hunne kwartieren was het plafond der groote zaal beschilderd, zijnde volgens de daarvan door R. van Heemskerk gemaakte teekening (2) de haren:

Hatting	Bruckman	Heyman	Rink
Willerswist, gen ^d	Kramer	Therlaen	van Lennep
Gall			

Weffelbergh	Herdenraet	Kessel	Kannegiesser
Killery	Oers	Anger	Tack.

Uit het huwelijk van haren straks genoemden broeder is 8 Februari 1656, gedoopt te Amsterdam Jacoba Hatting, overleden 3 December 1733, gehuwd te Ouderkerk 18 October 1678 met Johan Hartsinck, commissaris der monstering ter admiraliteit te Amsterdam en vermoedelijk Samuel Hatting, die als Amsterdammer, oud 22 jaar, den 14^{en} Maart 1676 te Leiden als jurist werd ingeschreven.

Een anderen Samuel Hatting, mede uit Amsterdam, die in 1666 en 1667 te Utrecht als student voorkomt en 13 September 1672 te Leiden als jur. cand. oud 25 jaar werd ingeschreven, waar hij 21 September d. a. v. zijne 23 theses, getiteld: „Illustres quaedam quaestiones” verdedigde, houd ik voor den zoon van Johan H. en Maria Becker: deze was waarschijnlijk gehuwd met Aletta van der Pade; hun kind Johannes werd 27 April 1677 in de Nieuwe kerk te Amsterdam gedoopt.

Mr. R. E. H.

(1) Smallegange, Cronijk, bl. 483. Liste généalogique Godin, blz. 6.
 (2) Catalogus (n°. 203) der auctie Fr. Muller van 27 November 1893.

Alphabetische Naamlijst der Schouten en Burge-meesteren van Leiden, van 1351 tot en met 1574, met vermelding van 't jaar der aanvaarding hunner betrekking, en de jaren, in welke zij verder dit ambt hebben vervuld (1).

Adriaensz, Claes 1552, '53, '57, '60, '61, '68. Adriaensz, mr. Frans 1559, '63. van Adrichem, Johan 1562. Aelbrechtsz, Dirc 1534. Aelbrachtsz, Gherrit 1556. van Alcmade, Florys 1476, '77. van Alcmade Hugensz, Florys (ridder) 1477, '85, '89, '90, '94, 1503. van Alcmade Willemsz, Ghijsbert 1435. van Alcmade, Willem 1435, '38. van Alcmade, heer Willem (ridder) Schout 1512 en '13. van Alcmade, Ijsbrant 1441. Alewijntsz, Isaac 1510, '12, '16, '18. van Baersdorp, Jan Jansz. 1573. van Berendrecht, Claes, Schout 1539, '40, '41, '42, '43, '44, '45, '46, '47, '48, '49, '50, '51, '52, '53, '54, '55, '56, '57, '58, '59, '60, '61, '62, '63, '64, '65. van Berendrecht, Jan, Schout 1566, '67, '68, '69, burg. 1570, '71. van Berendrecht, Willem 1444, '45. Bettou, Peter die 1446. Boeckelsz, Gherrit 1554. Bort Dirc Nuveensz, Willem 1436. van Boschuijsen, Bruijnink 1479, '80. van Boschuijsen, Claes, Schout 1442, '43. van Boschuijsen, Coen 1498, '99. van Boschuijsen, Dirc 1480. van Boschuijsen, Floris 1437, '38, '67 en Schout 1445. van Boschuijsen, Jacob 1485, '90, '91, '94, Schout 1498, '99, 1500 en 1501. van Boschuijsen Florisz. Willem 1469, '70, '72, '73, '80, '82, '83. van Boschuijsen, de Jonge, Willem 1466. van Boschuijsen, Willem Kuiser, Schout 1441, '42, '43, '44, '45. van der Bouchorst, Adriaen 1478, '86, '87. van de Bouchorst, Dirc 1505. van de Bouchorst, Floris 1496, 1501. Bouwensz, Willem 1533. van Brouhoven, Henric 1572, Schout 1573, '74. van Brouhoven, Jan 1571, '72. Brouwer, Jan Reijers 1520. Bruin, Pietersz. Dirc die 1442. Butewech, Gerijt 1483. Butewech, Gerijt Beukelsz 1532, '35, '36, '39, '40, '56, '58, '59, '62, '63. Butewech, Jan Gerijtsz 1568.

Caeÿ, Jan 1438. Claesz, Claes Alewijn 1589. Claesz, Claes 1525. Claesz, Isaac 1523. Claisz, Clais Jan 1484, '85, '88, '89, '92, '96, 1500. Codde, Mr. Philips Philips 1468. Coenensz, Jan Dirc 1449. Colen, Ambrosius 1518, '21, '28. Coninx, Jan 1477, '81, '82, '90, '96. Van Coulster, Willem 1504, schout 1508, '9, '10, '11.

Dircs, Diert 1476. Dircsz, Dirc 1495, '96. Dirksz, Claes 1522. Dirxsz, Symon Vrederic 1437, '43. van der Does, Dirc 1545, '52, '55, '58, '61. van der Does, Heynric Schout 1514, '16, '17, '18, '19, '20, '21. van der Does, Jacob 1474. van der Does, Vranc 1451. van der Does, Willem 1468, '69, '87, '91, 1500. van Duivenvoorde, 1573.

(1) Vergelijk vooral de Wapenkaarten van G. van Rijckhuijsen, waar de wapens dezer regeeringsleden voorkomen.
 Red.

- Evertsz, Jan Jan 1435 '36 '40 '41, '48.
 Florisz, Dirc 1519, '22. Florisz, Heijnric 1492, '93, '98, 1503, '4, '8, '9, '23. Florisz, Jan Heynric 1448.
 Fransz, Jan 1553, '54.
 Gael, Huig Claesz 1574. Gerijts, Adriaen 1521, '24, '27.
 Gerijts Joanssoon, Gerijt Jan 1520, '26, '30, '35. van der Goude, Louwe 1450, '54. v.d. Graft, Jacob Jansz 1553, '56, '57, '62. de Grebber, Peter 1505. Gijsbertsz, Jan Frans 1544.
 van der Haut, Hugo *schout* 1363. van der Haut, Hugo, 1437. Hasselaer, Gheryt 1446. van Heemskerk Willem Jansz 1571, '72. Heermalenz, Dirc Floris 1525 '26, '33, '36, '37, '40. Heerman, Aernt 1470, '74. Heerman, Buekel 1446, '55, '56, '61, '63. Heerman, Bruynink 1495. Heerman, Cornelis 1497, 1510, '12, '13. Heerman, Florijs 1463, '67, '68, '73, '76, '79. Heerman, Gherijt 1446, '53, '64, '71. Heerman, Jacob 1488, '93, '94, '98, 1501, '2. Heerman, Jan 1436, '37, '41, '59. Heerman Florisz, Jan 1452. Heerman, Jan 1499. Heerman, Willem 1439, '49, '50, '57, '60. Heerman Florisz, Willem 1485, '86, '87, '90, '91, '92, 1505. Heynrics Joest 1457. Heynrics, Pieter 1489. van der Hooch, Mr. Cornelis 1566. Houtcooper, Mr. Dirc Claes 1526. Houtcooper, Jacob Claesz 1534, 39. Hugens, Claes 1581, '93, '94, 1500, '1.
 Jacobsz, Florijs 1524, '27, '28. Jacobsz, Jan 1572. Jacobsz, Joost 1558, '61, '68, '69. Jansz, Adriaen 1538, '92, '53. Jansz, Cornelis 1505.
 Kerstantsz, Willem Jan 1505, '13, '16, '17.
 van der Laen, Heynric 1475. van der Laen, Philips 1501. Lambrechts, Claes 1560. van Lochorst Gerijt (ridder) *schout* 1526, '27, '28, '29, '30, '31, '32, '33 en '34. burg. 1513, '14, '17, '36 en '39. van Lochorst, Jan 1482, '88, '89, '90, '95. van Lochorst, Willem 1537, '40. van Lodensteijn, Ghijsbrech 1514, '26. van Lodensteijn Willem 1517, '18, '21, '22, '25, '28, '32 en '35. van Loo, Willem 1574.
 Martijnsz, Pieter Jan 1473, '74, '83, '91. Mast, Cornelis 1505, '12, '18, '19. Montfoirdenz, Jan Dirc Gerijt 1457, '58, '63, '64. v. Montfoort, Dirc Jacobsz 1574.
 Nachtegael, Philips *Schout* 1522, '23, '24, '25, '35. Nannens, Kerstant 1446, '47. Nieuweveen, Dirc 1445. van Noorde, Jan 1443, '47, '48, '52, '53. van Noorde, Aelboren 1451, '54, '56. van Noorde, Jacob 1461, '62. van der Noorde, Sijmon 1462.
 van Oestgeest, Dirc *Schout* 1433. van Oestgeest, Gherijt 1436, '39. Oom, Jansz. Claes 1566, '69. van Oosterwijk, Coen 1446. Otten, Adriaen Dirk 1518, '22, '23, '33, '34, '37, '38. van Oy, mr. Willem Simonsz (1) 1510, '13, '16, '17, '20, '23, '24, '27, '34, '35, '38, '39.
 Paedze, Heijnric 1487, '88, '95, 1502. Paedze, Nanne 1493, '99, 1500. Paedzens, Henric 1440. Paedzens, Jan Heijnric 1464, '65, '72. Paedze, Simon 1478, '79. Paidzen, Claes Jan 1483, '84. Pieters, Florys 1446, '51, '52, '58, '78, '71, '80, '81. Pietersz, Martijn 1505. Pietersz, Paedse 1459, '60. van Poelgeest, Heer Adriaen, *Schout* 1486, '87, '88, '89, '90, '91, '92 en '93, burg. 1465, '66, '75, '94, '95, '96 en '97. van Poelgeest, Dirc 1471, '72. van Poelgeest, Gerijt 1478. van Poelgeest, Jan, Jan, *Schout* 1447, '48, '49, '50, '51, '52, '53, burg. 1446. Porsman, Joost Willems 1571.
 van Raephorst, Gijsbrecht 1482. van Renesse, Gherijt *Schout* 1536, '37, '38. Renger, Dirc 1444, '45. Reijers, Claes 1554. Reijersz, Jan 1523, '32, '33, '36. Reijersz, Jonge Dirk Jan 1538, '52, '55, '56. Reijersz, Simon Jan 1557, '58, '61, '62. Reijersz, Willem Jan 1562. Reijmbrants, Pieter 1484. Reijners, Heijnric 1435, '55. Reijnersz, Pieter Heijnric 1488. Roelofsz, Gherrit 1554, '57, '60, '69. Roelofsz, Martijn 1505. van Rolland, Aernt 1446, '48, '49. Rijswic, Gherijt 1456, '69. Rijswic Jacob 1442, '48. van Seijst, Jan 1516. Simons, Jacob 1492, '98. Simonsz, mr. Willem 1506, '8, 9. van Sonneveld, Cornelis 1481. van Sonneveld, Floris Paedzen 1438, '39. van Sonneveld, Gerijt 1471, '86. van Sonneveld, Jacob 1446, '49, '52, '56, '57, '60, '69, '74. van Sonneveld, Jan 1450, '53, '58, '62, '66, '69. van Sonneveld die Jonge, Jan 1468, '75. Spruijt, Huijge 1460, '70. Spruijt, Bruinink 1484, 1502, '12. Stoop Kerstantsz, Jan 1486, 1514. van Swieten, Adriaen (ridder) burg. 1465, '72, *Schout* 1479, '80, '81, '82, '83, '84, '85. van Swieten, Cornelis Claes Lambertsz 1573. van Swieten, Ghijsbert 1434, '35, '36, '37, '38, '39, '40, '46, '50, '51. van Swieten, Hugo, *Schout* 1351. van Swieten, Hugo 1475, '76. van Swieten, Hugo Hugens 1499, 1502, '3. van Swieten, Jan, *Schout* 1441, '42, '53, '54, '55, '56, '57, '58, '59, '60, '61, '62, '63, '64, '65, '66, '67, '68, '69, '70, '71, '72, '73, '74, '75, '76, '77, '78. van Swieten, Jan, *Schout* 1502, '3, '4, '5, '6, '7. van Swieten, Jan, *Schout* 1502, '3, '4, '5, '6, '7. van Swieten, Pieter 1438, '59, '63, '66, '67, '73. van Swieten, Willem 1461, '62, '69. van Sijl, Florijs 1443, '44, '59. van Sijl, Willem 1477, '78. van Tol, Mr. Floris 1570.
 van Veen, Mr. Cornelis 1564, '65, '69. Vredericsz, Symon *Schout* 1446. de Vrije, Gherijt 1537.
 van Warmoud, Bouwen Willemsz 1514, '17, '20, '21, '24, '25. van der Werff, Pieter Adriaensz 1573, '74. de Wilde, Jan Adriaensz 1566. de Wilde, Mr. Claes 1556, '60. die Wilde, Claes Cornelisz 1553, '59, '63. Willemsz, Clais Clais 1455. Willemsz, Jan 1572. Willemsz, Symon Vrederic burg. 1439, 40, 47, *Schout* 1444. van Woude, Jan 1463. van der Woude, Jan 1440. van der Woude, Sijmon 1446, '54, '55, '57.

Uit verschillende regeeringslijsten verzameld. door :

M. G. WILDEMAN.

's-Gravenhage.

(1) Deze voerde de drie roode rozen op zilver en behoorde dus wellicht tot het Geldersch adellijke geslacht van Oye.

HET GESLACHT MARCUS-DOORNIK

EN

AANVERWANTE FAMILIËN.

HISTORISCH, BIOGRAPHISCH EN GENEALOGISCH OVERZICHT

DOOR

A. J. E. VAN DER CRAB.

WAPENS: MARCUS (1). *In rood een steigerend zilveren paard. Helm met rood-zilveren wrong en zilver-roode dekkleeden. Helmteeken: een uitkomend zilveren paard. Schildhouders: twee omsziende rood-getongde en genagelde gouden griffioenen, op een groene arabesk.*

DOORNIK. *Gevierendeeld: 1 en 4 in rood een steigerend zilveren paard; 2 en 3 in zilver een klimmende blauw-getongde en geklauwde roode leeuw. Helm met rood-zilveren wrong en zilver-roode dekkleeden. Helmteeken: een uitkomende rood-getongde en geklauwde gouden leeuw. Schildhouders: twee rood-getongde en genagelde gouden griffioenen, op een groene arabesk.*

Het geslacht Marcus (2), waaruit de burgemeester Albert Dirckszoon, Jacob, de uitgever der *Sententiën*, en de graveur Jacob Ernst Marcus gesproten zijn, behoort voorzeker tot de oudste en aanzienlijkste familiën van Amsterdam; tot diegenen, wier patriciaat onbetwistbaar is, wijl het toch wortelt in de Vroedschap van vóór 1578. Vele verdienstelijke mannen heeft het voort gebracht, waaronder een groot aantal rechtsgeleerden,

(1) Sommige leden van dit geslacht voerden dit wapen gedeeld met een aanzienlijk moriaanshoofd, omwonden met witten doek, een rood kleed om de schouders, op een gouden veld, of zegelden ook wel met het enkele moriaanshoofd (Mr. P. A. J. VAN DEN BRANDELER, *De Wapens van de Magistraten der stad Amsterdam*), of met een schild, waar-

op dit merk was afgebeeld (Mededeeling van wijlen Mr. N.

DE ROEVER, Archivaris van Amsterdam).

Sedert het laatst der 17de eeuw komt algemeen het hierboven omschreven wapen voor. Men zie o. a. G. VAN RYCKHUYSEN, *Wapenkaart van de Edele Groot Achtbaare Heeren Veertigen der Stad Leyden*, plaat IV; Mr. K. J. F. C. KNEFFELHOUT VAN STERKENBURG, *De Gedenkteeken in de Pieters-Kerk te Leiden*; Jhr. W. F. G. L. VAN DER DUSSEN en M. P. SMISSAERT, alsmede M. A. VAN RHEDE VAN DER KLOOT en R. N. G. M. BÉR, *Genealogische Kwartierstaten van Nederlandsche Geslachten*, enz.

(2) Eene familie MARCUS, te Nijkerk en omstreken woonachtig, is van Israëlietischen oorsprong en heeft slechts den naam met het hier te behandelen geslacht gemeen. In de *Boeksaal der Geleerde Wereld*, jaargang 1828, Augustus, blz. 211 en 212, leest men:

«Nijkerk, den 17den July. — Heden heeft alhier weder eene treffende plechtigheid plaats gehad. Eene Jodinne genaamd RIJNTJE MARCUS, zuster van den Heer JACOB MARCUS (die met zijn geheele huisgezin, «voor ruim anderhalf jaar, belijdenis deed van de Hervormde Christelijke leer, en door den heiligen doop in de gemeente van onzen Heer werd ingelijfd), deed ook heden belijdenis van ons geloof, en werd, met hare twee kinderen, door den doop in den schoot der gemeente opgenomen, terwijl wij hoop hebben, dat ook haar Echtgenoot «haar voorbeeld wel haast volgen zal.»

eenige letterkundigen en onderscheidene grootwaardigheidbekleeders in de overzeesche bezittingen.

Anderen wederom, wijdden zich aan den handel of beoefenden met gunstig gevolg de boekdrukkunst, gelijk de Blaeu's, Waesberghe's, Elsevier's, Huguetan's, Ravesteyn's, Wetstein's, Changuion's, Tirion's en vele andere geslachten, die door de onafzienbare reeks hunner uitgaven der wetenschap onschatbaren dienst bewezen en het nageslacht op onmiskenbare wijze aan zich hebben verplicht.

Aan de geschiedenis der stad Leiden is de naam der familie Marcus onafscheidelijk verbonden; gedurende ruim eene eeuw bekleedden hare leden aldaar onafgebroken de aanzienlijkste regeeringsambten en vertegenwoordigden haar op de meest eervolle wijze in de hoogste collegiën van Staat.

Jan Marcus, de eerste, dien wij van dit geslacht te Amsterdam vermeld vinden, werd geboren omstreeks 1465. Hij had twee zonen:

1. Jacob Jansz. Marcus.
2. Dirck Jansz. Marcus, die volgt II.

II. Dirck Jansz. Marcus, bekleedde ten jare 1537 het schepenampt te Amsterdam en werd in 1538 tot raad aldaar verkozen.

Van zijne kinderen zijn bekend:

1. Albert Dircksz. Marcus, schepen te Amsterdam in de jaren 1550, 52, 55, 57, 59 en 61, tot raad verkozen in 1552, burgemeester aldaar 1563, 65, 66, 68, 69 en 73, weesmeester 1562, 64 en 74, ordinaris thesaurier 1567. In 1542 was hij banjert (1) en werd in 1549 tot overman der Handboogschutterij aangesteld. Voorts werd hij in 1556 benoemd tot regent van het Nieuwezijds-Huiszittenhuis, in 1572 tot regent van het Oudemannen- en Vrouwenhuis en was in 1553, 54 en 62 regent van het Sint-Pietersgasthuis. Als een van de hoofden der Spaanschgezinde partij, speelde hij eene niet onbelangrijke rol in de geschiedenis van Amsterdam. Vanwege die stad was hij op den 21sten Maart 1569 met den pensionaris Blokland tegenwoordig op de Algemeene Statenvergadering te Brussel, alwaar Alva bij monde van den raadsheer Filibert de Bruxelles zijnen eisch instelde tot heffing van „De Tiende Penning”. De afgevaardigden ter vergadering werden aangespoord, den Staten van hun gewest te beduiden, dat de Koning

(1) De Banjert was de hoofdman van de vrijers (ongehuwde schutters), die hem «onder malcanderen» kozen. Van deze keuze werd den overlieden kennis gegeven, en deze beloofden den verkozene, dat het hem «ten ewighen daghe een capiteynscap verstrecken», en hij «tot geen tijde in eenighe processie dat vaentgen dragen» zou. Hem werd een adjunct „tot zijn raed” toegevoegd, want hij moest onder de vrijers de orde bewaren en, zoo er twist onder hen rees, den vrede maken, waartoe hij soms over penningen uit de gildetas beschikte (J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. V, blz. 896).

deze belasting wilde, en zij zich „bij goeden accoorde” daarnaar te voegen hadden, vermits het „Sijner Majesteits meeninge en intentie” was, allen tegensprekers „den mont te stoppen”, en men dus wel zorgen moest „dat Sijne Exellentie [Alva] niet georsaect wierde daerin te voorsien” (1).

Op 13 October van het volgende jaar (1570) begaf hij zich met Kornelis Jacobszoon Brouwer, die mede in 1566 burgemeester geweest was, naar Antwerpen, als door Alva beschreven „op 't stuck van de acte, Willem Martsz. Calff eertijds bailliu van Aemstellant, gepasseert den 28^{en} September 1566” (2). Tijdens hun verblijf te dier stede, werd hun bij schrijven door burgemeesteren van Amsterdam opgedragen, zich tot Noircarmes te vervoegen en diens hulp in te roepen, ten einde hertog Alva van zijn voornemen af te brengen, om een kasteel of sterkte op de „Lastage” te doen bouwen (3). Zij volvoerden de hun opgedragen taak en gaven daarvan verslag in eenen brief, den 11^{den} November 1570 uit Antwerpen aan hunne „medebroederen” te Amsterdam gezonden (4).

Deze reis had intusschen niet het gewenschte gevolg. Met de drie andere burgemeesters van 1566, benevens zes schepenen en veertien raden van dat jaar, werd Albert Dircksz. Marcus gedagvaard, om op den 2^{den} Januari 1571 te compareeren, in persoon of bij procuratie, voor den Raad der Beroerten (Bloedraad), om den eisch en de conclusie te hooren, die de procureur-generaal tegen hen doen en nemen zou. TER GOUW (5) deelt ons echter mede, hoe zij middel wisten om de zaak op de lange baan te schuiven.

In 1573, na de overgave van Haarlem, werd hij wederom met den oud-burgemeester Sijbrant Occo door den raad afgevaardigd, om in het leger van Don Frederik voor de Haarlemmers „haer gebueren” te spreken (6).

(1) Zie: J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VI, blz. 309 en 310.

(2) Zie: J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VI, blz. 283.

(3) Zie: C. COMMELIN, *Beschrijving van Amsterdam*, D. II, blz. 1034 en 1035; J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VI, blz. 302 en 303.

De origineele teekening van den platten grond dezer sterkte, op last van Alva door den vermaarden bouwmeester en ingenieur Joost Janssen, beurtelings bijgenaamd Bilhamer, Beeltsnijder en Landtmeeter, vervaardigd, berustte nog ten jare 1729 onder Jacob Marcus, later te noemen, „groot Liefhebber van Vaderlandsche Oudtheeden, Boeken en Wetenschappen” (I. LE LONG, *Historische Beschryvinge van de Reformatie der Stadt Amsterdam*, blz. 540).

Nog op het einde der vorige eeuw noemde men de oostzijde van de Geldersche kade vaak „Lastage”.

(4) De brief was in 1663 in 't bezit van Mr. Lucas Occo, den zoon van Pieter Pietersz., eertijds schout (Dr. O. DAPPER, *Historische Beschryving der Stadt Amsterdam*, blz. 205).

(5) *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VI, blz. 283—285.

(6) Zie: PETRUS OPMEER, *Martelaarsboek*, D. II, blz. 194.

Nadat Alva in den nacht van 29 October 1573 Amsterdam heimelijk verlaten had, besloten de burgemeesters in de raadsvergadering van den 9^{den} November d. a. v., dat „er noodzakelijk eene reis gedaan moest worden naar Brussel bij den hertog van Alva om gewichtige zaken voor de stad en hare poorters”, en den volgende dag namen de burgemeester Albert Marcus en de oud-burgemeester Pieter Pieterszoon de reis aan; echter niet zonder vrees voor de Geuzen, die hen onderweg konden overvallen, waarom hun dan ook eene acte van schadeloosstelling werd verleend, die ter thesaurie werd geborgen, om daarin tot hunne wederkomst te berusten. Het was om zekere privilegiën te solliciteeren, tot loon van dienst en verzet van schade en tevens om de intrekking van de ordonnantie (1) der Landvoogdes op de namaagschap der regeeringsleden te verzoeken, dat de twee burgemeesters in „harden wintertijd” naar Brussel trokken. Nauwelijks waren zij daar, of de nieuwe landvoogd, Don Luïs de Requesens, verscheen er, waardoor Alva andere bemoeiingen kreeg. Zij waren evenwel nog tijdig genoeg gekomen, om hun request te kunnen overgeven, dat terstond naar Utrecht aan de Heeren van Raad en Rekenkamer gezonden werd om daarop te adviseeren, en de burgemeesters verzuimden dan ook niet aan die Heeren een geschenk van Rijnschen wijn te zenden, om „hoer goet ende favorabel advys” te verkrijgen (2).

Den 27sten Juli keerde Albert Marcus huiswaarts en overleed weinige weken daarna, in September 1574 (3).

De naam zijner huisvrouw is niet met zekerheid bekend. Tot zwager had hij den befaamden schout Mr. Pieter Pieter Gerbrandszoon Ruysch, doorgaans Pieter Pietersz. genoemd, trouw aanhanger van Alva en als een fel vervolger berucht. Aan zijne wanstaltige lengte had deze den bijnaam „Deventerkoek” te danken en aan zijn „inbitter hart” dien van „Drakenbloed” (4). In de jaren 1555, 58, 60, 62, 64 en 66 was hij schepenen te Amsterdam, van 13 April 1566—12 April 1572 schout, 1572, 74 en 76 burgemeester, 1575 weesmeester en werd in 1576 tot raad verkozen. In 1579 was hij reeds overleden, blijkens Resolutie van Holland 8 Juni 1579: „parthyen van goederen, die binnen Amsterdam verkocht ende van wijlen Pieter Pietersz. gekomen zijn.”

In het „Verbael, gehouden by Mr. Christiaen de Waerdt, raed te Mechelen, en Mr. Arent Sasbout, raed in Hollant, tot Aemstelredam, in Mei 1565, op de

(1) Zie den inhoud dezer ordonnantie van 1 September 1565 bij J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VI, blz. 403—405.

(2) Zie: J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VII, blz. 117 en 118.

(3) Blijkens aantekening in de origineele regeeringslijst.

(4) Zie: J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VI, blz. 74.

artikelen van zekere ongenomineerde remonstranten der voors. stede," hetwelk ook eene uiteenzetting bevatte van de onderlinge verwantschap der Amsterdamse regenten, wordt de huisvrouw van Pieter Pietersz. eene dochter van Cornelis Benninck genoemd (1).

Meerdere bijzonderheden aangaande Albert Dirckszoon Marcus vindt men vermeld bij: C. COMMELIN, *Beschrijving van Amsterdam*, D. II, blz. 929, 991, 1008 en 1024; J. WAGENAAR, *Beschrijving van Amsterdam*, 1ste stuk, blz. 273 en 284; J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VI, blz. 104, 120, 157, 158, 167, 188 en 323, D. VII, blz. 57; alsook in de „Aenteykeningen, gedaen van Broer Hendrik van Biesten, Orateur van de Minnebroeders binnen Amsterdam, op de nyeuwe mare en geschiedenis, dat geschiet is binnen en omtrent Amsterdam, sedert den jaere 1534 tot den jaere 1567; getrouwelyc gecomponeert," opgenomen in de *Dietsche Warande*, 1ste reeks, D. VII, blz. 519—546.

2. Frans Dircksz. Marcus, was in de jaren 1551, 53 en 60 schepen te Amsterdam, werd in 1561 tot weesmeester aangesteld en was in 1552 en 53 kerkmeester der Oude Kerk aldaar. Ongehuwd overleden.

3. Jan Dircksz. Marcus, bekleedde ten jare 1570 het schepenambt te Amsterdam, werd in 1575 tot raad verkozen, was in de jaren 1576, 77 en 78 (tot 26 Mei) ordinaris thesaurier en in 1568 en 69 regent van het Burger-Weeshuis aldaar. Den 22sten Maart 1572 benoemd tot collecteur (2) van den Tienden Penning, was hij met deze onderscheiding geenszins tevreden, en daar was reden voor: de gemeente was zoo afkeerig van deze belasting, dat de eerste, die als ontvanger daarvan zou durven optreden, het slachtoffer harer woede kon worden.

Nadat den 8sten Februari 1578 de Satisfactie van Amsterdam te 's-Gravenhage geaccordeerd was, werd Jan Dircksz. Marcus den 17^{den} d. a. v. door de Staten van Holland tot gijzelaar benoemd. Als zoodanig vertrok hij op last der vroedschap met Jacob Gerritszoon Mattheus, burgemeester, Jan Rijser Janszoon, Mr. Jan Duivens, Simon Dirckszoon van Ouderkerk en Jacob Floris Maartenszoon van Alkemade, raden, naar Delft, waarna de stad, te water en te lande, van het beleg verlost werd (3). Den 18^{den} Maart kwamen de gijzelaars te Amsterdam terug (4).

(1) Mededeeling van wijlen den Heer J. TER GOUW.

(2) Deze ontvangers werden uit de voornaamste burgers gekozen (J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VI, blz. 387, waar mede de overigen vermeld worden).

(3) Volgens het tweede artikel der Satisfactie zou Sonoy met zijn leger opbreken en zouden de Noordhollandsche schepen van 't Y wegzellen, zoodra de gijzelaars binnen Delft waren (*Handvesten van Amsterdam*, blz. 42—47).

(4) Zie: J. WAGENAAR, *Beschrijving van Amsterdam*, 1ste stuk, blz. 363; J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VII, blz. 289 en 299.

Bij den grooten ommekeer van zaken, in dat zelfde jaar, werd hij, als behoorende tot de Spaansche factie, op den 26sten Mei met het meerendeel (1) van „de Regeerders ende Magistraat uyt de stad gesonden", aan „Diemersdijck" ontscheept en van ambt en eed ontslagen (2).

De thesauriers na de alteratie, die zich veel moeite gaven om de stads-financiën te herstellen, en daartoe ook den juisten staat moesten kennen van hetgeen de Stad nog te vorderen had van den Raad der Geldmiddelen, weleer te Brussel, nu te Antwerpen, zoowel als van den rentmeester van Kennemerland, den tollenaar van Geervliet en anderen, ondervonden het ongerief van den onvolledigen toestand, waarin de rekeningen van 1577 en van 1578 vóór de alteratie lagen. De vroedschap besloot dan ook den 21sten November 1578, „dat men den tresoryers ende excijsmeesters eertijts deser stede zal beschrijven, omme heur rekenynghe te doen, ende dat buyten deser stede [in eene stadsherberg], ende zoo zij daer niet willen comen, in een van de naeste steden". Jan Marcus, die thans te Amersfoort woonde, en in beide jaren thesaurier was geweest, antwoordde op eene wijze, die de burgemeesters „zeer spitich ende vileynich" noemden.

Herhaald verzoek, belofte van vrijgeleide, aanbieding van een paspoort op den naam der zes-en-dertig raden, — niets mocht baten. Een jaar ging om met aanmanen en weigeren. Burgemeesteren en raden oordeelden, dat zij, die weleer thesauriers en excijsmeesters waren geweest, „met geene redenen konden noch behoorden te weigeren hunne rekening te doen", en lieten den 17^{den} November 1579 aflezen, dat zoo zij zich niet te dien einde binnen veertien dagen lieten vinden in eene stadsherberg, hunne goederen in beslag genomen zouden worden, „om dairop te procederen naar behoiren," terwijl aan ieder verboden werd, hun eenige betaling te doen van rente, huishuur of anders.

Hierop is alleen Jan Marcus verschenen. Eene acte met stadszegel, gedagteekend den 16^{den} December 1579, nog in het stedelijk archief aanwezig, zegt ons, dat de burgemeesters „bekennen ende attesteeren",

(1) De voornaamste leden der Wethouderschap en Vroedschap werden, met verkrachting van alle recht en wet, de stad uitgeret. Daarna kwamen de 36 vendelen schutterij bijeen en stelden, uit hun midden, een kiescollege aan van 36 personen, die zij met de benoeming van 4 nieuwe burgemeesteren en 36 raden belastten. In den nieuw benoemden Raad der XXXVIen kwamen slechts 6 personen voor, die reeds vroeger zitting hadden, t. w. Mr. Reyer Lamberts van der Horst, Maerten Simonsen Schuytgen, Henrick van Marcken, in de rōo-meulen, Cornelis Willemsen van Rijck, Evert Cornelissen Sorgh, in 't Marsgen, en Mr. Cornelis Romenyboot.

(2) Zie: J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VII, blz. 366 en 367.

dat Jan Dirckszoon Marcus op den 4^{den} en 5^{den} dier maand rekening van het jaar 1577 gedaan heeft, en zij de verificatiën gezien en alles in orde bevonden hebben, en daarop door hen, burgemeesters, de rekening goedgekeurd is, en Jan Dirckszoon Marcus, gelijk ook de weduwe en erfgenamen van zijnen overleden ambtgenoot, ontslagen zijn van alle verdere verantwoordelijkheid (1).

In 1581 was hij nog in leven, blijkens eene stadsrekening van dat jaar (2), waarin melding gemaakt wordt van eenige onkosten, ten bedrage van zestig gulden, die aan Jan Dirckszoon Marcus vergoed worden.

Of hij kinderen heeft nagelaten is mij niet gebleken. Een onderzoek in de oude registers te Amersfoort, heeft daaromtrent niets aan het licht gebracht. Tot zijne nakomelingschap kunnen wellicht behoord hebben:

Pieter Marcus (3), a^o 1652 aangesteld tot „capiteyn” ter Admiraliteit van Zeeland.

Daniel Marcus, overleden omstreeks 1678, gehuwd met Margaretha Hoogwoud, overleden 18 Februari 1684, na 20 April 1681 hertrouwd te zijn met Gerard Hinlopen, geboren te Hoorn 30 September 1644, in 1677 en 79 schepen aldaar, den 7^{den} Februari 1673 als „vendrik”, onder kapitein Schagen, van 165 man Hoornsche burgers, van Hoorn naar Amsterdam vertrokken, zoon van Reynier en van Trijntje Thijsdr. van Noy.

Pieter Marcus (4), a^o 1688 „capiteyn” ter Admiraliteit van Zeeland, bij commissie van Zijne Hoogheid Willem III.

Arnold Antonie Marcus, Medicinae Doctor te Doesburg, gehuwd met Judith Rebecca Tulleken, gedoopt 21 Februari 1664, overleden 20 Februari 1736, dochter van Mr. Willem, advocaat bij het Hof en substituit-momber van Gelderland, burgemeester van Arnhem, bij Johanna l'Empereur van Oppijck, en weduwe van Adam Caldenbach, kapitein in Statendienst, kleinzoon van Adam Caldenbach, gemeensman, schepen en burgemeester van Zutphen (5).

4. Jacob Dircksz. Marcus, die volgt III.

(Wordt vervolgd.)

(1) Zie: J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VII, blz. 369—372, 392, 446—448 passim, en diens opmerking aangaande genoemde acte op blz. 449.

(2) Aangehaald door J. TER GOUW, *Geschiedenis van Amsterdam*, D. VII, blz. 449. Daarin staat: «Blijckt bij ordonn^g. van den burgerme. Reynier van Neck in date den xij Julij a^o xvē.lxxxj ende zijn quitte. — Ixgl.»

(3) Zie: M. SMALLEGANGE, *Cronyk van Zeeland*, blz. 772.

(4) Zie: M. SMALLEGANGE, *Cronyk van Zeeland*, blz. 778.

(5) Zie: *Heraldieke Bibliotheek*, N. R., D. III, 1881, blz. 1—312, geslacht TULLEKEN.

Het Nijmeegsche geslacht van Rijswyck.

(Met een plaat).

Gepasseerd jaar werd door ons in N° 1 van den 10^{en} jaargang van dit tijdschrift medegedeeld de geslachtslijst de familie Ripperbant, uit officieele stukken bewerkt, en daarbij een plaat gevoegd van het wapen met het zonderlinge helmteeken. Wij meenen goed te doen thans een op perkament geteekend en geschreven stuk betreffende de familie van Rijswyck over te nemen.

Het is te meer belangrijk daar het namens het stadsbestuur van Nijmegen werd afgegeven ten behoeve van een lid dezer familie in 1667 te Roermond gevestigd. Wij veronderstellen niet zonder recht, dat deze stukken afkomstig zijn uit het familiearchief van de Roermondsche familie van den Bergh, sedert 25 Juli 1867 in den Nederlandschen adelstand opgenomen.

Volgens de hierbij afgebeelde kwartierstaat, die op het perkament voorkomt en ook volgens beide officieele stukken was Gerardt van Rijswyck gehuwd met Margaretha Haert (Hartia), hun zoon Herman van Rijswijck huwde met Jacoba Canis, jongste dochter van Jacob Canis en van Wendelina van den Bergh. De kwartieren van Herman van Rijswijck en diens vrouw Jacoba Canis zijn op de hierbij gaande plaat afgebeeld. Zij waren de ouders van:

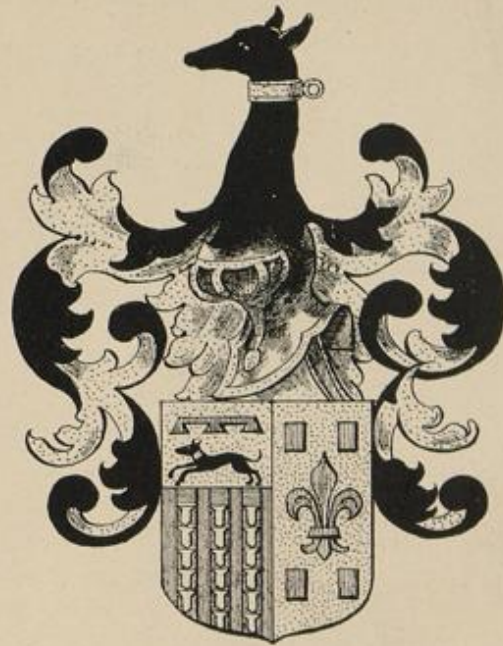
1. Gerrit van Rijswijck, die zich in den echt verbond met Sibilla Willemsdochter Verheiden.
2. Reinier, die volgt.
3. Dirk van Rijswijck gehuwd met Gijsberta van Apeltern.

Reinier van Rijswijck, voornoemd, huwde met Jacqueline Facûes (Fracurve?). Zij waren de ouders van Jan, die volgt.

Jan van Rijswijck was heer van Miel, Piereux en Bollebeke.

Hij huwde tweemaal 1° Maria Vits, dochter van Philips, schepen van Brussel en van Louisa Pennemans; 2° Maria van Eemsbecke of van der Haegen, dochter van Pieter, secretaris van Brabant. Uit het eerste huwelijk een dochter en uit het tweede huwelijk acht kinderen:

1. Anna Maria van Rijswijck, zij huwde Carel van Dongelberge, burggraaf van Schellebeke, raadsheer in den raad van Brabant, zoon van François en van Jeanne Oudart.
2. Maria Justina van Rijswijck, huwde Nicolaas Haerts, schepen van Brussel.
3. Hendrik van Rijswijck.
4. Jacqueline van Rijswijck.
5. Margaritha van Rijswijck.
6. Reinier van Rijswijck.
7. Willem van Rijswijck.
8. Anna van Rijswijck huwde met Jan van Waalhem,

heer van Terborcht, die stierf als laatste mannelijk oir van zijn geslacht den 12 October 1666.

Verdere afstammelingen van dezen staak zijn ons niet bekend.

Dirk van Rijswijck zonder eenigen twijfel een bloedverwant van bovengenoemden Herman, was raadvriend te Nijmegen van 1566 tot 1591, huwde met Aegidia Canis, weduwe Roelof van Valckenborgh, dochter van Jacob Canis en diens eerste vrouw Aegidia van Houweningen, zuster van den beroemden Petrus Canis of Canisius en halfzuster van Jacoba Canis eveneens vernoemd. Uit hun huwelijk zeven kinderen, waarvan ons slechts bekend zijn Jacobus en Theodorus van Rijswijck, die beide jezuit werden en Elisabeth van Rijswijck, die zich in den echt verbond eerst met Gerrit Uwens en daarna met Otto van Eijmeren. Gerard Canis, halfbroeder van Aegidia, was gehuwd omstreeks 1554 met Adelheid van Rijswijck.

Reijn of Reinie van Rijswijck, die in 1567 raadvriend en schepen te Nijmegen was, huwde met Otjen van den Bergh, dochter van Wichman en van Lijsbeth Canis. Zij hertrouwde met Jacob Poortman Willemszoon. Bij haren eersten echtgenoot had zij zes kinderen:

1. Lijsbeth van Rijswijck, sterft jong.
2. Grietjen van Rijswijck, sterft mede jong.
3. Gheryt van Rijswijck, deze huwde met Henricka van Clarenbeek Peters dochter en waarbij een zoon: A. Reijn van Rijswijck.
4. Lutjen van Rijswijck, zij huwde Jan Souwman, in 1586 schepen van Nijmegen, zij wonnen vier dochters.
5. Wijndel van Rijswijck, deze huwde eerst Hendrik van Eck (1) en daarna den 30 Mei 1524 met Jan de Raet, die in 1592 rentmeester te Nijmegen was.

Tot deze familie zal ook denklijk wel behooren Mechteld van Rijswijck, weduwe van Jan van Hoeckelum, die 9 Mei 1652 te Nijmegen huwde met mr. Hendrik van Oyen Herbertzoon, geboortig van Tiel, burgemeester, hoofdofficier, commissaris van de montering en richter aldaar.

Een groot aantal leden dezer familie komen nog voor in den *Inventaris van het Oud-Archief der Nijmeegsche Broederschappen* opgemaakt door mr. J. G. Ch. Joosting, Nijmegen, 1891. Een meer breedvoeriger en meer samenhangende geslachtslijst dezer familie zal recht welkom zijn.

Letterlijk afschrift van het origineel stuk op perkament laten wij hier volgen.

(1) Bijna een eeuw later huwde een Anthonie van Eck Janszoon in 1660 te Avesaath met Johanna van Rijswijck Jansdochter. Vergelijk *Algemeen Nederl. Familieblad*, 1888, blz. 300.

Extract uit d'oude Raatsprothocollen der stad Nijmegen van den jaare 1531 en volgende jaaren.

Eerstelijk bevindt sich daer bij dat mr. Jacob Canis a^o 1531 is geweest Borgermr. ende gecontinueert tot 1543 toe.

Gerrit van Rijswijck is geweest raadsvriendt sedert 1537 tot 1541.

Haerdt is raedtsvrundt geweest van 1540 tot 1543. A^o 1557 is Berch borgermr. geweest.

Reijn van Rijswijck ende Gerardt Canis sijn raetspersoonen ende schepenen a^o 1567.

A^o 1566 is Derck van Rijswijck raedtsvrundt ende schepen geweest ende gecontinueert tot 1591.

(Met eene andere hand daaronder): — Deese boovestaende extracten sijn bij mij onderst. Secretaris de stadt Nijmegen aldus uit deese stadts raetssignaeten ende protocollen waer, ende daermede overeenstemmende bevonden. (get.) C. Klerck, Secret.

Vervolgens met dezelfde hand als de extracten.

Wij borgermr. Schepenen ende Raedt der Stad Nijmegen, doen condt ende tuijgen bij desen, ter instantie van Herman van Rijswijck licentiaet in de rechten, dat wij gehoort hebben de mondelinge verklaringe van Arnoldt van Zellaer ende Johan van Gendt onse mitborgeren beijde geloofwaardige getuijgen ende voorts gesien verscheidene origineele maegescheijden, houwelijkxs voorwaerden ende authentijcque acten waaruit bij ons gebleecken is dat requirant als oock Hermken van Rijswijck ende Jacoba Canis sijns requirants grootvaders ende grootmoeders respestive broeder en zuster sijn in linea recta descendeerende van die seer oude patriciene familien voornt. ende in onse stadts prothocollen gespecificeert. Ende dat wijlen Gerard van Rijswijck ende Margaretha Hartia, mr. Jacob Canis en Wendelina van den Berch die hier voorstaande respestive wapenen in d'oude Kerckenhuijsen deser Stadt, ende bij andere acten voor hondert en meer jaaren publicq ende onbesproocken hebben gebruijckt. T'oirconde desen met onser Stadts Secretseegel besegelt, op ten 25 Novembris a^o 1667. Ter ordonn. mijner Heeren voornt. (get.) C. Klerck.

Nijmegen 23 Sept. a^o 1667.

De minute van het voorgaande extract, ook van de geschilderde wapens voorzien. Op papier... eene bladzijde op de tegenoverstaande. De verklaring van de toenmalige borgemr. schepenen en raedt der stad Nijmegen is ook gelijkkluidend, behalve dat als gehoorde getuigen in plaats van Arnoldt van Zellaer en Johan van Gendt genoemd worden Hendrick Voest en doctor Johan van Trijst.

Het secreet zegel staat in was gedrukt onder de verklaring.

Het geslacht de Witte (I).

(Met wapen afbeelding).

Daar het niet dikwijls voorkomt een niet algemeen bekend adelsdiploma te kunnen mededeelen, zoo vermeen en wij goed te doen een afschrift van het origineel diploma, door koning Lodewijk XIII aan Jacob de Witte Jacobszoon gegeven, hieronder te laten volgen.

De naam en het wapen van dit geslacht ging later over aan een tak der familie van Citters, die zich na de opneming in den adelstand op 16 September 1815 schreef de Witte van Citters. Mr. Laurens de Witte van Citters, zoon van mr. Jacob Verheij van Citters en van Anna Jacoba de Witte van Elkerzee, verkreeg bij genoemde opname het volle wapen de Witte zooals het hieronder is afgebeeld volgens het diploma van 1615, alleen met het verschil, dat als schildhouders bij het wapen zijn gevoegd twee omziende, goud-gehalsbande en geringde zilveren hazewindhonden en als hartschild het wapen der familie van Citters.

Louis par la grâce de Dieu Roi de France et de Navarre à tous présents et à venir, salut, Les Rois nos prédécesseurs ont toujours eu un singulier soin de reconnoitre et remunerer en honneurs charges dignités et bienfaits ceux qui par leurs vertus et louables actes s'en sont rendus dignes, Et que pour l'affection qu'ils ont montré porter au bien de cet état et couronne ont beaucoup mérité d'eux et de la chose publique afin que ces gratifications puissent servir d'émulations à chacun pour faire le semblable, Et nous a leur imitation ne voulant oublier aucune chose pour la reconnaissance de ceux desquels l'affection à notre service, nous est assez connue par les témoignages qui nous en ont été rendus, Scavoir faisons que pour la parfaite connaissance que nous avons que notre cher et bien aimé Jacob de Witte, fils de Witte Jacques neveu du grand maitre Vincent qui a été trésorier général de notre très cher et très aimé bon frère et cousin l'empereur, s'est toujours valeureusement et fidèlement employé en tout ce qui s'est présenté pour notre service aussi que nous avons été vènement certifiés par aucune de nos plus spéciaux serviteurs. Bien assuré

(1) Dit geslacht behoort in Zeeland thuis, zij waren o. z. heeren van Elkerzee, Ellemeet, Haemstede, enz. Het origineel diploma berust in het genealogisch en heraldisch archief te Oisterwijk.

qu'il a toujours fait profession des armes et vécu honorablement ayant estimé que pour lui témoigner et laisser à sa postérité quelque marque signalé de ses mérites et quelque fruit de ses services. Il était raisonnable de l'honorer du titre grade et qualité de noblesse qui est la marque par laquelle nous pouvons le plus faire connoitre qu'il a bien mérité de nous afin que par l'émulation de cet honneur non seulement les siens mais aussi les autres soyent portés à l'ensuire pour ces causes et autres bonnes considérations à ce nous mainans avons les Jacob de Witte ses enfants et postérité mâle et femelle né et naitre en loyal mariage de notre grace speciale, plaine puissance et auctorité royalle annobly et annoblissons, et du titre de noblesse décoré et décorons voullant qu'en tous actes et endroits tant en enterieurs que de hors ils soyent

tenus censés et réputez pour nobles et puissent porter le titre descuyer et jouir de tout honneur et privileges franchises prérogatives et preminences dont jouissent et ont accoustumé jouir les nobles de cestuy notre royaume extraicts de noble et d'ancienne race et comme tels. Ils puissant acquerir tenir et posseder tout fiefs et possessions nobles de quelque qualité et nature quelles soyent et d'iculx ensemble de ceulx qu'ils ont acquis et qui leur pourront eschoir à l'advenir. Jouir et user tout ainsi que s'ils estoyent nais et extraicts de noble et ancienne race, sans qu'il soyent

tenus ou puissent estre contraincts en vuider leurs mains ayant d'abondant aux dit Jacob de Witte et à sa postérité de nos plus emple grace permis et octroyer, promettons et octroyons qu'ils puissent dorénavant porter par tout et en tout lieux et endroits que bon leur semblera. Leurs armoir(ies), timbres telles quelles sont cy empraintes et icelles escus et mettre par toutes leurs seigneuries tout ainsi et à la mesme forme que sont accoustumé faire les autres nobles de notre royaume sans que pour raison de notre préste grace. Il sont tenu payer a nous et a nos successeurs Roys aucune finance supplement et indempuité de la quelle et quelque somme et estimation quelle'son et puisse monter encore quelle ne soit cy exprimée ny spécifiée. Nous avons aux dit Jacob de Witte fait et faisons don par ces presentes signé de notre main, sy donnons emmandement, a nos amer et feaux les gens tenant nos

courts de Parlement et Chambres de nos comptes tresorier de France et generaux de nos finances baillif Seneschaulx prévost juges ou leur Lieutenant et autres nos officiers qu'il app^{dra} et a chacun d'eulx que de nos presente grace annoblissement don d'armes finance, supplement et indemnité et de tout le contenu ci dessus.

Ils facent souffent et laissent les dit Jacob de Witte jouir et user plainement, paisiblement et perpétuellement cessant et faisant cesser tout trouble et empchement au contraire car tel est nre (notre) plaisir et afin que ce soit chose ferme et stable a toujours nous avons fait mestre scel à ces dit present.

Sauf en autres chose notre droict et l'antenir en toutes donne a Paris au mois de May l'an de grace mil six cent et quinze et de notre règne le cinquiesme. (Signé) Louis.

Van Outshoorn (1).

Mr. Willem van Outshoorn, geboren te Larique op Amboina 4 Mei 1635, werd ter voltooiing zijner opvoeding naar het moederland gezonden, vanwaar hij in 1659 als onder-koopman terugkeerde. In 1662 werd hij lid van het hoog-gerechtshof; in 1672 ontvanger-generaal; in 1678 buitengewoon- en in 1681 gewoon raad van Indië, in 1689 algemeen bestuurder van den Indischen handel en in 1691 gouverneur-generaal; hij bleef in die betrekking tot in 1704, legde toen zijn ambt neder en vestigde zich daarna te Batavia, waar hij 27 November 1720 overleed. Zijn stoffelijk overschot werd in de Grootte kerk te Batavia begraven.

Van den heer P. van Outshoorn, boekhandelaar te Gouda, (thans overleden) ontving ik indertijd twee in lak afgedrukte wapens.

Op beide afdrucken komen voor: in goud (?), drie posthoorns van . . . . . , heraldisch rechts gewend; het eene wapen heeft tot helmteeken een half uitkomenden leeuw, het andere een posthoorn. Als schildhouders zijn bij het laatste schild geplaatst: twee meermannen, met hoeden gedekt en met zwaarden gewapend.

Deze wapens zijn volgens bovengenoemden heer P. van Outshoorn de cachetten geweest van mr. Willem van Outshoorn, van wien hij beweerde af te stammen (2).

W. M. C. Regt.

(1) Van Outshoorn en niet: van Outhoorn. (W. M. C. R.)

De opmerking van den Heer Reynt kunnen wij hier niet geheel onderschrijven, de schrijfwijze der familienaam komt op verschillende manieren voor, zoo treffen wij aan in officieele bescheiden van Oudshoorn, van Outshoorn, van Oudtshoorn, van Oudhoorn en van Outhoorn. Red.

(2) Op bladz. 188 Jaargang X, staat abusief *Irlands Cornelia de Jonge*, lees *Arlanda, Cornelia en Wilhelmina Sons*, lees: *W. Lons*. Red.

Geslacht Verschoor,

Na al hetgeen over dit geslacht en zelfs over verschillende geslachten van dien naam in het Familieblad voorkomt, mag het volgende niet gemist worden.

Pieter Verschoor, coopman te Vlissingen en zijne echtgenoot Anna Veers, maakten testament 14 Maart 1684 voor den notaris Paulus Sorgeloos waarin voorkomen:

- a. Haar oom en hare moei de la Carbonnière.
- b. Hare zuster Catharina van Hamerstede.

Den 28 December d. a. v. maakte Anna Verschoor geb. Veers, wederom testament, waarin dan voorkomen:

- a. Anna van Liere, hare nicht van vaderszijde.
- b. Alessia Parole, moeder van Anna van Liere voornoemd.

c. Jacob, Grijtie en Jaquemintje, kinderen van Pieter Verschoor.

d. Sijmoen van Hamerstede, predikant te Dongen, haar broeder.

e. Sara van Hamerstede, huisvrouw van Johan de la Roke, capt. majoor, hare zuster.

De vermelding van bovenstaande mededeelingen, nopen mij, de volgende vragen dienaangaande te stellen:

1. Tot welke familie Verschoor, behooren de bovengenoemden?
2. Waren de sub c genoemde kinderen van Pieter Verschoor, uit diens huwelijk met Anna Veers gesproten, of uit een vroeger door hem gesloten huwelijk?
3. Hoe konden de bovengenoemden Catharina en Sara van Hamerstede de zusters, en Sijmoen van Hamerstede de broeder zijn van de testatrice Anna Verschoor geb. Veers? (Misschien „half-zusters” en „half-broeder”?)

Amsterdam.

J. G. de G. J. Jr.

Om vetvlekken uit papier te maken.

Gebrande magnesia vermengt men met zuivere benzol tot een pap, die na korten tijd kruimelig wordt. De vetvlek besmere men met deze pap en kloppe er voorzichtig de magnesiakruimels af. Een versche vlek verdwijnt terstond; is zij reeds oud, dan zal een herhalen van de bewerking meestal noodig zijn.

Ook kan men koolzure magnesia, met aether of zwavelkoolstof gemengd, nemen, om de vetmet te bestrijken. Verouderde vlekken verdwijnen door toevoeging van wat verdunden ammoniak.

De bekende methode, om de aangetaste plek, tusschen vloeipapier, met een heet ijzer te wrijven, leidt niet altijd tot het gewenschte resultaat.

HET GESLACHT
VAN DER MINNE,

medegedeeld door

J. VAN DER MINNE.

In verband met eenige gegevens uit Brielle omtrent dit geslacht, in jaargang 1892 van dit tijdschrift voorkomende van de hand van dr. H. de Jager, ben ik in de gelegenheid eene geregelde genealogie er van te geven, van omstreeks de helft der 16^e eeuw tot heden, en daaraan verschillende opgaven omtrent de aangehuwde geslachten, toe te voegen.

In de oudste aantekeningen is de naam van der Meijne en van der Mijne geschreven. Of er verband bestaat met het talrijke geslacht van Mijnden, dat oudtijds, veelal van Mijnen en ook van Minnen werd geschreven, of met het geslacht Minne, dat van 1388 tot 1643 te Gouda in de regeering zat en ook te Amsterdam, Deventer en Sluys bekend was, ook wel Mijne gespeld, of wel met het geslacht van der Mijne, dan wel, of de naam iets te maken heeft met de Meijnst rate en het erf de Oelde Meijne, in het begin der 15^e eeuw te Deventer bekend, of met het vaarwater de Meijne-sloot te Akkrum, heb ik niet kunnen ontdekken. Mogelijk weet een ander hieromtrent iets naders mede te deelen?

Mijn oudste aantekening vermeldt:

I. Claes Corstiaens zoon van der Meijne, die met eene Delftsche vrouw, Ariaentje Dirckse Zeijl of Seijl (bijlage 1) huwde. Zij hadden twee kinderen: Dirck, die volgt II en Grietje.

II. Dirck Claeszoon van der Meijne of van der Mijne, werd geboren 6 November 1582 en woonde te Delft. Hij was gehuwd met Trijntje Cornelis Dionis dochter (bijl. 2) en leefde nog in 1652; zijne vrouw wordt in 1647 nog vermeld. Van hem vind ik vijf kinderen: Pieter, die volgt III, Neeltje, gehuwd met C. van Huijcksloot (bijl. 3), Cornelis, die volgt IIIbis, Gerritge, vermeld in 1647 en Claes, gedoopt te Delft 13 Juni 1617 en nog in leven in 1647.

III. Pieter van der Minne te Delft was gehuwd met Soetgen van Hensberck. Zij hadden drie kinderen: Maria, gedoopt te Delft 30 Mei 1630, Aernout, die volgt IV, Cornelia, gedoopt te Delft 25 October 1637.

IV. Aernout van der Minne, gedoopt te Delft 15 Maart 1635, was gehuwd met Catarina van der Laen, waaruit vier kinderen: Soetje, gedoopt te Delft 11 Maart 1657, Pieter, die volgt V, Jacobus, gedoopt te Delft 15 Augustus 1660, Gerrit, gedoopt te Delft 25 November 1663.

V. Pieter van der Minne, gedoopt te Delft 10 Maart

1658, huwde waarschijnlijk met Maria Vivié of du Vivier en overleed te Amsterdam in 1694.

IIIbis. Mr. Cornelis van der Mijne of van der Minne Dirkszoon was geboren 14 November 1611 en huwde te Monster 7 Maart 1638 met Jacomina Vlam Jansd. (bijl. 4). Hij was chirurgijn te Monster en in 1672 en 1673 pestmeester te 's-Gravenhage. Uit dit huwelijk sproten dertien kinderen, allen geboren te Monster, als: 1. Cornelia, geb. 16 October 1639, overleden te 's-Gravenhage 25 Januari 1708, gehuwd met Jacob van Heijningen, 2. Catrina, geboren 9 Mei 1641, begraven te Schiedam 17 Maart 1730, gehuwd met Cornelis Willemse Hogerboor, te Monster (geen kinderen), 3. Adriana, geboren 24 Juni 1642, die nog leefde in 1720, gehuwd met Philippus de Masenaer te 's-Gravenhage, aldaar overleden 4 Mei 1703 (bijl. 5), 4. Maria, geboren 17 Juli, overleden 4 Augustus 1643, 5. Johannes, geboren 12 Februari, en overleden 11 Juli 1645, 6. Johannes, geboren 28 Mei 1646, overleden te Monster 26 September 1662, 7. Jacobus, die volgt IV, 8. Dirk, geboren 19 Mei 1648, overleden te Monster 23 September 1662, 9. Cornelis, geboren 4 April 1650, overleden te 's-Gravenhage 22 Juni 1666, begraven op Eiken duinen, 10. Dionijs, geboren 25 Februari 1652, overleden te Monster 5 Augustus, 1652. 11. Maria, geboren 6 Juli 1653, overleden te 's-Gravenhage 11 December 1738, op 5 Juli 1682 gehuwd met Jacobus van der Arent, aldaar overleden 1728 (geen kinderen), 12. Dionys, geboren 16 Maart 1657, 13. Odilia, gedoopt 11 Mei 1659.

IV. Mr. Jacobus van der Minne, geboren te Monster 26 September 1647, aldaar overleden 8 Januari 1721, was chirurgijn te Monster en fungeerde aldaar in 1694 als schepen. Hij huwde er 28 October 1674 met Maria van Teijlingen Jacobsdochter van Monster en had een zoon Jacobus, die volgt V.

V. Jacobus van der Minne werd gedoopt te Monster 6 October 1675. Hij woonde te Delft en in 1739 weer te Monster. Hij huwde te Delft 22 Maart 1699 met Lijsbet Jans van Dort aldaar (bijl. 6) Zij hadden drie kinderen: Johannes, die volgt (VI), Maria, geboren te Delft 11 September 1703, op 5 Augustus 1725 gehuwd met Pieter Kuvenhoven te Monster (bijl. 7), en Cornelis, geboren te Delft 12 April 1705.

VI. Johannes van der Minne, geboren te Delft 22 October 1701, woonde aldaar buiten de Haagpoort, onder de heerlijkheid Vrijenban. Hij huwde te Delft 12 Augustus 1730 met Ingetje van den Berg, weduwe Jacobus Edelman, die spoedig stierf, zonder kinderen; en hertrouwde te Delft 27 October 1731 Ariaantje Dijkhoorn, gedoopt te Voorburg 24 October 1706 (bijl. 8). Hunne kinderen waren: 1. Jacobus, gedoopt te Delft 5 April 1735, 2. Jacobus, die volgt VII, 3. Elizabeth, gehuwd met Arend van der Lely te Bergschenhoek.

Zij leefde nog in 1814.

VII. Jacobus van der Minne, gedoopt te Delft 2 December 1742, overleden te Brielle 1 Maart 1773, kwam in 1765 over Maassluis te Brielle en huwde aldaar op 22 Mei van dat jaar met Klara Spaan, weduwe Jan Vermaat. Zij werd geboren te Brielle 1 Maart 1733 en overleed aldaar 29 Augustus 1773 (bijl. 9). Uit hun huwelijk sproten: 1. Johannes, die volgt VIII en Arij, gedoopt te Brielle 12 Juli 1769, aldaar begraven 3 Mei 1770.

Als gedachtenis aan de huwelijksreis van Jacobus van der Minne en Klara Spaan, welke zij naar Schotland deden, bestaat een daar gemaakte bokaal, waarin een ducaat van 1759 is geblazen en waarop het volgende versje: „Soo bloeit de tijt, Als nijt verslijt. Lang leeft „de vree Dies in ons twee, En na Gods raat In bloei „en staat.”

VIII. Johannes van der Minne, geboren te Brielle 27 October 1766, aldaar overleden 30 Augustus 1858, was burgemeester van Brielle, zoutzieder, lid van ged. staten van Zuid-Holland en ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw. Hij was eigenaar van de buitenplaat s Duinzicht onder Oost-Voorne. Op 3 September 1786 huwde hij te Brielle Johanna Adriana Vermaat, geboren te Brielle 4 September 1763, aldaar overleden 18 November 1834 (bijl. 10). Hunne dertien kinderen waren: 1. Jacobus Magdalenus, die volgt IX. 2. Maria Adriana, geboren te Brielle 26 October 1788, overleden te 's-Gravenhage 12 December 1869 op 6 Maart 1810 gehuwd met Arnoldus Pluygers, geboren 6 Juni 1778, overleden te 's-Gravenhage 23 April 1854, (bijl. 11), 3. Ary Clarus, die volgt IXbis, 4. Margaretha Antoinetta, geboren te Brielle 26 Augustus 1792, aldaar ongehuwd overleden 11 Juli 1812, 5. François, geboren te Brielle 28 Juli 1794, aldaar overleden 28 October 1794, tweeling met 6. Pieter, geboren te Brielle 28 Juli 1794, ongehuwd overleden 19 Januari 1834, burgemeester van Nieuw-Helvoet, 7. Clara Magdalena, geboren te Brielle 31 December 1795, aldaar overleden 22 November 1875, op 3 Februari 1819 gehuwd met Bastiaan Jacob Verheij, aldaar geboren in 1785, overleden te Brielle 15 December 1859 (bijl. 12), 8. Adriana Elisabeth, geboren te Brielle 1 Februari 1798, aldaar ongehuwd overleden 24 Mei 1856, 9. een levenloos kind 29 Juni 1799, 10. Neeltje Johanna, geboren te Brielle 5 November 1800, aldaar overleden 2 November 1811, 11. Johanna Maria, geboren te Brielle, 7 Januari 1803, aldaar overleden 3 November 1804, 12. Johannes Marius, die volgt IX^{ter}, 13. Magdalena, geboren te Brielle 25 Februari 1806, aldaar overleden 2 Mei d. a. v.

IX. Jacobus Magdalenus van der Minne, gedoopt te Brielle 13 Juni 1787, aldaar overleden 7 Mei 1827,

betaalmeester te Brielle, huwde 1 September 1817 met Sophia Johanna Kluit, geboren te Delfshaven 15 December 1797, aldaar overleden 19 Juli 1860, dochter van Jacob Kluit Janszoon en van Maria Kruijff. Zij hadden vijf kinderen: 1. Johannes, geboren te Brielle 22 October 1818, ongehuwd overleden te Groenlo in September 1856, 2. Maria Jacoba, geboren te Brielle 29 Februari 1820, wonende te Heenvliet, 6 Juni 1844 gehuwd met J. L. M. C. Lamaison van Heenvliet, burgemeester van Heenvliet, aldaar geboren 19 December 1815 en overleden 8 Januari 1862 (zie hun kinderen bij dr. H. de Jager), 3. Johanna Adriana, geboren te Brielle 22 Juli 1821, overleden te Delfshaven 3 Mei 1892, op 8 Juli 1847 te Brielle gehuwd met Cornelis van Staveren te Delfshaven, geboren te Moordrecht 12 Augustus 1802 (zie hun kinderen als voren), 4. Jacob, die volgt X, 5. Adrianus, die volgt X^{bis}.

X. Dr. Jacob van der Minne, geboren te Brielle 21 Augustus 1823, geneesheer te Heenvliet, huwde, 1° met Magdalena Maria Sophia Pantekoek, geboren 18 Juni 1829, overleden 5 Juli 1873, waaruit vijf kinderen: 1. Dr. Jacobus Magdalenus, geboren 17 Februari 1860, arts te Heenvliet, 2. Johannes Marius Jacob, geboren 22 October 1861, dr. in de staatswetenschap, 3. Jacob, geboren 15 September 1863, 4. Frederik Carel Antonius, geboren 14 Januari 1866, officier der artillerie, op 20 April 1893 te Gorinchem gehuwd met Jeannette van Renesse Bol, 5. Adrianus, geb. 1 December 1868; 2°. met Sophia Rolina Pantekoek, geboren 24 Februari 1838, waaruit eene dochter: 6. Magdalena Maria Sophia Rolina, geboren 13 Mei 1876.

X^{bis}. Adrianus van der Minne, geboren te Brielle 25 Januari 1826, rijks-ontvanger achtereenvolgens te Heinenoord, Maassluis, Vlaardingen, Zwijndrecht en Deventer, huwde op 19 April 1857 met Lidia Nicoline Henkes, geboren te Delfshaven 10 September 1832. Hunne negen kinderen zijn: 1. Jacobus Magdalenus, geboren 29 Maart 1858, overleden in Januari 1860; 2. Johannes Hermanus, geboren 29 Juli 1859, overleden 12 Augustus 1873; 3. Jacobus Magdalenus, geboren 24 December 1860, overleden 5 April 1867; 4. Hermanus, die volgt XI; 5. Louis François Désiré, geboren 31 Mei 1864, machine-ingenieur te Dordrecht, aldaar op 7 Juni 1893 getrouwd met A. W. Lebret; 6. Anne Hermeline, geboren 15 December 1865; 7. Jacobus Magdalenus, geboren 6 December 1867; 8. Adrianus, geboren 12 October 1870, tweeling met Maria Hillegonda, geboren 12 October, overleden in November 1870.

XI. Hermanus van der Minne, geboren 5 Januari 1862, civiel-ingenieur, huwde op 24 Juli 1890 Aleida Catharina van Engelenburg. Hun werd op 30 Juli 1891 te Tiel een zoon geboren, genaamd Adrianus van der Minne.

IXbis. Arij Clarus van der Minne, geboren te Brielle 12 November 1790, aldaar overleden 23 Februari 1879, M^d^{ae} et Artⁱs obst^{ae} doctor aldaar, tevens zoutfabrikant, huwde in 1838 met Johanna Wilhelmina Ernestine Amalia Losecaat van Nouhuys, geboren 11 December 1811 (bijl. 13). Hun drie kinderen zijn: 1. Johanna Adriana, geboren te Brielle 12 Juli 1839; 2. Jan Willem Gerard, geboren aldaar 13 Juni 1841, gemeente-ontvanger, ontvanger der godshuizen, zoutfabrikant en commissionair in effecten aldaar; 3. Johannes, geboren 25 April 1842, overleden 7 Maart 1844.

IX^{ter}. Johannes Marius van der Minne, geboren te Brielle 7 Januari 1805, overleden te Middelburg 1 December 1883, was rijks-ontvanger te Mijnsheerenland, Kethel, Hillegersberg en Middelburg. Hij huwde 22 Juni 1838 te Schiedam met Diewerta Adriana Poort, aldaar geboren 26 Mei 1806, overleden te Middelburg 16 Juli 1880 (bijl. 14), uit welk huwelijk drie kinderen: 1. Johanna Adriana, geboren te Mijnsheerenland 6 Juni 1839, op 12 Mei 1864 te Hillegersberg gehuwd met Pieter Forbes Wels, gemeente-secretaris te Vlissingen, aldaar geboren 23 Januari 1826 en overleden 19 Maart 1887 (bijl. 15); 2. Diewerta Adriana, geboren en overleden te Kethel in 1842 of 43; 3. Johannes, die volgt X.

X. Johannes van der Minne, beetwortelsuikerfabrikant en burgemeester te Zevenbergen, geboren te Kethel 9 Februari 1845, in 1887 te 's-Gravenhage gevestigd, huwde 1° te Middelburg 22 Juli 1870 Johanna Petronella Elisabeth Thibaut Mathijssen, geboren te Vrouwepolder 29 Augustus 1850, overleden te Zevenbergen 16 Mei 1878, uit welk huwelijk: 1. Johannes Marius, geboren te Zevenbergen 12 Januari 1873, aldaar overleden 23 April d. a. v.; 2. Jacobus Daniel, geboren aldaar 25 Juni 1874 en er overleden 15 April 1880; 3. Diewertus Adrianus, geboren aldaar 5 Juni en overleden 10 October 1877; 2°. te Middelburg op 5 Februari 1880 met Jacomina Cornelia Johanna Thibaut Mathijssen (bijl. 16), geboren aldaar 20 Mei 1847, waaruit: 4. op 12 Januari 1881 een levenloos kind; 5. Marius Constantius, geboren te Zevenbergen 8 December 1881; 6. Johannes Wilhelmus Ernestes Amalius, aldaar geboren 2 December 1883.

Behalve de Hollandsche tak van het geslacht, schijnt er nog een Zuidelijke te hebben bestaan. Zoo vond ik vermeld in 1364 Piet van der Minnen, te Middelburg, Vlaamsch uitgewekene; op het gebied van toonkunst (zang) in 1669 te Antwerpen (?) een dichter Joncker Lieven van der Minnen; 2 Juli 1673 huwde te 's-Gravenhage Johannes van der Minne met Catharina Monsouw (Montjoie?) beiden geboren te Maastricht, wier zoon Johannes op 30 Mei 1680 werd gedoopt; en te 's-Gravenhage 14 April 1686 huwde

Michiel van der Minne met Elisabeth Rollett, beiden geboren te Maastricht. In de registers der Hervormden aldaar komt echter hun doop niet voor. Ook kwam de naam voor eenige jaren te Oud- en Nieuw Gastel (N-Brabant) voor.

BIJLAGEN.

1. In 1511 was te Amsterdam schepen Jan Dircksz. Sijl, mogelijk de grootvader van Ariaantje. Omtrent hare familie vond ik een aantal gegevens, welke in verband stonden tot een vicarie, in 1461 gesticht door Huijgh Pieterse Donsz, op een altaar te Brielle, welke hier volgen:

I. Huijgh Pieterse Donsz had vier kinderen: Ewout, Huijgh, Beije en Heijndrick (II).

II. Heijndrick Donsz eene dochter Maertje, gehuwd met Gillis Cornelisse (III).

III. Deze eene dochter Maertje Gillis, gehuwd met Peter Arentse van Abbenbroek (IV).

IV. Zij hadden eene dochter Josijna Peterse, die „uit haar moeders lijf gesneden werd”, geboren 1476, overleden 1577. Zij huwde met Frank Willemse en overleefde al hare kinderen (V).

V. Frank Willemse en zijne vrouw hadden zes kinderen: Adam, Adriaan, Oede (VI), Pieter, Claes en Marie Vranken (VI A).

VI. Oede Vranken huwde met Willem Willemse Heij te Delft. Zij hadden vijf kinderen: Aeltje (VII), Maertje (VII A) Trijntje, Ermtje en Willempje Heij.

VI A. Maria Vranken had uit haar eerste huwelijk een zoon Vrank Pietersz., geboren 1570 en uit haar tweede met Adriaen Simonszn., een zoon, Pieter Adriaensz.

VII. Aeltje Willemse Heij, geboren te Delft in 1529 huwde aldaar met Dirck Zeijl of Seijl; zij was in 1581 weduwe. De kinderen van deze echtelieden waren: Gerrit Zeijl, geboren 1568, overleden 1632; Maertje Zeijl, gehuwd met Harman Jacobse van Cempem, te Delft; Pieter Zeijl, die een zoon Claes had, vermeld 1633; Ariaantje Zeijl, die, zoo als gezegd, de vrouw was van Claes Constiaensz van der Meijne, Oede Zeijl, gehuwd met Cornelis Danckerts te Amsterdam, in 1651 weduwe (VIII).

VIII. De kinderen van deze echtelieden waren: 1. Pieter Danckerts, die in 1654 te Amsterdam woonde en vóór 1664 overleed; 2. Elisabeth Danckerts (IX).

IX. Elisabeth Danckerts, geboren te Amsterdam 1612, overleden 19 Januari 1670, huwde te Amsterdam 19 September 1634 in de Nieuwe Kerk met Nicolaes Calkoen Jz. te Amsterdam geboren 22 November 1612,

ouderling der Hervormde Gemeente in 1669, overleden te Amsterdam 23 November 1687. Zij hadden dertien kinderen (1).

VII A. Maartje Heij huwde Woutersz. en had eene dochter Maartje Wouters (VIII A).

VIII A. Deze huwde met Adam. Zij hadden een dochter Oede Adams (IX A).

IX A. Oede Adams bijgenaamd Oede Vranke, geboren 1581, huwde met mr. Jacob Jacobse de Jong (X A).

X A. De kinderen van dit echtpaar waren: Catharijna de Jong (XI A) en Aeltje de Jong (XI B).

XI A. Catharijna de Jong huwde met Beijerus waaruit een zoon Jacobus Beijerus, in 1675 chirurgijn te Bleiswijk, overleden in Oost-Indië.

XI B. Aeltje de Jong, geboren te Delfshaven 7 Maart 1611, huwde Jacob van Dalen Cz., waaruit Odilia van Dalen, begraven te Delfshaven 2 Februari 1707, gehuwd geweest met Maerten van Gijsenburgh aldaar.

2. Trijntje Cornelis had eene zuster Maertgen Cornelis, doopgetuige in 1617.

3. Cornelis Pieterse van Huijcksloot en Neeltje Dirckse van der Mijne of van der Minne, welke laatste nog leefde in 1650, hadden zeven kinderen: Louwerens, Catrijn, Aertje, Dirck, Pieter, Cornelis en Jacobus van Huijcksloot.

4. Jacomina Vlam had een zuster Geertruyt, doopgetuige in 1645 en 1653 en een broeder Maertinus, doopget. in 1646, denkelijk dezelfde, die in 1667 rentmeester te 's-Gravenhage was en een graf had in de Groote Kerk aldaar; mogelijk ook een broeder Johan, in 1658 doopget. te 's-Gravenhage. In 1639 vertoefde in Brazilië zekere Jan Vlam. Of dit de vader van Jacomina is blijkt niet. Van het geslacht Vlam vind ik nog vermeld Dominicus, geboren 16 . . , gehuwd met Ida van Naerssen te Rotterdam, waaruit negen kinderen: Herman, Elisabeth, Anthonetta, Revixit, Elisabeth, Jacob, Herman, Cornelia en Anna Vlam (2).

5. Philippus de Masenaer en zijne vrouw hadden eene dochter Johanna, geboren te 's-Gravenhage 7 October 1671, overleden te Berlijn 28 Maart 1703, gehuwd met Johannes Swijs.

Deze hadden twee kinderen: 1. Elisabeth, gehuwd met Ambrosius de Meur te 's-Gravenhage, waaruit een zoon Johannes de Meur, geboren 1730. 2. Philippus Swijs, geboren 1703.

6. Ofschoon te Delft in dien tijd de naam van Dort veel voorkomt, vond ik er den doop van Lijsbet niet. Mogelijk was zij een dochter van mr. Johannes van Dort, predikant o. a. te Goes, die 2 September 1639 te Sluis huwde met Maria Parent en 9 Mei 1677, als haar weduwnaar, te 's-Gravenhage ondertrouwde met Anna Gruijwaerts, wed. Johannes van Stapele, gewoond hebbende aldaar. Dat er relatie was met van Stapele blijkt daaruit, dat mr. Cornelis van Stapele, doctor in de beide rechten, in 1635 getuige was bij den doop van Aernout van der Minne.

Te Sluis kwam nog voor Jacob van Dort, die er 27 November 1641 huwde met Clara Stul. In 1690 was daar schepen Abraham van Dort. In dat jaar was te Goes burgemeester mr. Johan van Dort.

7. Van Pieter Kuvenhoven en van Maria van der Minne werden te Monster gedoopt: 1. Johannes 13 Januari 1726; 2. Maria 12 Januari 1727; 3. Johanna 14 November 1728; 4. Wiggert 1 December 1729; 5. Lijsbeth 15 April 1731; 6. Grietje 21 Februari 1734; 7. Maria 30 October 1735; 8. Neeltje 17 Februari 1737; 9. Antje 17 Juni 1738; 10. Grietje 27 November 1740; 11. Coba 20 Januari 1743.

Lijsbeth Kuvenhoven huwde 3 Februari 1753 te Monster met Jan Alewijn de Groot aldaar, waaruit een zoon Koos, gedoopt aldaar 6 December 1753.

8. Adriana Dijkhoorn was de dochter van Leendert en van Maria van der Snoek. Omtrent het geslacht Dijkhoorn vindt men gegevens in de „Navorscher 1890”, blz. 546.

9. Jacob Spaan te Brielle huwde met Claartje van Duijn of Verduijn, welke laatste nog leefde in 1746. Zij hadden twee kinderen: 1. Ary Spaan, overleden December 1736, op 26 December 1731 te Brielle gehuwd met Magdalena Schrijver, wier kinderen waren: a. Klara Spaan, die op 1 Juni 1762 te Brielle huwde met Jan Vermaat, waaruit eene dochter Neeltje, geboren 12 October 1763, overleden 11 Augustus 1775; b. François Spaan, geboren 2 April 1733, overleden in December 1757; 2. Dirk Spaan, gehuwd met Belia van Oosten, welke laatste in 1751 hertrouwde en op 2 Augustus 1786 in den ouderdom van 69 jaar overleed, waaruit vier kinderen: Jacob, gedoopt te Brielle 29 December 1741, Jacomina, aldaar gedoopt 1 Februari 1743, Jacomina, aldaar gedoopt 6 Maart 1744 en Dirk, aldaar gedoopt 20 September 1746.

Magdalena Schrijver, stamde af van Jan Schrijver, gehuwd met Magdalena Pijthuis, die twee kinderen hadden: 1. François, gedoopt te Brielle 13 September 1672, overleden in Oost-Indië, gehuwd met Soetje Blom,

(1) Zie: *Jaarboek van den Nederlandeche Adel*, 1894, blz. 113 en 114.

(2) Is iemand ook het wapen dezer familie Vlam bekend?

overleden te Brielle 31 Mei 1742, wier dochter Magdalena was. Zij werd gedoopt te Brielle 15 Juni 1710 en overleed aldaar 8 April 1805. Na den dood van Ary Spaan huwde zij met Jillis Haak, predikant, geboren 1710, overleden te Brielle 27 Januari 1785; 2. Petronella Schrijver, overleden te Brielle 4 Februari 1725, gehuwd met Abram van Dam.

10. Antérieur aan de berichten van dr. de Jager over het geslacht Vermaat, heb ik 1. Isaac Vermaat eerst gehuwd met Maartje Jans te Nieuwen Hoorn, daarna, op 25 April 1700 te Hekelingen met Lidewij Janse Blijvenburg; 2. Arie Vermaat, eerst gehuwd met Ariaantje Euwits (Ewouts), waaruit Philip Vermaat, gedoopt te Hekelingen 28 December 1704 (de grootvader van Johanna Adriana Vermaat), later met Maartje Palinx (die in 1715 echtgenoot was van Aart Meeldijk), waaruit 3 kinderen Cornelis, gedoopt te Hekelingen November 1708, Teuntje, aldaar gedoopt 21 April 1710 en Jan, aldaar gedoopt 10 Januari 1712; 3. Teuntje Vermaat; 4. Knelis Vermaat, gehuwd a. met Ariaantje Blijvenburg, waaruit Annetje Vermaat, gedoopt te Hekelingen 27 Juni 1706; b. Aaltje Bastiaanse, waaruit Ariaantje, Bastiaan en Ariaantje, resp. gedoopt te Hekelingen 18 Januari 1711, 18 September 1712 en 24 Juni 1717; 5. Lijsbeth Vermaat; 6. Pieter Vermaat, gehuwd met Machteltje Huijsmans, wier kinderen te Hekelingen werden gedoopt. Pieter 28 November 1717 en Philippus 18 Juni 1719. Nos 1—6 waren waarschijnlijk broeders en zusters.

11. De negen kinderen van A. Pluijgers te 's-Gravenhage en zijne echtgenooten waren: Johannes Hendrik geboren 23 Mei 1811, overleden te Tebing Tinghi (O.I.) 21 October 1854, 2. Johannes Adrianus, geboren 27 Mei 1813, gehuwd met A. E. Dermout. Zij wonen te 's-Gravenhage, 3. Arnoldus Marius, geboren 2 April 1815, overleden te Rotterdam omstreeks 1886, gehuwd met A. Schouten, 4. Clara Magdalena, geboren 4 Juli 1817, gehuwd met dr. P. J. Nortier Azn. te Rotterdam, zij woont als weduwe te 's-Gravenhage, 5. Wilhelmina Catharina Pluygers, geboren 15 November 1819, overleden te Bloemendaal 7 October 1877, 6. Pieter, geboren 15 September 1821, overleden te Rotterdam 5 October 1867, gehuwd te Delft in 1863 of 1864, 7. Wilhelmus Lambertus Pluygers, geboren 5 Juli 1823 overleden te 's-Gravenhage 30 April 1824, 8. Wilhelmus Lambertus Pluygers, geboren 14 Maart 1825, overleden te Rotterdam 21 Maart 1874, Adriana Elizabeth, geboren 30 April 1827, woonde eerst te Rotterdam, thans te 's-Gravenhage.

12. De kinderen van B. J. Verhey c. u. zijn door dr. de Jager in den vorigen jaargang vermeld.

13. Het geslacht van Nouhuys komt voor in het Stam- en Wapenboek van A. A. Vorsterman van Oyen.

14. Van het geslacht Poort zijn mij bekend:

I. Cornelis Poort, kapitein te Schiedam. (Deze is een andere dan Cornelis Jansz Poort, die in 1653 als commandant van een schip, onder Tromp sneuvelde; van wien hij kan afstammen). Zijn zoon:

II. Ary Poort huwde te Schiedam 2 Januari 1695 met Willemina Houck. Zij had dus een zoon Cornelis (III); mogelijk ook een dochter Maertje, gedoopt te Schiedam 1 September 1695 aldaar gehuwd Mei 1723 met Jan van der Werff en een zoon Jacob aldaar begraven 23 October 1779, gehuwd met Trijntje Metselaar, aldaar begraven 24 Januari 1755, wien 1 Februari 1733 een zoon geboren werd, genaamd Job.

III. Cornelis Poort, gedoopt te Schiedam 22 Februari 1699, aldaar begraven 26 Augustus 1775, huwde er 13 Mei 1723 met Maria van der Star, gedoopt te Schiedam 30 Januari 1699, aldaar begraven 12 October 1790. Zij hadden een zoon Ary (IV) en een dochter Alida vermeld in 1759.

Een andere Cornelis Poort liet 20 Mei 1731 te Schiedam een zoon doopen, uit zijn huwelijk met Margje Pieters, genaamd Jan, welke er in Juni 1755 huwde met Catharina van Hier en in Februari 1759 met Pieternetletje Kunst. Ook werd er 2 Augustus 1733 gedoopt Willem, zoon van Cornelis Poort en Maria van Stavere, die er op 16 Maart 1789 begraven werd, zonder kinderen na te laten.

IV. Ary Poort, gedoopt te Schiedam 8 December 1723, aldaar overleden 9 Augustus 1808, bevoer in 1759 zijn driemaster „de Groote St. Marcus”, welke op twee schalen van Delftsch aardewerk is afgebeeld. Hij huwde op 2 Mei 1753 te Schiedam met Grietje de Winter, gedoopt te Schiedam 27 November 1728, waarschijnlijk elders overleden. Uit hun huwelijk sproot een zoon Adrianus (V). Tijdgenooten van Ary Poort waren Jacob Poort, gehuwd te Schiedam in Februari 1759 met Annetje Vermeulen; Gerrit Poort, aldaar gehuwd in April 1763 met Maritje de Munnick en Anna Poort, aldaar gehuwd in September 1764 met Willem Plooy, waarvan ik geen gelegenheid had de relatie na te sporen.

V. Adrianus Poort, geboren te Schiedam 7 April 1765 aldaar overleden 10 Maart 1845 was er makelaar en wethouder, hij huwde er 17 Juni 1793 met Divertje Spieringshoek, geboren in de heerlijkheid Nieuwland 13 April 1768, overleden te Schiedam 3 Juni 1834. Zij hadden zes kinderen: 1. Adriaan, geboren te Schiedam 18 Maart 1793, aldaar overleden 16 September 1811;

2. Johannes, aldaar geboren 21 October 1795 en overleden 27 October 1855; 3. Margaretha, aldaar geboren 24 Juni 1797 en overleden 20 Maart 1820; 4. Catharina, geboren te Schiedam 7 Juli 1799, overleden te Middelburg 22 Augustus 1886; 5. Govert (VI); 6. Diewerta Adriana gehuwd met Johannes Marius van der Minne, genoemd.

VI. Govert Poort, makelaar te Schiedam, aldaar geboren 23 Maart 1801 en overleden 30 Januari 1870, huwde a. 27 Maart 1829 met Petronella Elisabeth Dijkmans, geboren 9 December 1801, overleden 12 December 1833, uit welk huwelijk: 1. Diewerta Adriana, geboren te Schiedam 20 Maart 1830, overleden te Rotterdam 6 Juni 1891, gehuwd te Schiedam in Mei 1853 met Dionysius Arnoldus Bredero, wier zoon Pieter Elisa Bredero, geboren 15 Maart 1855 in Mei 1893 te Rotterdam huwde met M. E. Holthuis; terwijl eene dochter Magdalena Cornelia in 1856 geboren werd en overleed; 2. Adrianus (VII), b. met Lucretia Wilhelmina Francisca Bredero, geboren 14 Juni 1802, overleden 30 Januari 1869, waaruit 3. Frans, geboren 3 Maart, overleden 29 Augustus 1837; 4. Maria Francina, geboren te Schiedam 3 Augustus 1839, gehuwd met Willem Catharinus van der Schalk (welk geslacht voorkomt in het Stam- en Wapenboek van A. A. Vorsterman van Oyen).

VII. Adrianus Poort, assuradeur te Amsterdam, geboren te Schiedam 2 November 1831, op 9 April 1857 gehuwd met Catharina Bredero, geboren 12 December 1830, heeft uit dit huwelijk zes kinderen: 1. Lucretia Wilhelmina Francina, geboren te Amsterdam 9 Januari 1859, gehuwd met L. J. W. Kanne, met 7 kinderen; 2. Adrianus Cornelis, aldaar geboren 15 November 1860, 3. Catharina, aldaar geboren 23 Januari 1863; 4. Maria Francina Wilhelmina Catharina, aldaar geboren 25 Jan. 1865; 5. Johanna Geertruida, aldaar geboren 29 November 1866 en 6. Govert, aldaar geboren 21 Januari 1869, overleden in Oost-Indië 10 Maart 1891.

Te Schiedam werden nog begraven 16 September 1755 Laurens Poort (1 dochter); 20 Mei 1757 Elisabeth Poort, wed. J. de Vos, 17 Maart 1789 Elisabeth Poort (zonder kinderen) enz. Het geslacht kwam ook voor te Delft, Maassluis, Maasland en Amsterdam.

15. De kinderen van P. F. Wels en zijne vrouw, die als weduwe te Breda woont, zijn: 1. Marcus Daniel Albert Wels, Inf. Offic., geboren 18 Februari 1865, 2. Diewerta Adriana, geboren 5 Juni 1866, 3. Jacoba Nicolaasa, geboren 18 April 1868, 4. Abraham Cornelis, geboren 20 September 1870 en overleden te Vlissingen 20 November d. a. v., 5. Abraham Cornelis, geboren 7 October 1871, 6. Johanna Adriana Pieterella, geboren 8 Februari 1874, te Vlissingen overleden 3 Februari 1875, 7. Johanna Adriana Pieter-

nella, geboren 11 November 1875, overleden te Breda 10 Augustus 1892, 8. Pieter Johannes Adriaan, geboren 14 November 1880, overleden te Vlissingen 8 Mei 1881. In 1885 werd de geslachtsnaam Wels in Forbes Wels veranderd. Bij den vader was Forbes oorspronkelijk een voornaam.

16. Van den naam Mathijssen of Matthijssen waren er oudtijds meer dan een geslacht te Middelburg gevestigd. Ik vond vermeld: Guiliaem Matthijssen, bailliu van de Wateren in Zeeland 1536—49, Jan Matthijssen 1619, Jan Mathijssen, schout bij nacht 1666, Pieter Matthijssen, concierge van de Edele Voetboogh in 1693, enz. De geregelde genealogie begint met:

I. Pieter Matthijssen, gehuwd met Neeltje Jacobs; twee zoons: Jan en Daniel (II).

II. Daniel Mathijssen, geboren te Middelburg 19 Januari 1699, aldaar overleden 9 Januari 1767, en aldaar op 20 Mei 1720 gehuwd met Maria Placquet, gedoopt aldaar 23 Februari 1702, aldaar overleden 11 Februari 1759. Zij hadden drie kinderen 1. Petrus Jacobus (III); 2. Catharina Maria, geboren 17 Maart 1730, gehuwd 2 September 1755 met Johan Bakker; 3. Wilhelmina Johanna, geboren 2 Juni 1736.

III. Petrus Jacobus Mathijssen, vendumeester te Middelburg, geboren aldaar 22 Januari 1734, aldaar overleden 9 Februari 1809. In 1773 kocht hij de buitenplaats Elsenoord te Vrouwepolder, welke sedert in de familie bleef; thans een hofstede. Hij huwde eerst met Adriana Jacolina Grijmalla en later te Vlissingen op 3 Juli 1764 met Pieterella Thibaut (zie onder).

Uit hun huwelijk sproten vijf kinderen: 1. Daniel Mathijssen, geboren 14 Maart 1765, overleden 9 Juni 1767; 2. Huijbrecht Thibaut Mathijssen, geboren 8 December 1766, overleden 9 Januari 1767; 3. Mr. Daniel Jacobus Mathijssen (IV); 4. Apolonia Johanna Mathijssen, geboren 6 September 1771, overleden 1783; 5. Huijbrecht Johannes Thibaut Mathijssen (IV A).

IV. Mr. Daniel Jacobus Mathijssen, geboren te Middelburg 30 Januari 1769, overleden te Vlissingen in April 1806, huwde te Rotterdam in 1789 met Cornelia Jacoba van Ravestein, geboren aldaar 14 Juli 1767, overleden te 's-Gravenhage 16 Augustus 1853. Zij hadden zes kinderen: 1. Petronella Jacoba Matthijssen, geboren te Vlissingen 13 Augustus 1799, overleden te 's-Gravenhage 20 October 1868, huwde 13 Augustus 1811 mr. Johannes Theodorus Netscher, geboren te Rotterdam 1 December 1786, overleden te 's-Gravenhage 20 Januari 1864, lid van den raad van State, commandeur in de orde van den Nederlandschen Leeuw (1). 2. Adriana

(1) Zie: Geslachtsregister der familie NETSCHER. 's-Gravenhage, 1889. (Niet in den handel).

Justina Hendrika Mathijssen, geboren 1792; 3. Johanna Catharina Mathijssen, geboren te Vlissingen 28 Januari 1794, overleden te Voorburg 30 Augustus 1880, gehuwd te 's-Gravenhage 24 Januari 1813 met Michiel Viruly (1); 4. Daniël Cornelis Mathijssen, geboren 1795; 5. Adriana Siboldina Machtilda Mathijssen, geboren 1798, gehuwd met van Emden; 6. Johanna Maria Machiela Mathijssen, geboren 1801, overleden te 's-Gravenhage 7 December 1890.

IV A. Huijbrecht Johannes Thibaut Mathijssen, geboren te Middelburg 24 Maart 1777, overleden te Vrouwepolder 19 Juli 1813, huwde te Middelburg 7 September 1804 met Johanna Canisius, geboren aldaar 4 Mei 1776, en aldaar overleden 12 Januari 1847, (welke in 1817 hertrouwde met W. C. J. Schadden). De drie kinderen uit het huwelijk waren: 1. Petronella Elisabeth Mathijssen, geboren 19 Mei 1806, overleden 29 Maart 1867, gehuwd 26 Juli 1830 met Robert John Blank (uit het geslacht Blanken, vermeld in den jaargang 1892 door dr. de Jager), geboren te Veere 19 Juni 1792, overleden te Middelburg in 1871, 2. Sophia Maria Mathijssen, geboren 18 April 1808, overleden in 1811; 3. Mr. Jacobus Daniel Thibaut Mathijssen (V A).

V A. Deze geboren te Middelburg 22 Juli 1810, aldaar overleden 22 Januari 1879, huwde er 30 Mei 1844 met Maria Constantia de Stoppelaar (zie over dit geslacht in het Stam- en Wapenboek van A. A. Vorsterman van Oyen), geboren te Middelburg 30 Mei 1815, aldaar overleden 19 October 1857. Hij hertrouwde in 1860 met Johanna van der Ven, geboren 14 Februari 1818, overleden te Middelburg 13 Augustus 1886, zonder kinderen. Uit zijn eerste huwelijk waren drie kinderen: 1. Huybrecht Johannes Thibaut Mathijssen, te Pernis geboren 11 October 1845; 2. Jacomina Cornelia Johanna; 3. Johanna Petronella Elisabeth Thibaut Mathijssen, de beide opvolgende echtgenooten van Johannes van der Minne.

Van het geslacht Thibaut, Zeeuwsche linie, komt voor:

I. Chrétien Thibault, schepen te Yperen 1513—1524, gehuwd met Jeanne Kindt (8 kinderen), waaruit o. a.

II. Hendrik Thibault, die eerst schijnt te zijn gehuwd geweest met Elisa van der Meulen, waaruit Anna gehuwd met Jean Pellicorne en Frans gehuwd met Jacoba de Groote en later te Middelburg woonde en gehuwd was met Margaretha van Nispen, uit welk huwelijk twee kinderen: 1. Margaretha, gehuwd 2 Juli 1593 met Willem van den Heuvel, genaamd Bartholotti, geboren in 1510. 2. Christiaan (III).

(1) Zie A. A. VORSTERMAN VAN OYEN, *Stam- en Wapenboek*, in voce art. Viruly.

III. Christiaan Thibaut, overleden 1608, was gehuwd met Jacoba Herve of Jacomina Verver. Zij hadden een zoon:

IV. Hendrik Thibaut, heer van Aagtekerke, geboren te Middelburg 1601, aldaar overleden 1667, burgemeester van Middelburg, rentmeester Bewester Schelde, gehuwd achtereenvolgens met Mancía van Gogh, Neeltje Peckius en Isabella Porrenaar. Van hun zijn bekend zes kinderen: 1. Suzanna, gehuwd te Vlissingen 27 Januari 1671 met mr. Jacobus Winckelman, burgemeester aldaar, 2. Christiaan (V A); 3. Johan (V B), 4. Johanna, overleden 22 Augustus 1669, gehuwd met Frederik Huijssen van Kattendijke, 5. Jacoba, gehuwd met David Reigersberg, 6. Henriette, gehuwd met François Velters, overleden 21 Mei 1680, later met Alexander de Munck, geboren 1655, overleden 24 Mei 1719, die haar, tijdens haar eerste huwelijk, schaakte Er moet echter nog een zoon (V) geweest zijn, waarschijnlijk te Vlissingen, waaruit:

VI. Huijbrecht Thibaut, geboren 13 Januari 1679, overleden 12 Maart 1711, gehuwd 12 Juli 1707 met Margarieta van der Sterre, geboren 1 April 1681, overleden in April 1729, waaruit drie kinderen: 1. Maria, geboren 25, overleden 27 Februari 1708; 2. Janna, geboren 7 Januari, overleden 11 Maart 1709; 3. Huijbrecht (VII).

VII. Huijbrecht Thibaut, kapitein ter zee, geboren 3 Juni 1711, overleden te Batavia 19 Januari 1754, gehuwd te Westkapelle 16 Augustus 1735 met Apollonia Sanders, gedoopt aldaar 9 Juli 1713. Zij hadden vier kinderen: 1. Huijbrecht, geboren te Vlissingen 16 Maart 1737, overleden op zee 10 Juli 1753; 2. Pieter-nella, geboren te Vlissingen 19 April 1741, begraven te Middelburg 23 April 1790, gehuwd, zoo als gezegd, met Petrus Jacobus Mathijssen; 3. Joos, geboren te Vlissingen 8 November 1746, overleden 3 Maart 1752; 4. Margarieta, geboren aldaar 26 October 1749, overleden 11 Februari 1751.

V A. Christiaan Thibaut, burgemeester van Middelburg, 1674/1685 gehuwd a. met Constance Bartholotti van den Heuvel; b. met Adriana Louisa de Geer, geboren 9 October 1644, had bij deze eene dochter Christina Louisa, geboren 3 December 1678, te Middelburg overleden 4 Januari 1710, op 10 Januari 1701, gehuwd met Pieter van den Brande.

V B. Johan Thibaut, secretaris van de Rekenkamer 1664/71, overleed vóór 1779. Hij was gehuwd met Maria Christina Bartholotti van den Heuvel en had twee kinderen: 1. Willem (VI B), 2. Maria gehuwd met mr. David de Huijbert, burgemeester van Middelburg, geboren ± 1658, overleden 1719.

VIB. Mr. Willem Thibaut, baljuw van de wateren van Zeeland, overleden te Middelburg 22 April 1711, gehuwd eerst met Maria van de Stringe, later met

Susanna Radermacher (later echtgenoot van Cornelis Versluijs); van deze een zoon:

VII B. Johan Willem Thibaut, geboren 1 Mei 1701, overleden 4 November 1759 (of 19 Februari 1760); op 7 September 1724 gehuwd met Susanna Maria Boddaert. Zij hadden een zoon:

VIII B. Mr. Willem Thibaut van Aagtekerke, geboren 11 September 1732, overleden 6 Juli (of 13 October) 1790, secretaris ter admiraliteit van Zeeland, gehuwd 7 Juli 1762 met Barbara Adriana van de Perre (3 dochters), op 17 Juli 1770 met Maria Magdalena van Hoorn (geen kinderen), op 3 September 1775 met jonkvr. Cornelia Willemina van Hoorn (2 zoons en 2 dochters) van deze de zoon Johan Willem (IX B) en van de 1^e vrouw de dochter Johanna Cornelia, geboren 24 Januari 1766, overleden te Middelburg 6 Augustus 1788, aldaar gehuwd 2 September 1786 met jhr. mr. Jacob Hendrik Schorer.

IX B. Jhr. mr. Johan Willem Thibaut (vermeld in het Wapenboek van J. B. Rietstap) huwde met Sara Johanna gravin van Hogendorp en overleed te Middelburg 18 Maart 1815. Hunne dochter:

X B. Wilhelmina Cornelia Jacoba huwde met Frederik Govert graaf van Limburg Stirum.

De beide takken der Zeeuwsche linie van het geslacht Thibaut zijn dus uitgestorven.

Er hebben echter nog meer Thibauten in ons land bestaan, waarvan ik vermeld vond:

Theodorus Thibault, kanunnik te Utrecht in 1578;

Joris Thibaut, bidder in den Haag vermeld in 1639 en 1649, met vier zonen, Abraham, David, Henry en Jean, geboren respectievelijk 1638, 1639, 1641, 1645;

Willem Thibaut, glazenschrijver te Haarlem, in 1667;

Willem Thibaut, notaris in den Haag, in 1710;

Pieter Jansz Thybaut of Tibaut, drukker te Amsterdam, in 1528 (of 1628);

Jean Thiebaut, genoemd in 1501;

Willem Cornelisz. Thijbault, schepen te Leiden 1597. vroedschap aldaar 1617;

Terwijl op de Hollandsche eilanden de naam Thibaut nog voorkomt en te Zwolle Thiebout.

H. K. Arkstée.

Van de oude beschrijvingen van Nijmegen is die van H. K. Arkstée wel de meest gelezene en meest verspreide. Zij dankt die gunst van het vroegere publiek niet aan het kreupele rijm waarin deze is geschreven, maar meer aan de aantekeningen, die niet zonder waarde voor de kennis voor Nijmegen's geschiedenis zijn en aan de platen, die het werk versieren.

Er verschenen van dit boek drie drukken, de eerste in 1723 bij Petrus Mortier, de tweede in 1738 te 's-Graven-

hage bij Ottho en Pieter van Thol en de derde in 1788 te Nijmegen bij Isaac van Campen, allen onder den titel van „Nijmegen, de oude hoofdstad der Batavieren." Tusschen den eersten en tweeden druk is geen verschil, maar de derde is veel vermeerderd en verbeterd en met nieuwe platen voorzien

Van den schrijver zelve is tot nu toe weinig bekend, en in de biographische woordenboeken is niets omtrent hem te vinden. De vraag, mij onlangs gedaan, naar zijn geboorte- en sterfjaar, alsmede naar de betrekking, door hem bekleed, heeft mij tot eenige nasporingen geleid, waarvan ik de uitkomsten hier mededeel, in de hoop, dat het ontbrekende door anderen zal kunnen worden aangevuld.

Arkstée was geen Gelderschman van geboorte, dit blijkt uit de voorrede van zijn boek, waarin hij zegt, dat Nijmegen zijne geboortestad niet is, maar alleen zijne voedsterstad geweest is, „zijnde in dezelve tot op mijn negentiende jaar geweest, na welken tijd ik mij altijd buiten dezelve heb bevonden." Het wordt bovendien bevestigd door een klinkdicht op het geschrift van L. v. Broek, waarvan het eerste couplet aldus luidt:

Nijmegen, uw geluk groeit langs hoe meerder aan;
Nu zich een Dichter, schoon niet in uw' Kreits geboren,
In zuiver vloeiend Dicht, tot uwen roem laat hooren;
Waarvoor hem nimmer dank of glorie zal ontstaan.

In het begin der 18e eeuw heeft zijn vader zich met zijn gezin te Nijmegen gevestigd blijkens de volgende aantekening in het raadsignaat van 23 Mei 1703. „Frans van Arkstée is neffens zijn soontie Hans Casper tegen betalinge van eens de gerechtigheijt tot Burger deser stadt aangenomen et praestitit juramentum."

In 1709 was zijn vader overleden, want toen hertrouwde zijne moeder Peternel van Rijsen luidens het huwelijksregister der St. Stevenskerk te Nijmegen met Lambert Marcus j. m. die ook te Nijmegen woonde.

Uit dit huwelijk is een zoon geboren H. Markus, want deze noemt zich in een tweede gedicht, voor Arkstée's werk geplaatst, broeder van H. K. Arkstée.

Vermoedelijk had onze Hans Casper Arkstée nog een vollen broeder Arend genaamd; deze, getrouwd met Johanna van Vellep, liet op 19 Augustus 1744 een zoon doopen, genaamd Pieter en op 3 Augustus nog een zoon, wien de namen werden gegeven van Frans Casper.

In het Rekenboek van Nijmegen van 1733 vond ik aangeeteekend als betaald:

Aan L. Markus en A. Arckstée voo H. K. Arckstée voor een boek de beschrijving dezer stad 200 gulden.
H. K. Arstée en H. Markus zijn uitgevers geweest te Amsterdam, met een filiaal te Leipzig.

In Ledeboer's Alfabetische Lijst van boekdrukkers, Boekhouders en Uitgevers bladz. 7 komen als zoodanig voor Arkstée en Marcus 1734—1780. Amsterdam-Leipzig. Door hen werden uitgegeven Journal du siège de Bergen op Zoom in 1747. Redigé par un Luitenant Colonel Ingénieur volontaire de l'armée des assiegeons. Avec les plans de la ville et les Forts Amsterdam et Leipzig chez Arkstée et Marcus 1750.

In het Nijmeegsch Museum van Oudheden bevindt zich een portret van H. K. Arkstée, Nederlandsch dichter over Nijmegen in 1748. Borstbeeld van voren, voor een tafel, met Nijmegen in het verschiep; door C. F. Fritsch folio proefdruk, zonder onderschrift.

Wellicht is iemand in staat, mij het jaar en de plaats zijner geboorte alsmede die van zijn overlijden op te geven.

Nijmegen.

Mr. W. VAN DE POLL.
Gemeente archivaris.

Familie Hagens (1).

Van deze familie, die steeds in Overijsel en wel hoofdzakelijk te Deventer verblijf hield kan ik het volgende mededeelen uit eenige aantekeningen afkomstig van mijne grootmoeder. Oudere generatiën vind ik echter niet vermeld en houd mij dus voor opgave daaromtrent aanbevolen. Wellicht kwam deze familie in vroegere eeuwen uit Pruissen, en kan in verband staan met de talrijke familiën Hagen, welke men aldaar aantreft. Hagen vindt men ook gebezigd als voornaam, dus zou Hagens Hagenszoon kunnen beduiden.

Deze familie voert: *gevierendeeld 1 en 4 in zwart een zilveren leeuw, 2 en 3 in zilver een zwarte kookketel.*

Harmannus Hagens, geboren 16 Mei 1736 te Deventer, overleden aldaar 7 Januari 1801 als zoon van Andries en Berendina van 't Hoff. Huwde met Fenneken van de Eese, geboren te Terwolda 15 Februari 1741, overleden 28 October 1822, en hadden eenen zoon:

Barend Hagens, geboren te Deventer 3 September 1770, overleden te Zwolle 14 Maart 1836, huwde 20 Juli 1794 met Derkjen Raland (2), geboren 17 November 1771, overleden te Deventer 10 Maart 1818. dochter van Hendrik en van Catharina Stieltjes. Uit dit huwelijk 7 kinderen:

1. Fenneken, geboren 6 Mei 1795, overleden te Doornik 9 Juni 1830, huwde te Deventer 7 Maart 1816 met Gerardus Wijnandus Josephus Wiggers van Kerchem, kapitein bij het bataillon der staande armee n° 8, geboren te Leiden 16 Februari 1787, zoon van Adam Wiggers, († April 1788) en Jacoba van Os, weduwe van Jan van Kerchem.

G. W. J. W. v. K., stierf te Hasselt als gep. majoor, in 1872 (3). Uit zijn huwelijk had hij 4 kinderen:

a. Barend Diederik Gerardus, geboren 16 Januari 1818, overleden 17 Juni daaraanvolgende te Zutphen.

(1) Een familie Hagens komt ook voor te Rotterdam, Eibergen, Borculo en Winterswijk. RED.

(2) Van deze familie bestaan nog nakomelingen o. a. de in de sportwereld bekende wielrijder-kampioen.

(3) Hij hertrouwde met Antoinette Tiedeman en had uit dit huwelijk 4 kinderen.

Zie omtrent hen A. A. VORSTERMAN VAN OYEN, *Stam- en Wapenboek van aansienlijken geslachten*. D. III in voce Wiggers van Kerchem.

b. Sophia Jacoba Charlotta, geboren 22 October 1820, ongehuwd te Deventer overleden 3 Mei 1889.

c. Gerardus Barend Theodoor, geboren te Kampen 24 September 1822, gep. generaal-majoor O. I. leger, oud-gouverneur van Atjeh., ridder 3e klasse der Militaire Willemsorde, commandeur van de Kroonorde van Italie, enz. Huwde 1° met de wed. Tiedeman geboren E. C. S. de Gelder. Uit dit huwelijk een zoon, Oost-Indisch ambtenaar; 2° met Margaretha Louise van den Thoorn. Uit dit huwelijk geene kinderen.

d. Karel Frederik Wilhelm, geboren 10 December 1825, ridder van den Nederlandschen Leeuw, oud president der Java-Bank, gehuwd met Isabelle Stelling Denninghof. Drie kinderen: Gerard, Karel (†) en Isabelle (†).

2. Hendrik Hagens, geboren 8 April 1797 te Deventer, overleden te Pekalongan 16 November 1825. — 1815 vrijwilliger der Deventersche Compagnie, waarbij hij 7 Juni fourier werd. Daarna ingedeeld bij 't 5° bat. inf. landmilitie. Na de nieuwe organisatie in 1819 gekomen bij het depot der 9de afd. Nationale Infanterie in garnizoen te 's Gravenhage. Benoemd tot 2de luitenant bij de infanterie in Oost-Indië. (2 Augustus 1820). 13 October 1821 eerste luitenant. Uit zijn op 11 October 1820 te 's-Gravenhage gesloten-huwelijk met Petronella Focken (geboren 1792 te 's-Gravenhage, overleden aldaar 1 Augustus 1840) had hij één zoon Hendrik Eduard, geboren 18 Februari 1821, overleden te Batavia 1854 of 55.

3. Harmannus Hagens, geboren te Deventer 8 April 1797, overleden aldaar 23 September 1808.

4. Catharina, geboren 25 Juni 1799, overleden te Zwolle 3 Januari 1869. Huwde 17 April 1817 met Jacobus Scharp, kapitein (later majoor) der Infanterie, ridder van het Legioen van Eer (geboren 3 October 1781, overleden 15 Augustus 1858). Voor hunne kinderen, zie Alg. Ned. Familieblad 1893 blz. 227.

5. Andries Berend Hagens, geboren 5 Januari 1802, overleden 16 Juni 1822.

6. Derk Hagens, geboren 8 September 1804 te Deventer, overleden aldaar 3 Juni 1859, huwde 8 April 1829 met Reintjen Steunenberg, geboren 24 Maart 1808 † 24 November 1884, dochter van Teunis en van Maria Derksen. — 5 kinderen:

a. Derk Hagens, geboren 21 Januari 1829, huwde in 1857 met Willemina Steunenberg, geboren te Deventer 12 November 1833.

b. Maria, geboren 17 Juni 1830, huwde 20 September 1860 met Willem van Keulen, geboren te Kralingen 21 Januari 1832.

c. Barend Frederik Hagens, geboren 26 Maart 1834.

d. Tonia Gerritdina, geboren 18 Augustus 1836, overleden 7 Mei 1841.

e. Fenneken, geboren 28 November 1840, overleden 19 September 1858.

7. Frederika, geboren 1 December 1806, overleden te Arnhem 12 September 1858.

Amsterdam.

Henri J. SCHARP.

Aanteekening betreffende den Generaal Carel Diederik du Moulin en zijn geslacht.

Onder de militaire specialiteiten, welke in het laatst der vorige eeuw den lande onschatbare diensten hebben bezwezen, komt voorzeker ook in aanmerking Carel Diederik (baron?) du Moulin. — Den 30 Juli 1727 te Namen geboren uit het te Leeuwarden in de Fransche kerk, den 2 April 1725 gesloten huwelijk van Ferdinand Theophile, (1) Lt. Kol. en Commandant van den Citadel van Namen, met Philippine Christine barones de Schillingh, hofdame van de prinses Marie Louise van Hessen-Cassel, douairière van Jan Willem Friso, werd hij 4 dagen later door den jeugdigen prins Willem IV ten doop gegeven, dien hem bij die gelegenheid eene compagnie schonk, welker inkomsten echter drie jaren later, bij den dood des vaders, op voordeelige wijze werden afgestaan, aangezien de erfenis niet van dien aard was, om in alle mogelijke omstandigheden, de waardigheid aan 't bezit van zoo'n compagnieschap verbonden, op te houden. — Intusschen werd Carel Diederik op jeugdigen leeftijd Page van den Prins, en in 1743 Luitenant in 't Regiment Oranje-Friesland. — In 1744 tot Extraordinair-Ingenieur benoemd, woonde hij in 1747 de slag bij Laufeldt bij, waarna hij verzocht te worden geplaatst in Bergen-op-Zoom, welk verzoek gereedelijk werd toegestaan.

Dat hij zich tijdens het beleg van deze vesting in allen deele uitmuntend heeft gedragen blijkt niet alleen uit het feit, dat hij werd benoemd tot Kapt. der Infanterie maar ook uit onderstaand getuigschrift, waarvan ik woordelijk afschrift geef:

„De ondergeteekende, Generaal van de Infanterie, Colonel van een Regiment te voet Gouverneur van Sluis in „Vlaanderen en onderhoorige forten, in dienst van den „Staat der Vereenigde Nederlanden, als versogt zijnde door „den Heer Generaal-majoor C. du Moulin, directeur-generaal van 's lands fortificatiën, om naar waarheid getuigenisse te geeven ten aanzien van zijne conduite gedurende het beleg van de stad Bergen-op-de Zoom, in den „jaare 1747 als ingenieur aldaar gehouden.

„Verklaard alsoo hiermede:

„Dat de gemelde generaal-majoor C. du Moulin, in hetzelfde beleg, onder het oog van hem ondergeteekende, „als ten dier tijd met de defensie der gemelde stad, onder „Zijne Hoog Vorstelijke Doorluchtigheid den Heere Prins „van Hesse-Philipsthal gehonoreerd, in verscheidene gelegenheden, blijken heeft gegeven van bravoure en gesig-naleerde dapperheid, en dat hij ondergeteekende, nimmer „andere informatie ten zijnen opzichte heeft gehad, dan dat „dezelve zig gedurende het voorschreven beleg met allen „mogelijken ijver van zijnen pligt heeft gekweeten, „zooals een man van eer en een officier van beproefden „intrepiditeit betaamd.—

(1) Vriendelijke mededeeling van den Heer Archivaris van Leeuwarden.

„In oirconde der waarheid, heb ik deeze onderteekend, „en met mijn aangebooren adelyk cachet gezegeld, in „'s Hage den 23 april 1787. —

L. S.

(was get:) B. Lewe.

Na achtereenvolgens verschillende rangen doorloopen te hebben, vindt men hem den 5 nov. 1753 benoemd tot majoor der Genie, commandant van Namen 29 Juni 1767 Kol. Commt. van 't Korps Mineurs en Sappeurs 17 Janri. 1769; bevelhebber van Namen 27 October 1769; Kol. ingenieur 15 December 1772; directeur-generaal der fortificatiën 15 Mrt. 1774, opperbevelhebber der citadel van Namen 13 April 1774, chef en Kolonel effectief der Mineurs en Sappeurs 8 Mei 1776; Lt. Generaal der Infanterie 15 Oct. 1787; Commandant van Sas-van-Gent 20 April 1791; gouverneur van Sluis in Vlaanderen, en onderhoorige fortificatiën den 5 Dec. 1791.

In den oorlog met Engeland werd hem de verdediging opgedragen van de meeste kusten der Republiek — Bij deze gelegenheid had hij een klein verschil met de Staten van Friesland, hetwelk echter spoedig weder werd bijgelegd en waarbij die Staten hun onrecht erkenden. — Het dient te worden opgemerkt, dat het juist deze Heeren vertegenwoordigers waren, die later bij den Staten-Generaal een voorstel indienden, waarbij zij den wensch uitspraken dat een pensioen aan Mevrouw du Moulin en de kinderen zou worden toegekend.

Ten tijde, dat hij te Namen vertoefde, waren daar toevalligerwijze verscheidene verdienstelijke genieofficieren bijeen, die door eigenliefde gestreeld, allen hun best deden om de eersre te zijn. Door zijn verstandig optreden en beminnelijken omgang, zaaide hij daar veel goeds, waarvan hij later dan ook de schoonste vruchten heeft geplukt. — Ieder der officieren had toen aldaar zijn „nom de guerre“, zoo had men hem Chamilly gedoopt, naar den beroemden verdediger van Grave onder Lodewijk XIV, in 1674. —

Hoewel een groote voorliefde aan den dag leggend, voor alle werken van den beroemden Coehoorn, kan men evenwel niet zeggen, dat hij dezen blindelings volgde; zelfs heeft hij vele verbeteringen trachten te brengen in sommige scheppingen van dezen vermaarden vestingbouwkundige.

Het corps der genieofficieren was erg ontevreden op de regeering ten tijde van zijn optreden als directeur-generaal, hetgeen voortsproot uit de weinige samenwerking, welke tusschen de hooggeplaatsten van dit wapen bestond. Zijn eerste werk was dan ook eene reorganisatie tot stand te brengen, welke volkomen de goedkeuring der regeering wegdroeg, en waardoor hij zich vele vrienden maakte onder zijne inferieuren. Niettegenstaande hij in den beginne veel tegenstand ondervond, wist hij de verleiding weerstand te bieden, en aanbiedingen van de zijde van den Koning van Pruïsen, en de Keizerin van Rusland, om in hunnen dienst te treden, van de hand te slaan.

Zijne groote vaderlandsliefde en gehechtheid aan 't Huis van Oranje, waren de oorzaak van zijne besliste weigering op deze geenszins onvoordeelige aanzoecken. Zijne be-

Generaal du Moulin is tweemaal gehuwd geweest.

Hij huwde 1° te Naarden 29 October 1748 Adriana Heshuysen geb. te Naarden 9 November 1729, overleden te Zutphen 14 December 1771, dr. van François en van Hillegonda van Cuyck.

In hetzelfde jaar van haar dood had er echtscheiding plaats. Een brief toch vermeldt: „Surtout à la fin de 1771 il fut contraint de se séparer de sa femme qui ne survécut pas longtemps à ses torts.”

Zij wonnen 7 kinderen:

1. Carel du Moulin, geboren te Naarden 24 Januari 1750, overleden te ?, [huwt te 's-Gravenhage 10 Maart 1783, Hermina Arendina Gousset, geboren te 's-Gravenhage, dochter van Martinus en Maria Elisabeth Middelbeek.

Hieruit sproten:

a. Carolina Adriana Hillegonda du Moulin, geboren te Bergen-op-Zoom 1 Augustus 1785, sterft te Bleiswijk 25 Juni 1818, zij was gehuwd met Carel Antonie Struick.

b. Agatha du Moulin, geboren te Bergen-op-Zoom 27 November 1786, overleden aldaar 2 December 1786.

c. Martinus du Moulin, geboren te Zalt-Bommel in December 1788, hij sterft te 's-Gravenhage 25 Februari 1836.

2. François du Moulin, geboren te Naarden 29 Maart 1752, ongehuwd overleden te Oudshoorn 25 Augustus 1790.

3. Jacobus du Moulin, geboren te Namen sterft jong.

4. Johanna du Moulin, geboren te Namen, sterft jong.

5. Hillegonda Adriana du Moulin, geboren te Oudenbosch, jong overleden te Culemborg.

6. Andries du Moulin, geboren te Namen in 1760, sterft te Maastricht 29 December 1772.

7. Christina Regina du Moulin, geboren te Culemburg 17 Mei 1764, overleden te Maastricht 5 April 1772.

»Pendant son premier mariage ses chagrins domestiques avaient été augmentés par le dérangement de ses affaires. »De Namur ou il avait été en garnison, il se retira pendant quelque tems à Cuilenburg et à l'Oudenbosch, où il passa son tems entre ses études et la chasse qu'il aimait beaucoup, et qu'il fit toujours moins en chasseur qu'en militaire, s'occupant à faire des reconnaissances et à exercer ce coup d'oeil dont la nature l'avait doué dans un degre aussi eminent.” (Aanhaling uit een brief).

De Generaal was te Delft den 10 Januari 1773 ten tweeden male gehuwd met Johanna Hillegonda van der Sluys, wed^e: eerstens van Zacharias van Kervel (waarbij 3 kinderen jong overleden), tweedens van Cornelis de Vos, (waarbij Christina de Vos). — Zij was geboren te Hougly in Bengalen den 19 December 1739, dochter van Jacobus Cornelis van der Sluys en van Anna Bartha Blom.

Uit dit huwelijk werden 5 kinderen geboren, dus:

8. Carolina Hillegonda du Moulin, geboren te Maastricht, 3 Juli 1774, trouwt Joan Pieter Huydecoper.

9. Jacobus Ferdinandus du Moulin geboren te 's-Gravenhage 13 October 1776, sterft te Berlijn (1) 16 Juni 1845 als oud-Generaal der Infanterie, oud-kommandant der Bondsvesting Luxemburg, grootkruis, kommandeur en ridder van verscheidene orden, gehuwd met ... van Bajanowska, die mede te Berlijn overleed den 30 April 1847.

10. François Adriaan du Moulin, geboren te 's-Gravenhage 21 Februari 1778, sterft als gepensioneerd kapitein der Infanterie te 's-Gravenhage 14 Juni 1863.

11. Herman Rudolf du Moulin, geboren te 's-Gravenhage 6 Februari 1779, sterft te ? den ?

12. Maria Louisa du Moulin, geboren te 's-Gravenhage 12 Maart 1780, sterft te ? den ?

De vader van den Generaal hierboven reeds genoemd als Ferdinand Théophile du Moulin, trad in dienst bij de Brandenburgsche armée tijdens de Successie-oorlog, verbleef na afloop daarvan in Br., en stierf in 1730 als Luitenant Kolonel bij het Regiment Saxe-Eisenach, en bevelhebber van de citadel van Namen.

Diens broeder Pierre du Moulin bleef in pruisischen dienst, commandeerde met veel beleid eene legerafdeeling in den slag bij Hohenfriedberg, en werd aldaar op 't slagveld benoemd tot Luitenant-Generaal en ridder van den Zwartten Adelaar; eene onderscheiding welke toen veelal, en vooral in dien tijd, alleen vorsten te beurt viel. Hij stierf als commandant van Glogau.

Eene zuster huwde met den pruisischen generaal Graaf de Hautcharmais. Deze tak van de familie du Moulin, na de herroeping van 't Edict van Nantes naar Brandenburg gevlucht, was dus wel rijk aan verdienstelijke officieren.

Vele jaren geleden werd in den Navorscher aanvraag gedaan naar de familie du Moulin. Sedert heb ik in dat maandschrift dienaangaande niets meer gevonden. Mogelijk kan een of ander van 't bovenstaande den vrager dienen.

's-Gravenhage.

M. G. WILDEMAN.

AANTEEKENING OMTRENT

HET GESLACHT VAN

STEELANDT.

Jan van Steelandt, tweede zoon van Marcus en van Anna van Royen, geboren te Breda 12 Mei 1560, was hofmeester van de gravin van Hohenlohe en drost van Buren, en na 1603 gehuwd met Anna van Lawick, vrouwe van Geldermalsen, dochter van Herbert en Catharina Holle, die in 1611 overleed en weduwe was van Frederik van

(1) V. d. Aa geeft abusievelijk op, dat hij te Luxemburg stierf.

Voor het genealogisch gedeelte maakte ik ruimschoots gebruik van de welwillend mij verstrekte gegevens door het Genealogisch-Heraldisch Archief.

W.

Renesse van Wulven, overleden te Geldermalsen 24 Augustus 1603 (zie Geneal. Overzicht geslacht van Lawick of van der Lauwick. 1893).

Mr. Johan van Steelandt (geboren 10 Januari 1600) en Daniel Jansz van Steelandt (geboren 11 Augustus 1604), als wier moeder Maria Vergucht Danielsdochter wordt opgegeven, zullen vóór het huwelijk huns vaders zijn geboren, en de nakomelingen van eerstgenoemden dus een bastaardlinie van het aanzienlijk geslacht vormen.

De tot deze linie behoorende Simon van Steelandt Johannesz, schepen van Gorinchem, geboren 28 November 1703, overleden 11 October 1780, wiens eerste vrouw Cornelia Tacy, op 29 Maart 1759 overleed, hertrouwde met Margaretha Yselman, weduwe 't Hooft, die op 1 Mei 1776 te Gorinchem werd begraven.

Uit het eerste huwelijk werden geboren:

1. Mr. Johan Frederik van Steelandt, geboren 23 September 1730, advocaat fiscaal en procureur generaal van Brabant, overleden tusschen 1785 en 88, huwde te 's-Gravenhage 21 Augustus 1756 met Johanna Albertina Schopman, geboren te 's-Gravenhage 27 Maart 1734, overleden te Utrecht 15 April 1801, en had daarbij 4 kinderen. Zijne weduwe hertrouwde in 1788 met Mr. Hendrik Kluit.

2. Gysbrecht Hendrik van Steelandt, geboren 13 October 1732.

3. Maria Petronella van Steelandt, geboren 1 Maart 1734.

4. Magdalena Cornelia van Steelandt, geboren 13 September 1736, huwde omtrent 1756 Pieter Coel, geboren December 1727, overleden 17 Juni 1773. Hunne dochter Johanna Petronella Coel huwde te Gorinchem tusschen 31 Januari en 2 Februari 1779 met Mr. Cornelis van Borcharen, en werd moeder van Cornelia Johanna Maria van Borcharen echtgenoot van Frans Godert Aiso Boelens baron van Lijnden.

5. François van Steelandt.

6. Antonia Petronella van Steelandt op 13 October 1757 gehuwd met Lambertus van Meerten Huibertz, burgemeester van Gorinchem, aldaar overleden in 1798, zoon van Huibert en Maria van Barnevelt.

De eerste echtgenoot van Françoise van Steelandt, geboren 13 Juni 1562, dochter van Marcus en Anna van Roijen, in het artikel van den heer Vrijthoff genoemd N. Wijts heer van Brandwijk, zal Jacob Weijtsen heer van Brandwyk moeten zijn, zoon van Mr. Quintijn Weijtsen, raadsheer in het hof van Holland, en van diens tweede vrouw Adriana van Persijn, vrouwe van Brandwijk.

Hunne dochter Anna Weijtsen, vrouwe van Brandwijk en Gijbeland, geboren omtrent 1590, overleden in 1647, huwde eerst met Reinier van Oldenbarneveldt, heer van Groeneveldt, onthoofd 29 Maart 1623, daarna in 1625 met Jacob Westerbaan.

Margaretha van Mechelen, Paulusdochter, de echtgenote

van Philips van Steelandt, was volgens andere opgaven, eene dochter van Cornelis en N. de Cock van Opijnen.

Odilia Louise van Steelandt, huwde eerst in 1700 met Johan van Welderen, die 24 Juli 1724 overleed. Daarna hertrouwde zij (ondertrouwd te Diepenheim 28 October 1727) met Johan Rabo van Keppel van Peckedam, luitenant generaal, gouverneur van Bergen op Zoom, hoogschout van 's-Hertogenbosch en rentmeester generaal van Gelderland, sedert 5 April 1707, weduwnaar van Cornelia Mechteld van Lijnden, zoon van Oswald en van Reiniera Anna Geertruida van Lintelo van de Marsch, die 23 Juni 1733 overleed.

Sabina Agneta van Steelandt, huwde met Mr. Lodewijk Orizandt te Standaarbuiten 31 Augustus 1698.

C. J. Polvliet.

's-Gravenhage, Februari 1894.

Wapen OLAEY.

Wie kan eenige inlichtingen verstrekken omtrent het wapen van het geslacht Olaeÿ.

Het volgende is omtrent deze familie bekend:

Johannes Olaeÿ, gehuwd met Anna Sloekenaer, was Luitenant in Belgischen dienst, sneuvelde te Namen 5 Juli 1692 tijdens den Spaanschen successie oorlog tegen Louis XIV.

Hij had tot zoon:

Gerlach Olaeÿ, geboren in 1670, secretaris der gemeente Eijsden alwaar hij overleed 17 September 1747; hij was gehuwd met Elisabeth Louwa die hem eene dochter schonk:

Anna Lucretia Olaeÿ, geboren te Eijsden 13 December 1733, overleden te Sprang in 1821 en begraven in de geref. kerk aldaar.

Zij huwde te 's-Gravenhage 25 April 1762 met Gerardus Verbeek, in leven ontvanger der convoyen en licenten te Delfshaven en bekend als Oranjegezind, waarvan zijne gedichten getuigen.

Een mannelijk oir dezer familie stierf te Middelburg in 1784.

V.

Wapen gevraagd.

In een zilveren veld een keper van rood tusschen twee sterren en een fakkel, beide van blauw. Het schild is gedekt door den Gravenkroon.

Schilhouders: twee vossen.

Amst.

H. J. S.

Dictionnaire des figures héraldiques

PAR
LE COMTE TH. DE RENESSE
membre suppléant du Conseil Héraldique.
BRUXELLES, 1892.

L'ouvrage complet comprendra quinze fascicules en 8° d'environ 100 pages, à 4 francs chacun.

Etant donnée une armoirie, trouver la famille à laquelle elle appartient. Tel est le problème résolu par le Dictionnaire de M. LE COMTE DE RENESSE.

C'est un catalogue raisonné de toutes les figures contenues dans le cent cinq mille descriptions d'armoiries de l'Armorial Général de Rietstap.

Dressé dans un ordre spécial, figure par figure, ce nouveau Dictionnaire permettra dorénavant à tous ceux que la chose intéresse, comme héraldistes, généalogistes, collectionneurs, amateurs de tous genres, marchands d'objets anciens, etc. de donner un nom, sinon à toutes les armoiries, ce qui est impossible à réaliser jusqu'à ce jour, au moins à toutes celles que Rietstap a décrites.

La Maison de Croy,

ÉTUDE HÉRALDIQUE, HISTORIQUE ET CRITIQUE
PAR
BURY ADELS-TORN

1 plaquette en 4° avec 4 photogravures et nombreux dessins; 5 francs.

ALFRED DE RIDDER,

attaché au Ministère des affaires étrangères,

DEVICES ET CRIS DE GUERRE DE LA NOBLESSE BELGE.
Bruxelles, Société belge de Librairie. 1 volume petit in 8° de 82 pages. Prix 2 francs.

Prof. Ad. M. Hildebrandt.

Heraldisches Alphabet

2. VERMEHRTE AUFLAGE.

Gr. Quarto. 25 Tafeln in Tondruck,

1 Tafel in Farbendruck und 3 Seiten Text. Cartonirt.

7.50 R. M.

Verlag von Heinrich Keller

Franfurt a/Main.

TE KOOP GEVRAAGD:

Annuaire de la Noblesse de France.

Années: 1843, 1844, 1845, 1848, 1849, 1850, 1851.

Franco aanbiedingen met prijsopgaaf worden ingewacht aan de redactie van dit blad onder letter B.

Verkrijgbaar in het Genealogisch-Heraldisch Archief.

„ONS HUIS”

Geill. Tijdschrift voor het Kunstminnend publiek.
(VEREERD MET DE INTEEKENING VAN H. M. DE KONINGIN REGENTES).

Elke maand verschijnt een geïllustreerd nummer in fol. van 12 bladzijden met platen, afbeeldingen, enz. enz. prijs per jaargang f 6,40
De tweede jaargang is ter perse.

Bij W. J. VAN HENGEL te Rotterdam is verschenen:

De Regeering van Rotterdam

1320—1892.

NAAMLIJST

van personen, die in of van wege de regeering ambten hebben bekleed, voorafgegaan door eene geschiedkundige inleiding over de regeeringsvorm van Rotterdam.

Uitgegeven op last van het gemeentebestuur door

J. H. W. Unger,

Archivaris der gemeente

712 blz. 4° formaat met uitvoerig naamregister en 23 platen bevattende 264 afbeeldingen van zegels.

PRIJS f 10.—

Het Jaarboekje van Alberdingk Thijm.

Almanak voor Nederl. Katholieken,

onder redactie van

J. C. ALBERDINGK THIJM en JAN F. M. STERCK.

43e jaargang, 1894.

Prijs . . . . . f 0.70.
„ gecartonneerd . . . . . „ 0.90.

L'ARMORIAL FRANÇAIS

REVUE MENSUELLE

DIRIGÉE PAR M. S. DE MORTHOMIER

75, Rue de Rennes, Paris.

Cinquième année.

Illustrée de nombreux blasons et portraits, publie des notices sur tous les **Mariages et Décès** de la noblesse, des **Articles généalogiques**, des **Documents** et des **Réponses** aux questions des abonnés.

ABONNEMENT: 20 fr. par an.

Chacune des années parues formant un volume de 700 à 800 pages, 20 francs.

A. C. VAN AELST, Schets van Oudewater Gouda, Edauw en Johannissen. Post 8vo. Compleet fl. 5.40.

De fraaie wapens van onderstaande adellijke geslachten, in kleuren met goud en zilver gedrukt,

zijn à f 5,00 per stuk verkrijgbaar aan het Genealogisch en Heraldisch Archief te Oosterwijk.

NB. Van elk familiewapen is slechts EEN exemplaar voorhanden.

Reynst.	Slijpe. (van)	Utenhove. (van)
Rhemen. (van)	Slijpe. (Pichot van)	Vaynes van Brakell. (de)
Ridder. (de)	Smeth van Alphen. (de)	Vegelin van Claerbergen.
Riedesel d'Eisenbach.	Smeth van Deurne. (de)	Velden. (van den)
Riemsdijk. (van)	Sminia. (van)	Verheyen.
Rivecourt. (de)	Smissaert.	Ver Huell.
Rochussen.	Smissen. (van der)	Verschuer. (van)
Röell.	Smits van Eckart.	Verschuir. (Fontein)
Röell. (van Gheel)	Snoeck.	Versluys.
Roest van Alkemade.	Snouckaert van Schaumburg.	Verspyck.
Romondt. (van)	Spaen. (van)	Verstolk van Soelen.
Romondt. (d'Aumale van)	Speelman.	Vessem (van)
Roock. (de)	Speicher. (von)	Villeneuve. (de)
Rosen. (de)	Spengler. (van)	Villers de Pité. (de)
Rosenthal. (van)	Splinter. (de)	Voerst of Voorst. (van)
Rotte. (de)	Starckenborgh. (van)	Voocht. (de)
Rouwenoot. (van)	Staal. (van der)	Vos van Steenwijk. (de)
Roye van Wichem. (de)	Steengracht.	Vos van Steenwijk gen. van Essen. (de)
Rutgers van Rozenburg.	Stern.	Vosch van Avesaet.
Ruys.	Storm de Grave.	Vredenburg. (van)
Ruysch.	Storm van 's-Gravesande.	Vrijberghe. (van)
Rijckevorsel. (van)	Straalman.	Vrythoff.
Rijckevorsel van Kessel. (van)	Straten. (van der)	Wall. (van de)
Salis. (de)	Stratenus.	Warin
Salvador.	Strick van Linschoten.	Warzée d'Hermalle.
Salve de Bruneton. (de)	Stuers. (de)	Wassenaer. (van)
Sandberg.	Sturler. (de)	Wassenaer Starrenburg. (van)
Sandberg. (van Westervelt)	Styrum. (van)	Wassenaer. (Worbert van)
Santheuvel. (van den)	Suasso.	Waubert de Puisseau.
Sasse van Ysselt. (van)	Suasso da Fonseca.	Weede. (van)
Scheltinga. (Coeboorn van)	Suchtelen. (van)	Weert. (Berckmans de)
Schenck van Nydeggen.	Dusseldorp de Superville. (van)	Weichs de Wenne. (de)
Scherff. (von)	Sweerts de Landas.	Weiler (von).
Schimmelpenninck.	Swinderen. (van)	Wentholt.
Schimmelpenninck van der Oye.	Swinderen. (de Marees van)	Wesselman van Helmond.
Schinne. (van)	Sypsteyn. (van)	Westerholt. (van)
Schmidt auf Altenstadt. (von)	Sytzama. (van)	Westreenen van Tiellandt. (van)
Scholten. (Fannius)	Taets van Amerongen.	Wichers.
Schorer.	Teding van Berkhout.	Willebois. (van der Does de)
Schorer. (Radermacher)	Teixeira.	Winter. (van)
Schorer van Nieuwerkerk. (Radermacher)	Tengnagell.	With. (de)
Schueren. (de van der)	Testa.	Wittert.
Schuylenburch. (van)	Tets. (van)	Woerden. (Speyart van)
Schwartz (von)	Tets. (Rees van)	Wittewaall van Stoetwegen.
Schwartzenberg en Hohenlandsberg. (thoe)	Tex. (den)	Wolff Metternich.
Senarcens de Grancy (de)	Teylingen. (van)	Wrangel auf Lindenberg.
Serière. (de)	Thibaut.	Wuytiers. (Barchman). (von)
Serraris.	Thier. (de)	Wyck. (van der)
Siccama. (Hora)	Till. (van)	Wyck. (van Asch van)
Siberg.	Tindal.	Wyckersloot van Grevenmachern. (van)
Sickinghe.	Tombe. (des)	Wyckersloot van Royestein. (van)
Siebold. (von)	Torck.	Wyckersloot van Weerdestein. (van)
Sighers ther Borch.	Travers.	Wymar de Kirchberg. (de)
Simon de Vlodorp.	Tour. (du)	Wynbergen. (van)
Singendonck.	Tour van Bellinchave. (du)	Zuylen van Nyevelt. (van)
Sirtema van Grovestins.	Trevey de Charmail. (de)	
Six van Hillegom.	Trip.	
Slicher.	Trip van Zoutlandt.	Deutz van Lennep.
Slingelandt. (van)	Tulleken. (van Hoogenhouck)	Graeff van Poisbroek. (de)
Sloet.	Tullingh. (van Oldenbarneveld gen. Witte Tollingh)	Jonge van Ellemeet. (de)
Sloet van Warmelo	Tuyll van Serooskerken. (van)	Loudon.
	Twent.	Prins.